

ANUL LXXXI

Nr. 22

29 V — 4 VI

1991 - BUCUREȘTI

FLACĂRA

SALA DE
LECTURĂ

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

Privind spre economia de piață

Fotografie de EMANUEL TANJALĂ

În afaceri ca și-a pînă,
cî, mai înainte de a pleca
la drum cu cinova, studia-
ză-l.

De este rău, scoală-l.
De este inteligent, înle-
ză-l. De e pizmas, furi de
dinsul.

De este toată la un loc,
nu-l suprima, dar nici nu
impiedica pe alții să-l su-
prime.

CONSTANTIN BANU,

Director fondator
al Revistei Flacăra

În
„FLACĂRA”
fac reclamă
cele mai bune
firme

MINOLTA

Hoechst
Kodak RANK
XEROX

MIINE SE DESCHIDE

TIBCO '91

O noutate absolută
e prezentă „FLACĂRA”!

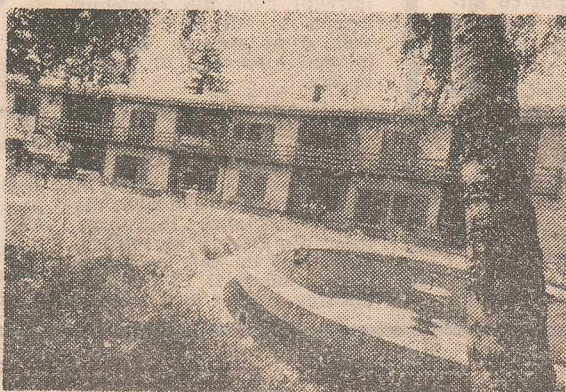
În
satul
președintelui
Ion
Iliescu

— pag. 3

Beirutul
din
Calea
Victoriei

pag. 4

Ce se
întimplă
cu vilele
de la
Snagov?

pag. 5

Corabia spre stînci...

Nu fac parte dintre cei care țin să critice cu orice preț. Știu că relevarea doar a lucrurilor rele din România ultimului an și jumătate ne coboară în ochii străinătății, ne împiedică să obținem sprijinul de tot felul, în primul rînd economic, de care avem atîta nevoie, din partea comunității internaționale. Eu m-am ferit cit am putut de a înfățișa în negru realitățile românești, am pledat mereu pentru investiții în România și pentru acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate imediat, indiferent de ce guvern e la putere în București, pentru că de pe urma controverselor și infrunțărilor politice nu trebuie să sufere cîmpul unui popor de 23 de milioane de oameni. Dar n-am putut nici să fac presă ceaușistă, să văd adică un maidan plin de gunoarie și de bălării și să scriu: ah, ce trandafiri frumoși! Fiindcă „amicus Plato, sed magis amica veritas”. Și apoi, chiar dacă am cînta cu toții „la vie en rose”, străinătatea tot nu ne-ar crede, tot nu s-ar lua doar după vorbele noastre, are și ea ochi să vadă.

Departe de mine intenția de a face aici un bilanț al guvernării feseniste, de la începuturile ei ori de la alegerile de acum un an. Totuși, se cer examinate unele elemente esențiale ale acestei guvernări. Deci, intenții, realizarea lor, pricepere. Sînt și oameni care susțin că intențiile au fost bune, că programul de guvernare fesenist trecut prin parlamentul fesenist în iunie anul trecut (așa-numita „reformă”) era bine conceput, dar n-a fost aplicat cum trebuie. Nu sînt de această părere. Am arătat în repetate rînduri că programul respectiv — oricît de aplaudat a fost de Occident, care însă nu l-a și susținut concret, prin investiții — avea din plecare numeroase vicii, fiind generator de haos și ineficiență economică, de sărăcie și șomaj. Punerea lui în practică timp de un an a confirmat acest lucru. România se află în prezent în pragul colapsului economic, principala victimă fiind, de departe, omul de rînd, omul necăjit. Unii spun: cei mulți au exact ce-au ales, culeg tocmai ce-au semănat. Da, evident, oamenii simplității au o mare parte din vină pentru situația catastrofală de acum, pentru tot ce se întîmplă azi, fiindcă la 20 mai anul trecut s-au îngămădit cu atîta inconștiență la urne ca să voteze F.S.N.-ul, ca pe Mesia, crezînd că o să-i mintuiască de toate relele și o să-i izbăvească de toate necazurile prin simpla ridicare de mină cu degetele în formă de V, că o să facă să curgă în țară riuri de lapte și miere, că ei, oamenii de jos, vor munci tot mai puțin și vor avea tot mai mult, trăind ca-n sinul lui Avram. Însă, întîndu-le creștinește această vină („Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac”), și considerînd că ei au învățat ce era de învățat și au tras concluziile ce se impun, trebuie ca pe cei mulți — pe muncitorii și pe țărani, în primul rînd, dar și pe alții — să-i apărăm. Cum se poate face acest lucru? Ei se poate face numai și numai prin punerea la punct a unui mecanism care să ducă foarte repede la eficiență economică. Tocmai acest lucru n-a izbutit să-l facă guvernul actual. Pentru că, dincolo de orice alte considerente (ideologie bună sau rea, intenții bune sau rele, program bine sau rău alcătuit ș.a.), guvernul fesenist a dat dovadă de lipsă de pricepere, de lipsă de profesionalism, s-a dovedit incapabil de a conduce economia — un guvern de diletanți. În timpul avut în vedere, bătrînul Birlădeanu, secularizîndu-și, evident, concepțiile, ar fi făcut mai mult și mai bine — pentru că avea cunoștințele economice necesare, și mai ales, simț economic, rigoare și echilibru — decît întreaga echipă petreromanistă.

Un prieten gazetar susținea cu cîțva timp în urmă că din punct de vedere politic România poate fi asemuită cu o corabie. Pe puntea ei, unii dintre pasageri o iau spre stînga, alții spre dreapta, unii merg înainte, alții înapoi, însă indiferent de aceste preferințe, corabia merge într-un singur sens, spre economia de piață de tip occidental, spre Europa, spre capitalism. Imaginea este frumoasă, iar perspectiva că să fie așa de adevăratele este luminoasă. Ne chinuie însă mai multe întrebări. Dar dacă, în realitate, corabia românească e beată și, pe urmele celei rimbaudiene, rătăcește fără busolă? Dar dacă, și mai rău, cîrmaciul și ceilalți membri ai echipajului nu sînt marinari adevărați? Dar dacă, încă și mai rău, pe lingă că nu se pricepe, echipajul nu are nici vreme și nici interesul de a duce cu bine corabia la destinație, fiind ocupat cu altceva? Să ne amintim niște versuri de Coșbuc: „Corabia spre stînci acum plutește, / O vezi? Și nici un braț n-o cîrmuiește. / Pirați în ea își numără grăbit / Averile, și-mpart ce-au jefuit. / Nici vîntul nu-l aud, nu vîd furtuna: / La bani li-e gîndul tot, și-mpart intruna, / Iar marea-i duce-n cet, dar drept spre stînci. / Români! la ce-aș umbla cu vorbe-adînci, / Cînd n-auziți furtuna-n orbu-i mers?”

Furtuna trebuie auzită de toți românii și la cîrma corabiei trebuie pus un echipaj de nădejde.

ION D. GOIA

zona de tandrețe

„Sprizininim guvernul!”

Fesenologul și „efectul invers”

Aflat sub dușul rece al prețurilor liberalizate, cetățeanul observă mai greu că s-a dat startul unei campanii electorale și cu atît mai puțin stă să bage de seamă că ea seamănă cu cea de anul trecut.

Fesenologul Silviu Brucan, iată, ieșe din nou în răspîntie și ține să lămurească națiunea dedîndu-se ocupației sale mai vechi, de agent de circulație a ideilor, cu aceeași rîvnă cu care alți pensionari se ocupă de indeletniciri ceva mai folositoare, cum ar fi pescuitul, creșterea albinelor ori statul la rînd în așteptarea vreunui produs comestibil.

Pensionat pentru limita de vîrstă cit și, în mod dramatic și la scară mondială, pentru limita ideilor pe care le-a profestat toată viața, dl. Silviu Brucan profită de experiența anilor petrecuți în Statele Unite ca diplomat al lui Gheorghiu-Dej și, convins că reclama e nu doar suflului comerțului ci și al politicii, își face reclama la televiziune că a doua zi cititorii vor găsi un interviu cu dl. Brucan aproape gratuit — ce contează 5 lei? — pe tava de hîrtie a unui ziar bucureștean de după-amiază. Într-adevăr, înainte de-a vorbi, dl. Brucan are grijă ca direct sau prin interpuși să facă nițică liniște: Stimați trandafiri albaștri, acum să-l așteptăm pe dl. Silviu Brucan! Pe domnul Brucan însuși (sau „însăși”, sau „însiși”, cum zic și azi destui trandafiri albaștri, exact ca pe vremea cînd ei erau roșii).

În interviu cu pricina, prezentat ca o „intervenție fără anestezie”, briciul sau bisturiul Brucan deschide românului o perspectivă asemănătoare drumului pe care Moise își conducea poporul către Țara Făgăduinței: „Vom avea alegeri anticipate, probabil în luna octombrie”. Numai că, doar cu vreo săptămînă înainte ca dl. Brucan să facă asemenea pronostic, Emil Hurezeanu relata într-o discuție cu colegii săi de la „Europa liberă” că, potrivit afirmațiilor unor cercuri diplomatice occidentale de la București, este posibil ca Petre Roman să fie obligat să accepte sau chiar interesat să determine organizarea de noi alegeri în toamna acestui an (în speranța obținerii unui

mandat de mai lungă durată). Sigur că este posibil, ne-am zis, cită vreme guvernul acesta, se vede prea bine, nu mai are bani nici să-și cumpere gumă de mestecat. Și n-ar fi un fapt căruia să-i dăm prea multă importanță nici că Silviu Brucan vine din urmă și se prezintă drept primul care face o asemenea afirmație, dacă nu ne-am aminti că tot Silviu Brucan a mai avut o asemenea ocazie dar a ratat-o — și nu mă mai întreb de ce — atunci cînd, la foarte puține zile după 22 decembrie 1989, „Europa liberă” (Șerban Orăscu, dacă-mi aduc bine aminte) ne punea în gardă cam așa: „Comuniștii au umblat întotdeauna cu fronturi și cu blocuri”.

Două lucruri visează dl. Brucan, unul înainte de alegeri și altul rezultat din aceste alegeri. Guvern de coaliție după (chiar acceptînd riscul de-a nu mai avea un guvern de „unicați”) și adoptarea Constituției înainte (o constituție fesenisto-republicană, se înțelege).

Nu vom insista asupra acestor idei-luri brucanice (nici măcar pentru a arunca întrebarea: dacă nu cumva parlamentul cel nou n-ar putea pune problema schimbării constituției adoptate înainte de alegerile din toamnă), ci ne vom opri asupra unui reflex mai vechi al domnului Brucan, anume că pentru domnia sa adevărul are funcția unui suport asemîni aluatului care trebuie să susțină stăfidele otrăvite.

Bunăoară, este adevărat că la 20 mai 1990 „rezultatul votului n-a reflectat raportul real de forțe dintre partidele politice”. Dar, în virtutea experienței unei lumi anapoda și răsturnate în care i-a plăcut să trăiască, pînă spre bătrînețe, înconjurat de sloganuri propagandistice, dl. Silviu Brucan se preface a crede — ori poate chiar crede, asta e treaba dumnealui — că „victoria FSN a fost supra-dimensionată datorită, în primul rînd, acțiunilor destabilizatoare ale opoziției”. În noua campanie electorală dl. Silviu Brucan intră, prin urmare, cu scopuri noi dar cu aceleași mijloace și lozinci vechi, în credința că acestea nu și-au istovit puterea de a semăna confuzie. La vîrstă sa, în paginile unor memorii ar fi putut să

O INTERPRETARE A HAOSULUI NAȚIONAL

Luînd cuvîntul în sala de conferințe a Bibliotecii Universitare din Cluj, cu ocazia unei adunări a opoziției, doamna Doina Cornea a explicat, în puține și elocvente cuvinte, sensul politicii actualului regim: întregul haos din economie urmărește de fapt eșecul voit, demonstrarea imposibilității economiei de piață la noi.

PICHETUL SE RETRAGE

O înfringere? După aproape o lună de veghe în fața Senatului României, pichetul Asociației „15 Noiembrie” din Brașov se retrage. Revendicările sale — demiterea conducerii TVR și publicarea listelor informatori-

lor securității — sînt preluate de centralele sindicale. Din cele 14 centrale sindicale, cel puțin jumătate sînt hotărîte deja să impună puterii actuale punctul lor de vedere. Vor reuși? Și cum vor proceda? Se va în-

„A.O.U.”

Dl. Adrian Marino, purtător de cuvînt al Forumului Democratice Antitotalitar din România, explică semnificația sintagmei „alternativa opoziției unite”: „Este vorba, spune domnia sa, de

GREVA FOAMEI ÎN FAȚA SENATULUI

Începînd cu data de duminică, 26 mai a.c., organizația „Jilava — 21—22 decembrie 1989”, și-a instalat pichetul reprezentativ în Piața Revoluției, chiar pe locul pichetelor protestatare recent retrase din Piață. Dl. vicepreședinte al organizației, Tucă Dorin Eugen, a avut amabilitatea să ne declare: „Am hotărît în cadrul organizației declararea acestei greve a foamei — purtată de reprezentanții ai noștri pentru toată organizația — în semn de protest față de neaplicarea Legii nr. 46/1991 în forma în care ea a fost amendată de 12 organizații revoluționare.” (C.P.).

EUGEN MIHAESCU

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

timpla, oare, ea în decembrie 1990, cînd, la apelul studenților greviști au răspuns liderii sindicatelor (sau au intenționat să răspundă), dar sindicalistii n-au dovedit nici un interes? Posibil.

pregătirea pentru prezența la alegerile locale din toamnă, și apoi pentru cele parlamentare, pe liste comune a întregii opoziții. În aceste condiții, vom sprijini candidatul cel mai bine plasat, indiferent de partidul din care face parte.”

În satul președintelui Ion Iliescu

Niciodată președintele Ion Iliescu n-a ascuns că e maramureșean după mamă. Ba, dimpotrivă, la o recentă conferință

duș, de cînd i regimul, sute și mii de litri de lapte pe lună. Am dat vite, peste 30 de tauri, vitei, boi, miei. Să-mi daie și penzie!

Mai beau cite un pahar de horincă să-mi fac curaj, să mă duc la conducere că doară nu m-a împușca nimeni. Tineretului s-a duce în lume să trăiești. Da eu cu baba — doi neputincioși. Cine să-mi daie un pahar de apă, să vadă: mîi trăiesc, o mor?

Iliescu o fo pin Rozavlea în campania electorală, în Vinerea Mare. Da vād că nici Frontul acesta nu-i de nici o treabă. Am gîndit c-a fi ceva. Că pre-

nu dă roadă să putem trăi de pe el. Greutăți peste greutăți!

Petrovan Lupu Tiviru, 81 ani:
„PĂȘUNATU O AJUNS DE LA 25 LEI LA 250 LEI, GATA MİTINGU!”

„Bucur Gheorghe” a Talianului era zaviț, la pădure. Fata

șunatul 250 lei. Pintru o vacă — peste 1000 de lei. Gata mîtingu’!

Mai avem și amu atîta comuniști băgați în sat. (Fata bătrînului sare pe el: „Tată, nu mai. Taci, hăi ta!”) Di ce să tac? Nu ni-o ars ca și cu focu, atîția ai comuniștii? (Fata dispăre speriată în casă). Mî-o

Sfatul bătrînilor din Rozavlea

de p esă, s-a mindrit cu ascendența sa de pe valea voievozilor descălători. Comuna Rozavlea de pe Valea Izei, de unde e originar domnul Ion Iliescu, a intrat în atenția publică prin furtul scandalos de icoane pe lemn din biserica străveche a satului. În rest, e o comună mare, ca toate așezările maramureșene, situată în inima istorică a acestui ținut, doar la mică distanță de Cuhea lui Dragoș și Bogdan descălători.

În această comună s-a născut și a trăit mama lui Ion Iliescu, învățătoare, fiica Talianului, celebrul pădurar care știa 12 limbi străine și a lăsat în urma sa o îndă vîc. Aici trăiesc, în continuare, Ileana Talianului, la un capăt de sat, și Gheorghe a Talianului, la alt capăt de sat, tărani așezați și de omenie, frați cu mama președintelui. Curiozitatea nu ne-a purtat, însă, la rudeniile apropiate ale domnului Iliescu, la varul său, polișt în Sighet, sau la alte ramificații familiale pe care le știe toată lumea în zonă. Nu indiscreția scandaluoasă a fost mobilul acestei anchete și oferirea cu orice preț cititorului avid de senzații tari a unor dezvăluiri spectaculoase de familie.

Ne-a interesat pur și simplu să aflăm ce gîndesc oamenii satului Rozavlea despre vremea aceasta și țara în capul căreia se află, acum, un om ridicat dintre ei. N-am pornit cu nici o idee preconcepută.

Înainte de comuniștilor stricători de neam și țară, treburile unei străvechi așezări maramureșene, cum e și satul Rozavlea de pe Valea Izei, erau hotărîte de Sfatul Bătrînilor. Acestui tradițional complet de judecată i-am supus și întrebările noastre despre președintele Ion Iliescu și dregătoriile sale.

Mirza Gheorghe, 78 ani:
„VAD CĂ NICI FRONTUL ALESTA NU-I DE TREABĂ”

„Amu la bătrînțe am strîns vo doi bani. Da ce să fac cu ei? Să mă spinzur?

Am dat tătă viața animale la stat și amu n-am nici o penzie. Da și cu banu ce pot fa’ amu? Nimic! Nu-i nici sapă, nu-i nici plug. Nimic. Nu găsești nimic.

Aici pămîntu-i slab, nu produce. Mai mergea tineretului la muncă sezonieră în țară. Da amu unde să muncea? I plin satu de tineret. Pă vremea asta nu era picior de om de lucru, sănătos. Somerii! Tot lor le trage șomajul care sint someri? Ad dai un animal la stat, la IRC, îți trage și acolo 30 la sută impozit.

Și amu predau 7—8 litri de lapte. De cînd i regimul comunist am cărți de lapte. Să-mi daie dovadă cito animale am dat la IRC! În fiecare zi am

ședintele-i din Maramureș și trebe să creadă la popor. Da vād că și unde comandă pre mulți, iară nu-i bine.

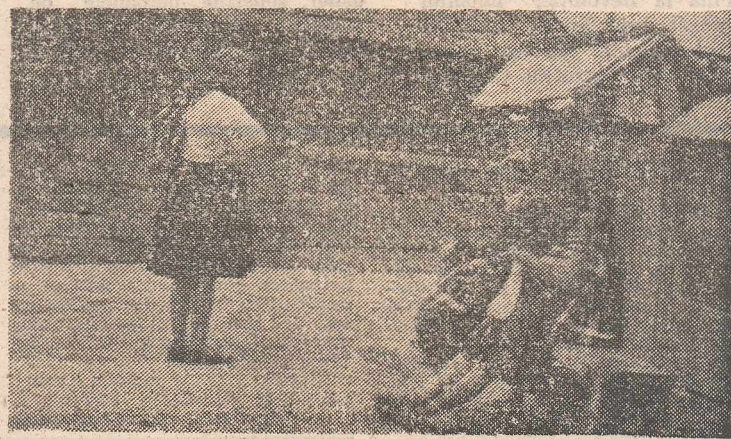
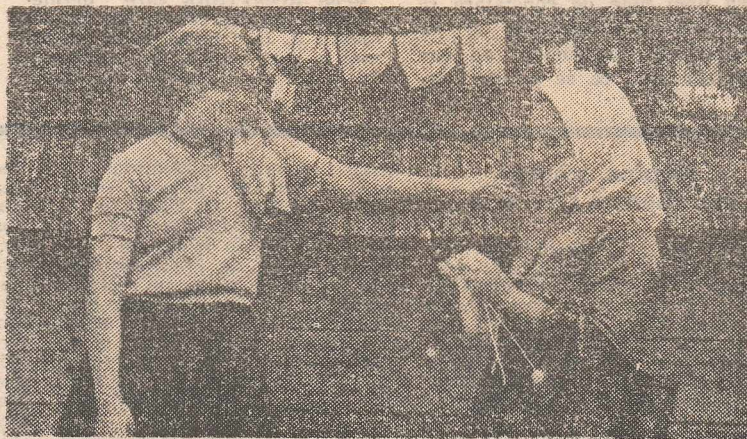
Mama lui Iliescu o fo’ din neamu Talianului. I dușă din veci, de mulți ani. Tati-so, moșu președintelui, o fo’ la cyrei. Știa 12 limbi. Era întîmpinor (antreprenor?) la păduri, ducea oameni la lucru. Bag sam, un fel de delegat.

Da astăzi lumea n-are încredere în nimeni. Am gîndit că s-a stirpi minciuna cu lumea de amu. Da vād că s-o mai adăugat și o sporit de cum o fost.

Nu mai are poporul încredere în nimeni: ca niște părinți cu coconi blăsămați!”

Petrar Grigore, 78 ani: „IN TARĂ N-AI UNDE MERE, ACASĂ N-AI CE LUCRA”

„O fo primariu nost la București, la președinte, pintru ajutor, să facă o moară în sat. Ce le-o spus? Să adune bani de la oameni, în sat, că el bani n-au, la București, n-au decît năcuzuri și greutăți. Alții o cerut materiale de construcție. Nu le-o făcut nimic. Nici nu-i primea că erau trii gărzi pă lin-

Imagini de pe Valea Izei

gă președinte. Da s-o dus cu un nepot, milițian la Sighet. Altfel, nu intra.

Pă mama lui Iliescu o chema Bucur Marița. O fo învățătoare și s-o căsătorit pă la București. Taică-so umbla mult pă la Vatra Dornei, la pădure. Da și eu am trecut pin bugate. S-am gîndit amu c-a fi mai bine. Și asta ne omoară: că-i mai rău. Ne-am imprăștiat pin lume, pe la ferme, la ceapcure. La noi în sat is 1500 acasă. N-avem unde lucra, din ce trăim. Noi din țară am trăit. Dacă statu nu ne asigură pîta, murim de foame. Și tâte s-o scumpit din cale-afară. A noastră viață-n Maramureș i cam cu cîntec! Nu-i ușoară viața noastră. În țară nu mai ai unde mere, acasă n-ai ce lucra, pămîntu-i rău,

lui. Marița, o fo învățătoare. Trebe să aibă amu vo 81 ani, că mine. Iliescu vinea vara în sat și umbla după pești, cu coptii, în Iza. Sta la rătuși-sa, după riu, aveau o casă bătrînescă peste apă, spre Șieu. Casa aceea nu mai e, pămîntu-l țin nepoții.

N-o făcut nimic pintru sat. Dacă-l vedeți, să-l spuneți să ne-ajute, c-om fa și noi mitinguri. Așa-i comunicați! Ni-o promis multe, da nu ni-o dat nimic. O fo unchescu-so la București să ajute satu: „Nu pot, că n-am bani!” Am vrut să trimitem o scrisoare că nu ne dă penzia de la C.A.P. Să vină penzia pin poștă. Avem un ajutor de 500 lei. Să ni-l daie și păăștia lunar. Nu tăt la patru luni. Din 25 de lei, o ajuns pă-

plantat pă pămîntu meu pădure de brad. Eu ce să mininc amu, molid? De unde mi-a da ocolu silvic pămîntu inapoi, fosta me proprietate? Dacă-s bătrîn, eu nu trebe să mininc? Să rod scoarța molizilor? Pămîntu nost i puțin și rău. Nu dă bucate cite trebe!”

— Ce politică se făcea înainte de venirea comuniștilor în sat?

— „La noi era partidul național țărănesc și partidul liberal. Am fo bărbat de încredere la țărăniști. În ’46 toată lumea de la noi o fo cu țărăniștii. La alegeri o vinut în sat un pluton de armată să țină ordinea. Tăt satu o ținut cu țărăniștii. Oamenii sta cu paril în geamur pină s-o numărat voturile. Să nu să falsifice. Comuniștii n-o

avut decît 15 voturi! Noi tăt am fo a’noștri. Femela lui Ilie Lazăr, o fo deputată. Și tăt o ieșit comuniștii la putere! Cum?

Ce-i de făcut amu că nu-i cam tare bine? Eu tăt pă țărăniști i-am votat și amu. Și-o ieșit ceilalți. Nu-i bine, nu-i bine! Ne-o tăiet forța de muncă din țară. Baza noastră de cîștig era în țară. Tineretului tăt i pă drumuri, nu mai află de lucru. Și-s tare scumpe tâte. Sint oameni care n-au nici pămînt, nici penzie. Pîinea o ieșit la 10 lei. Sint care n-au pe ce s-o cumpere! Ce lume-i asta?”

ION ZUBAȘCU

Fotografii de A. TONCOGLAZ

BEIRUTUL DIN CALEA VICTORIEI

Ceea ce se întâmplă cu imobilul din Calea Victoriei nr. 68 - 70 (actualmente str. Academiei nr. 39 - 41), aflat în chiar centrul Capitalei, pare inimaginabil. Ar trebui ca factorii responsabili și în special Primăria Capitalei, să facă lumină în acest caz.

Zonă de gradul zero

Înainte de Revoluție, fostul bloc „ARIA”, era considerat a fi situat în zonă de grad zero. Aceasta, datorită vecinătății imediate a clădirii C.C.-ului, acolo unde, de obicei, aveau loc „magistralele cuvintării”, din balcon, ale „celui mai iubit...” Bine-nțeles, în imobil nu putea locui oricine, ci numai oameni „verificați”. Printre ei se găseau și oameni cu dosare mai puțin convingătoare, însă aceștia formau o minoritate, rămași fiind acolo datorită faptului că erau vechi locatari și nu fuseseră încă prinși „fluierind în biserică”. Ceilalți însă, erau fie securiști, fie activiști, fie cadre (activi sau la pensie) ale PCR, MI, sau MAPN. Vigilența fiind cuvântul de ordine, o încăpădere de la parter era administrată de Direcția a V-a a Securității iar în hol, „băieți strașnici și în civil” întrebau de sănătate pe oricare străin ar fi apărut, trăgând totodată de limbă, periodic, pe locatari, care trebuiau să se a-rate politicoși și demni de încredere.

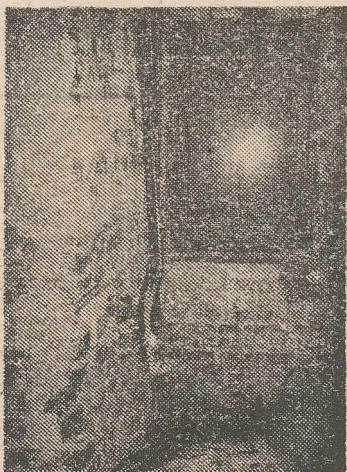
Dar a venit și decembrie '89... Înainte cu câteva săptămâni de cea joi însoțită de 21 decembrie, majoritatea securiștilor activi din bloc părăsiseră imobilul, semn că ar fi știut sau, cel puțin, presimțit, ceea ce avea să urmeze. Dintre cei rămași, unii au fost văzuți participând efectiv la maltratarea demonstranților arestați de forțele de represie, în intersecția străzilor 13 Decembrie și Academiei, în preajma Hotelului Union. A urmat cea mai lungă noapte, cea de 22 căre 23 decembrie, când, în actuala Piață a Revoluției, armata s-a luptat cu un inamic invizibil. Fiind vizat, nenumărate rafale s-au tras asupra imobilului. Grupuri de revoluționari l-au scotocit, incendiind apoi apartamentele de la nivelurile 3 și 4, care au fost distruse de foc. Cu excepția citorva familii, ce nu și-au pierdut cumpătul și nici „cu musca pe căciulă” nu se simțeau, majoritatea locatarilor au părăsit apartamentele în zilele următoare.

Sintem în București sau la Beirut?

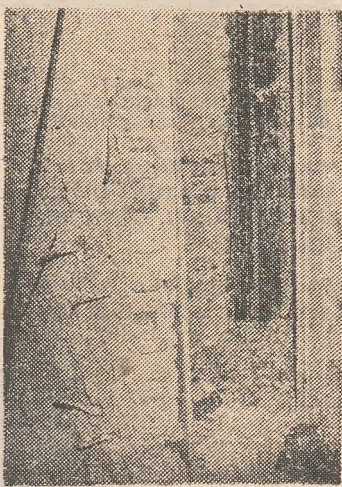
Pînă la Revoluție, imobilul împunea prin luxul finisajelor interioare și al calității materialelor de construcție. Construit

înainte de 1944 respecta, oricum, standardele de atunci privind imobilele de lux. Apartamente spațioase și înalte, ușile, ramele ferestrelor și parchetul, din lemn bun, finisate impecabil. Echipamente sanitare de calitate, gresie, faianță, marmură — în exces, —, feronerie. Oamenii cu dare de mină, foștii locatari le-au întreținut corespunzător, astfel încât apartamentele arătau superb.

Acum, situația este cu totul alta. Privit din afară, imobilul arată acceptabil, cu fațada oarecum renovată. Odată intrat în hol însă, priveliștea se schimbă brusc. Parcă, de-abia s-au terminat niște lupte grele. Grămezi de materiale și moloz, armături metalice, planșeul în care se deschid guri mari, negre. Scările crăpate par nesigure. Ziduri ciuruite, praf peste tot. Mici insulițe de gresie îi

sugerează imaginea de altă dată a podelei casei scărilor. Lipsesc uși întregi, smulse cu rame cu tot, ca și ferestrele de altfel. Fostele camere de baie și toalete sînt o ruină. Nu mai există nici căzi, nici WC-uri, nici chiuvete. Majoritatea pervazelor de marmură a dispărut. Mii de metri pătrați de parchet au fost smulse, peste tot grămezi de tencuială, cărămizi, grinzi de lemn. Nu mai există nici un întrerupător și, — evident! —, nici un bec. Au dispărut numerele din bronz de deasupra ușilor, soneriile, butoanele de sonerie, tablourile electrice. Praf, moloz, dărîmături... Chiar și în timpul zilei, pentru a nu

călca alurea, trebuie să fii dotat cu o lanternă. Noaptea, nu este prea bine să te aventurezi. Dacă, totuși, o faci, nu vei fi singur. Colonii întregi de șobolani și se strecoară printre picioare. Nici măcar nu se sperie de apropierea ta. În mod paradoxal, aici mai locuiesc câteva familii. Oamenii și șobolani.

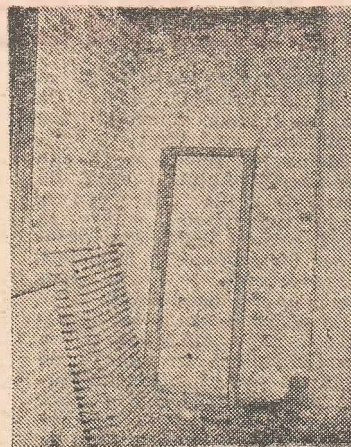
Furt ca-n codru

Din cele aproximativ 60 de apartamente, astăzi, numai 10 sînt locuite și, oarecum, intacte. Restul? Moloz și ruină. Te întrebă cum de a putut ajunge în asemenea hal, cînd numai o mică parte dintre apartamente au fost afectate de evenimentele din decembrie '89. În ianuarie '90 au venit constructorii și s-au pus pe treabă. Cele câteva familii de locatari care au rămas, încercînd să reziste regimului de șantier au făcut-o pe considerentul că blocul nu era decît parțial afectat și că lucrările vor avansa repede. Celorlalți, Comisia de ajutorare a sinistraților de pe lângă Primăria sectorului 1, le-a oferit apartamente în zona Centrului Civic. Unii au semnat contracte definitive, alții — gîndindu-se la revenire, după reparații —, contracte provizorii. Timp de vreo două luni, șantierul a mers bine. Apoi, entuziasmul s-a temperat. Echipa de muncitori s-a micșorat din ce în ce mai mult. Motivul invocat a fost (și este) că beneficiarul — ICRA Herăstrău — nu mai are bani să plătească lucrările. Asta nu explică însă ravagiile și starea la care a fost adusă clădirea. Pentru că s-a furat ca în codru. Neefectuîndu-se (așa cum ar fi fost normal) sigilarea apartamentelor neafectate și întocmirea unei note de constatare și inventariere a lucrărilor ce se impuneau, constructorii au furat tot ceea ce se putea fura,

devastînd întreg imobilul. Pentru a le mai trece timpul, oamenii șantierului își vîd liniștiți de ciubucurile lor. Confectionează cruci pentru cimitir și alte obiecte utile. Camioanele care îi aprovizionează lasă materialele în șantier, apoi tot felul de automobile particulare vin, încărcate saci de ciment, tablă etc., și dispar. Astfel, șantierul pare un fel de triunghi al Bermudeilor. Cum s-or putea oare justifica masivele cantități de materiale aduse aici, unde nu s-a făcut aproape nimic în afară de demolare? De cîteva luni a apărut și problema efectuării lucrărilor de consolidare, de care blocul nu a beneficiat de la cîntre murul din '77. Dar lucrările se tergiversază și, după un an și trei luni de șantier, imobilul nu mai arată nici măcar cum arăta în decembrie '89, ci ros de o boală incurabilă, gata să se prăbușească, din zi în zi.

Cu dolari și pile, cumperi și decrete

Dar dacă, la scara B a clădirii, șantieristii se mai fac totuși că lucrează, la scara A lucrările au fost sistate complet în luna septembrie a anului trecut. Motivul? Primăria Ca-

pitalei a purtat tratative cu o firmă canadiană, în vederea închirierii de către aceasta a întregii scări. A. Luînd în considerare o reîmpărțire a spațiilor, lucrările au fost sistate, dar canadienii nu au luat nici o inițiativă pînă acum. De neînțeles este însă cum se împacă aceste tratative cu decretul-lege emis de CPUN, prin care se acorda sinistraților dreptul de a reveni la locuințele lor, după efectuarea reparațiilor. Dar firma canadiană nu este singura. Deși, în reparație, s-au mai acordat reparații unor firme sau persoane particulare. Un exemplu este cel al firmei româno-elvețiene ROMFIBRE care deține apartamentele 48 și 52 de la scara B. Nici holul de la parter nu a fost scîpat din vedere. S-ar părea că acolo se vor ame-

naja un bar și un magazin de blănuri, barul avînd intrarea din chiar holul blocului (!). În timp ce zidul nou, ce va delimita barul, crește cu fiecare zi — ehei, pentru privatizări se lucrează pe bani! —, de lucrările de consolidare anti-seismică nu se preocupă nimeni, deși gaurile practicate în planșeu, la baza stîlpilor de rezistență, prezintă un imens pericol.

Cine va plăti milioanele?

Implicate în toată această deraiere de la normal sînt mai multe instituții. În calitate de administrator al imobilului și de beneficiar al lucrărilor de reparație, ICRA Herăstrău nu și-a îndeplinit sarcinile permîtînd, prin nepăsare, atît deteriorarea blocului, cît și tergiversarea nepermisă a lucrărilor. Întreprinderea de Proiectare și Construcții CARPAȚI (fostul Trust CARPAȚI) nu și-a onorat contractul, iar proasta organizare a șantierului a dat curs unor acțiuni vandalice și furturilor excesive de materiale de construcție. Primăria Capitalei nu a urmărit situația în ciuda unor sesizări, iar prin acordarea de noi reparații în apartamente și pentru amenajarea unor spații comerciale în asemenea condiții a încălcat legislația în vigoare. Guvernul nu a intervenit în nici un fel în urma sesizărilor care vizau situația de la fața locului. De asemenea, este greu de crezut că, singură, Primăria — fără știința instituției guvernamentale — ar fi putut repartiza spații importante în plin centrul Capitalei, într-un imobil sinistru, unor firme străine, încălcînd astfel legislația pe care chiar ea a emis-o. Totuși, cine va plăti milioanele?

Din contul LIBERTATEA s-au cumpărat O.Z.N.-uri?

„Noi nu avem competența de a acorda reparații la adresa pe care o menționăm — ne-a răspuns contabilul-șef și coordonatorul ICRA Herăstrău, dl. Teodor Costea. Numai Primăria Capitalei (de ce nu cea a sectorului 1? — n.n.) a dat reparații în acest imobil, aflat în reparații. Trustul CARPAȚI lucrează foarte încet și sigur că nu și va îndeplini termenul de dare în folosință, adică 30 iulie a.c. Pe de altă parte, nici noi nu mai avem posibilitatea de a plăti lucrările. Pînă acum am plătit deja 60 de milioane lei. Pentru a putea termina, ar mai fi necesari, estimativ — după această a doua treaptă de liberalizare a prețurilor —, încă vreo 400-500 milioane lei. De unde, cînd valoarea anuală a chiriilor pe care le încasăm este de numai 100 milioane lei! Guvernul nu ne-a ajutat cu nimic, nu am primit nici măcar un leu din contul LIBERTATEA, care ar fi trebuit să fie folosit pentru ajutorarea sinistraților. Ce se întâmplă cu ael cont, unde a dispărut?”

PAUL VINICIUS

Fotografii de SILVIU STAN

Care-i om și care ciine?

High-life: Chipeși, cu privirea ageră și semeată, departe de orice atingere a mizeriei colective, hrăniți numai „din pachet”, bucurîndu-se de considerate, duci cu limuzina, tratați la domiciliu de somități în medicină.

Vagabonzii: vlăguși, răpciugosi, costelivi, cu privirea mioloagă și stearsă, răscolind prin gunoarie sau așteptînd să le arunce cineva ceva.

Haitele: hămesii, schilodiți, furioși, cu privirea sălbatică, atacînd la drumul mare.

Ciinii și Politica

De politica prigoanei n-a scăpat nimeni: nici om, nici dobitoac. Cînd pentru oameni se raționalizaseră pînă și ghearele și capetele de pul, cine și mai permitea să crească un ciine de rasă, pentru care trebuia plătită, conform decretului 425/81, o taxă de 600 de lei pe an? Nici de amărătele alea de conserve „Azor” n-au avut parte decît un an. Semnalată ca o „cucerire” într-o notiță din „România Liberă”, fabricarea conservelor cu hrană pentru ciini a fost interzisă, pe motiv „că se lua carnea de la gura oamenilor”. Se pare că cea care a tras semnalul a fost Ana Mureșan, care a declanșat o anchetă de vreo trei

luni la abatorul incriminat, soldată cu schimbarea conducerii și creșterea ponderii mortăciunilor în alimentația rațională și științifică a bravului nostru popor. După revoluție, un întreprinzător particular a deschis o unitate de fabricare a conservelor, dar acum e în pragul falimentului, din cauza lipsei de tablă pentru cutii.

Cînd a început masiva campanie de demolări, capitala a

Stăpine, stăpine, mai cheamă și-un cine!

Din toate întreprinderile se fură, cu atît mai mult din cele de industrializare a cărnii. Oricît ar fi de vigilenți portarul, tot îi scapă mulți, ceea ce nu i s-ar întâmpla unui ciine. Am asistat, săptămîna trecută, la o scenă hilară, ai cărei protagoniști erau niște muncitoare de la întreprin-

asaltul asupra picioarelor femeilor, care se ghiceau solide prin pantaloni. O călătoare a cerut soferului să oprească, acesta n-a luat-o în seamă, cunoștea javra, nu era periculoasă, își găsise și ea un stăpin temporar și obișnuia să-l conducă zilnic acasă. Pînă la urmă, a ieșit cu scandal: omul a început „să se dea” la cei care-i injurau ciinele, acesta își continua ofensiva cu turbare, fe-

redobîndit libertatea cu mult înaintea noastră. Poate că dacă am fi puțin și noi... Și totuși, toate primăriile au obligația să organizeze, conform Decretului 71/51, un serviciu de ecarisaj care să cuprindă un sector de prindere a ciinilor vagabonzi, unul de colectare a acestora în vederea răscumpărării lor de către stăpîni și a uciderei celor nerevendicați de nimeni (din cadavre obținîndu-se făină proteică și din piele mînuși) și un altul de observare și depistare a rabiei. O propunere în acest sens a făcut guvernului șeful Direcției de Medicină Veterinară, dl. Vasile Arsintescu. „Profilarea ciinilor vagabonzi este galoanantă, ne spune dînsul și prezintă un real pericol pentru sănătatea și siguranța populației, mai ales cînd aceștia, adunați în haite, își stabilesc cartierul general în preajma unor instituții”. Deocamdată, nimeni nu pare să-și bată canal cu astfel de probleme. Neoficial, la întreprinderea Protan, specializată în prelucrarea cadavrelor de animale, sînt aduse și cadavre de ciini, dar fără ca aceștia să fi fost supuși testului rabiei. Interesul este să se obțină cît mai multă făină proteică, pe care, pînă acum, am importat-o din Olanda.

VALERIA DORNEANU

Viață de ciine în România

fost invadată de mii de ciini părăsiți ce bîntuiau pe ruinele fostelor case, de unde f puteai auzi spînzînd liniștea nopții cu urlete lugubre.

Acum s-a schimbat politica și toată lumea vrea economie de piață la modul „totul pentru dolari”. Așa că vinde românul orice. Aflăm de la domnul Mircea Ionescu de la „Asociația Chinologică” că în ultima perioadă sînt multe solicitări pentru ciinii de rasă, pe care-i cumpără mai ales turcii, sîrbii și grecii. Ca și copiii, ciinii sînt ieftini la noi: 200 de dolari a ciine aici și 1000 de dolari afară: ingenios și rentabil, nu?

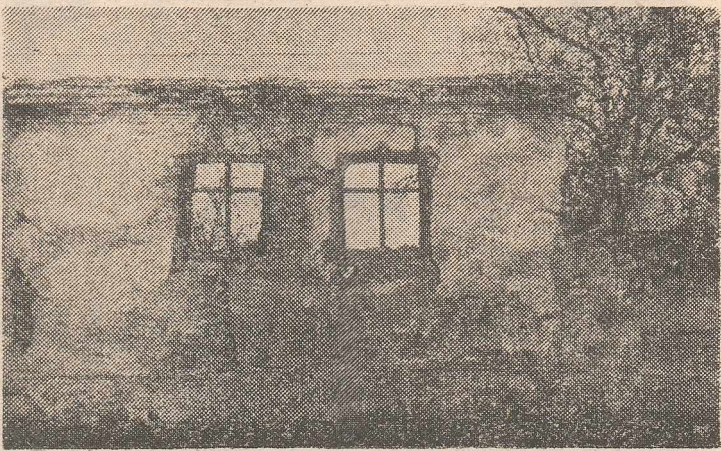
derea de Industrializare a Cărnii Popești-Leordeni și un ciine vagabond. Tocmai ieșiseră din schimb și s-au urcat în autobuz. După cîteva stații, a urcat un cetățean însoțit de un ciine cu aspect de potaie maldaneză. Omul s-a așezat și ciinele s-a culcat docil la picioarele lui. Deodată a început să adulmece aerul și să mîrîie. S-a ridicat și s-a dus glont spre spatele autobuzului, ignorîndu-i pe ceilalți călători și năpustindu-se spre picioarele femeilor care, îngrozite, încercau să se apere cu gențile. Tipete, panică, chemări la ordine din partea stăpînului, dar animalul se înverșuna în

meilor începuseră să li se disloce flectile înfășurate pe picioare. S-a găsit totuși un viteaz care l-a expedit pe agresor prin geam, cu un picior bino plasat. Le-am văzut pe doamne răsufînd ușurate și pipăindu-și pulpele robuste.

Unde-s hingerii de altădată?

Capitala a avut o secție de ecarisaj pînă în 1984 cînd, aflat prin preajmă și răscolit pînă în măruntaie de duhoarea insuportabilă, Ccaușescu a ordonat desființarea ei. Astfel, ciinii și-au

SĂȘII PE CALE DE DISPARIȚIE

Care cer se vede prin ferestre?
Fotografie de ELENA GHERA

Înainte de primul război mondial, în Transilvania locuiau în jur de 900 000—1 000 000 de sași. În timp, pierzând vechile privilegii pentru care veniseră pe pământul românesc — unde, trebuie recunoscut, au constituit întotdeauna un puternic element civilizator — majoritatea au luat drumul înapoi spre Germania sau spre alte țări. În ultima vreme, pe pământul ardelenesc au rămas, cu totul, între 100 000—200 000 de sași. Și, după cum sîntem informați, dacă rata emigrării se menține la cota actuală, 80 la sută vor mai emigra în cursul acestui an. Am poposit de curind, la Prejmer, un oraș aflat „în preajma” Brașovului, la 16 km depărtare.

„Legea pământului, pentru noi, sași, e o mare porcărie”

L-am întâlnit aici pe preotul Johann Orendi, care are și funcția de protopop, fiind șeful spiritual al comunității săsești din localitate. Am încercat să-l interpellăm vizavi de cota nebănuită pe care a atins-o exodul săsesc. De la el am aflat cit au avut de suferit sașii după cel de-al doilea război mondial, dată fiind originea lor germană. „Cu ce sînt eu mai de vină că legionarul a luptat cot la cot cu neamțul? Noi, comunitatea de aici, aparținem de biserica evanghelică de confesie lutherană. În cazul nostru, al sașilor, legea pământului e o mare porcărie. Astăzi am lucrat, pînă

acum, la însămințat. Pe pământul parohiei. Dar, nu numai în cazul nostru, legea pământului e o porcărie, ci și în privința parohiilor ortodoxe. Ni se atribuie, parohiei noastre, numai 5 hectare, deși noi am avut 30 de ha. Avem, în acest sens, documente de la începutul secolului, prin care putem revendica aceste pămînturi”. L-am întrebat pe d-nul Orendi ce este, pentru dînsul, iadul. Și mi-a răspuns astfel: „Iadul este, pentru mine, îndepărtarea de Dumnezeu. Iadul comunistului este cel mai bun: ba nu e smoolă, ba, cînd e smoolă, nu-s lemne de foc, cînd sînt și una și alta, nu-s chibrituri”. L-am întrebat dacă nu intenționează și dînsul să plece în Germania. Fiindcă, în ritmul

acesta, în curind va rămîne fără enoriași.

„Un ofițer ce nu organizează retragerea e un ofițer prost”

Dînsul mi-a răspuns: „Cînd aveam 2 000—2 400 de suflete, aveam mai multă liniște. Acum avem mai multe probleme. Față de enoriașii care mi-au mai rămas, mă ține o obligație morală. Deci, scopul rămîinerii mele constă în această obligație, și anume, organizarea retragerii comunității noastre. Un ofițer ce nu organizează retragerea e un ofițer prost. Am pierdut, în timp, multe lucruri pe care le aveam în posesie. Aveam, în Galați, spre exemplu, o casă parohială. Acum 2 ani, Consiliul municipal de acolo ne-a forțat să renovăm această casă. Deoarece nu ne puteam permite cheltuieli din fondul aproape infim, am oferit comunității nevătăzătorilor această casă, ca un cadou. Ca să ne ceară, apoi, să le plătim și transcrierea pe numele lor. Am plătit 4 500 de lei numai în timbre. Al doilea corp al casei parohiale l-am vîndut numai cu 25 000 de lei, acum doi ani. O sumă derizorie! O casă pe care puteam lua mult mai mult astăzi! Avem, în schimb, o casă parohială care încă ne-a mai rămas în Brăila.

Lucrurile stau ceva mai dificil din punct de vedere al credinței, în comunitatea noastră, cu căsătoriile interetnice. Căsnicia nu e un anturaj, ci o foarte grea sarcină de asumat. La căsătoriile mixte religioase, survine încă o povară în plus.”

„Am fost în Germania și am adus sîmînță”

„Despre pămînt am vorbit și astăzi cu primarul Colț Gheorghe, care se dovedește un om înțelegător. Noi, toți sașii de aici, am primit 150 de hectare în total. Am fost în Germania și am adus sîmînță în valoare de 333 000 de mărci”. L-am întrebat, în continuare, pe Johann Orendi, ce fel de probleme există între diferitele comunități religioase ale așezării. „În

Prejmer, mi-a spus dînsul, sînt deopotrivă ortodocși, lutherani și catolici (în majoritate unguri), care sînt o comunitate mică și nu au nici preot. Mai sînt puțini români sectanți — baptiști. Nu avem probleme de religie. Există o localitate din Ardeal unde problemele în cazul religiei sînt mai complicate. La Semlac sau Nădlac sînt și români, și slovaci, nemți și unguri, fiecare de credințe diferite”. Am fost interesat să aflui condițiile care, odată îndeplinite, ar putea determina oprirea emigrării sașilor. „Păi, pentru ce-au venit sașii aici? Prima condiție ar fi: pămîntul. Atunci cînd au venit, au primit pămînt îndestul. Și s-au organizat în vecinătăți. Astăzi mai avem puține organizări de vecinătăți. O vecinătate cuprindea un trup de cam 10 familii. Pe aceste terenuri ale sașilor, între sași nu erau, înainte vreme, nici chiaburi, nici bogătași. Organizarea nu permitea. Comunitatea lutherană era împărțită în 8 vecinătăți. Orice vecinătate avea în jur de 200—300 de suflete. Bărbații erau obligați să participe la orice lucrare a comunității: fie că era muncă sau înmormîntare. Cine lipsea, era pedepsit. Pînă și la înmormîntare era o ordine perfectă: vecinii erau cei care aveau obligația să pună mortul pe dric, fiecare știa ce avea de făcut. Totul era organizat. La trei absențe nemotivate, vinovatul era, într-un fel sau altul, pedepsit sau îndepărtat din comunitate!”

Puscărișii români cer azil politic în Vest

În Prejmer, după mărturia d-nului Orendi, erau înainte de primul război mondial cam 1 800—2 000 de sași, iar români cam 1 000—1 100. Mai erau 300 de persoane aparținînd altor etnii: țigani și cîțiva maghiari. Acum, în Prejmer, Lunca Călnicului și împrejurimi — sînt, cu totul, abia 10 300 de locuitori. Din comunitate, care, la 31 decembrie 1989, număra 1 400 de suflete, în 1990 au plecat mai bine de 500; acum mai sînt 348 de enoriași. Și, ca

să realizăm „ritmul migrației”, d-nul Orendi ne-a spus că, numai cu 5 luni în urmă, la 31 decembrie '90, mai erau încă 448 în comunitatea săsească. „Ceea ce este revoltător, e faptul că, de exemplu, Stone, cel mai mare puscăriș de aici, a cerut, de curind, azil politic în Germania. Ioniță, un alt țigan fără capătii, a cerut, de asemenea, azil politic în Germania. Și nu sînt singurii” — a încheiat pastorul Orendi.

Un milion jumate: o vilă în Prejmer

În Prejmer este o continuă „bursă neagră” la care cei care pleacă, în speță sașii, își „licitează” valorile: casele, averile, pămînturile, acareturile, proprietățile, agoniseala lor de o viață. Deseori, ei își anunță intenția de a vinde unul din domeniile sau micile posesiuni cu care au mai rămas, în ziarul local al Brașovului, unde după cum ei știu, sînt destui amatori cu bani, care, ținînd cont că numai 16 km despărț Brașovul de Prejmer, își doresc o casă (o vilă) la țară, pentru week-end sau odihnă. De exemplu, de curind, o familie care pleacă a anunțat vînzarea unei vile, în ziarul (dublu) de simbată-duminică 27—28 aprilie. Vila, cu 5 camere, dependințe, grajd, curte, garaj, pe una din străzile principale (Strada Mare), costă 1 milion de lei. Cea mai ieftină casă — unde locuiesc doi frați care vor s-o vîndă — costă cam la 300 000 de lei. De multe ori, tranzacțiile se încep chiar în cursa de Prejmer. Am asistat la o asemenea licitație. Cineva din Brașov a cumpărat cu 1 600 000 de lei una din cele mai frumoase vile din Prejmer. Tot doi frați vind o vilă cu un etaj — tot la un milion! — împreună cu 2 hectare de pămînt. Unul din frați e pensionar, iar altul lucrează la „Cuptorul de Aur” și au găsit să se mute în Brașov, la un apartament. Oricum, sumele par mai rezonabile decît vilele din Snagov, unde, dacă ai baftă să prinzi una cu loc pe marginea lacului, la „agrement”, trebuie să scoti din pungă cel puțin două milioane!

Ce se întîmplă cu vilele de la Snagov?

Unele pentru guvern, altele pentru muritorii de rînd

Vilele de pe malul lacului Snagov se împart în două categorii, cele aflate în regie autonomă, adică ale guvernului — și celelalte, pentru restul lumii, rezervate muritorilor de rînd, adică nouă, și închiriate la prețuri destul de piperate de către Întreprinderea Turistică Snagov. În regie guvernamentală sînt 4 vile: vila 10, vila 1, vila 11 și „palatul”. Ce se întîmplă în aceste vile? Păi, cum ce se-ntîmplă, la fel ca-n la belle époque, vizite, primiri, recepții, plănuri din cuțite și pahară, aici își odihnesc ciolanele și invitații, cei ce ne pun acum țara la cale, distinși guvernanți care schimbă șinele ferate, în mers, de sub locomotivă. Vila 10 a aparținut lui Ceaușescu, Palatul, care a aparținut, pe vremuri, prințului Nicolae, l-a luat Ceaușescu. Vila 11 a fost, acum vreo trei decenii, a lui Gheorghe Gheorghiu-Dej. A luat-o tot Ceaușescu. Acum guvernul e-n toate, e-n cele ce sînt... Vila 1 a avut un statut aparte. Și așa îl are și acum. Înainte era sub pulpana mantiei primului-ministru. A lui Dăscălescu, desigur. Acum, lucrurile s-au mai schimbat. Cel mai des e văzut pe-acolo Petre Roman. Nr. 1 tot pentru nr. 1 (nu întîmplător vila poartă nr. 1!) O lege a conservării materiei în natură ne poate explica faptul că tot ce-i al primului ministru, tot al primului ministru rămîne. Numai că oamenii-s mai

mulțumiți. Lumea spune că îngrijitorii vilei cîștigă acum de două ori mai bine ca înainte. Păi de, nu începe liberalizarea după Petre Roman cetire?

Un primar amenințat cu puscăria

În rest, oamenii au necazuri cu demolările. De toate, în vremile din urmă, au fost dărmate peste 400 de case. Au făcut atît la Președinție pîngerii, cereri (cu nr. 02298/13.02.91 și 45521/13.02.91) cit și către Guvernul României. Nici un rezultat, deși au trecut aproape 4 luni. Primarul, Marinescu, a fost amenințat cu puscăria, de la Serviciul de Sistemătizare, de către o anume d-nă Matache. Ce? Fiindcă le spusese camenilor să-și reconstruiască, pe locurile vechi, casele care le-au fost demolate și pentru care nu primiseră, niciodată, vreo despăgubire. Primăria a mai făcut propunerea ca Ferma Vlășia să fie redată foștilor proprietari, de la care a fost luată prin abuz și forță. Ferma Vlășia este, de fapt, vechea gospodărie de partid, care aparține, acum, cul credeți? Ați ghicit! Guvernului. În fiecare dimineață, un șofer cu ochi urduși (la ora cînd protipendada zglobeie nu s-a trezit încă) oprește aceeași cisternă de pe vremea odiosului, cu același număr de înmatriculare (care, de atunci, o fi ruginit), un TV cu 3 bazine, care transportă lapte pentru „vechii tovarăși” — și o încărcă tot cu lapte, pentru noii domni. Curat ca-n codrul Vlășiei. Primarul mi-a spus că dacă Regia Autonomă rămîne a Guvernului, astă echivalează cu lăsarea oamenilor fără pămînt.

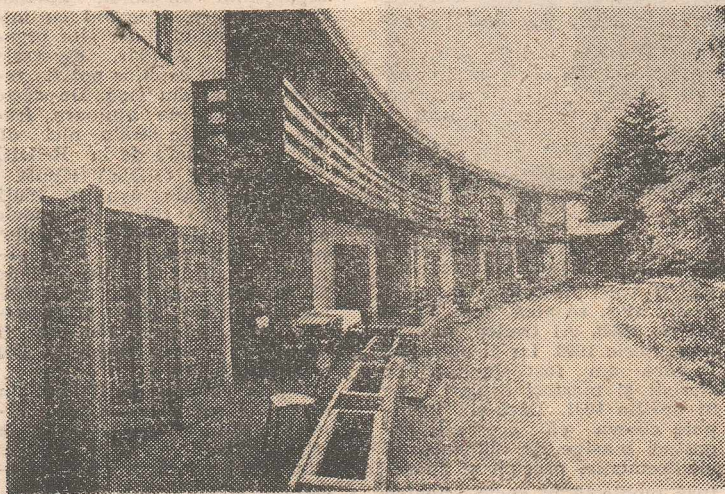
40 de dolari metrul pătrat de pămînt!

I.T. Snagov s-a născut din vechea întreprindere de „agrement și odihnă”, devenită acum societate pe acțiuni. Vila și căsuțele care îi aparțin, în număr de vreo 60—100, au un istoric destul de întortocheat. Înainte de „regimul popular”, au fost în posesia unor diverși particulari. Ulterior, au fost, majoritatea, expropriate, împreună cu terenul din jurul lor, prin Decretul 92.950. O altă parte a fost luată cu japca pur și simplu, fără acte. Este limpede că foarte multe dintre acestea au fost după Revoluție revendicate de foștii proprietari. Însă aberantul Decret 92.950 este încă în vigoare. Pentru ca vilele să fie returnate posesorilor de drept, trebuie abrogat acest decret. Vilele neaționalizate, cele luate cu japca, vor trebui să fie revendicate în instanță. Cu docu-

mente care mai există. Cu probe și martori. Acum, însă, foarte mult s-a scumpit pămîntul. La Snagov, în poziții mai bune, de exemplu în jurul lacului, cota unui metru pătrat de pămînt a ajuns 5 000 de lei sau 40 de dolari U.S.A. În „stăpinirea” I.T. Snagov a intrat și vila lui Postelnicu, cea aflată în capul satului. Acum se vinde bere acolo. Ieftin, la 20 de lei. Unul dintre proaspeții candidați la o vilă-n Snagov este Dinu Patriciu. Acesta își va revendica, probabil, în instanță, o jumătate de vilă care a aparținut, pe timpuri, mamei sale. Încet-încet, se-ncheagă trupa. Creдем că va avea Petre Roman cu cine să joace șeptic la Snagov.

Însă vila, bat-o vina, se ținea la mare preț!

Ca să-nchiriezi o vilă la I.T. Snagov, trebuie să ai bani. Dar

asta e un truism. Se disting, în aceste cazuri două categorii: săraci cu bani și săraci cu bani mai mulți. D-nul Ardeleanu, de la I.T., ne atenționează totuși, că și condițiile sînt pe măsura prețurilor, adică excelente. Prețurile vilelor oscilează între două limite: la 1 200—1 800 de lei și la 5 500 de lei. La prețul de 1 200 de lei, poți închiria o vilă modestă, cu 2 camere și o sufragerie. Dacă te ține punga, iei una la 5 500: cu 6 camere, sufragerie mare, grădină, curte, ponton și debarcader pe malul lacului. Au venit, mai ingenioși, unii care au făcut contract nu numai pe o zi, nu numai pe o lună, ci chiar pe un an de zile. Contract destul de avantajos pentru firma turistică de la Snagov, care nu avea sezonul de iarnă „acoperit” în turiști și care mai pornise și cu un dez-echilibru bugetar. O dispută acerbă a fost și pentru cele 89 de blocuri, construite în cel mai pur stil ceaușist, cu un etaj avînd cite 2 apartamente cu 3 și 4 camere. Litigiul a fost între Primărie și I.T. Snagov. Deși ispititoare la prima vedere, apartamentele nu au încălzire centrală, closet și baie în casă — și mai sînt, pe deasupra, și devastate, incit ar necesita o muncă și o investiție serioasă. Surpriza sezonului va fi însă că prețurile vilelor, deja destul de usurătoare, se mai măresc încă o dată, lor aplicîndu-se o corecție de 15 la sută! Cine „corectează” și buzunarul nostru cu 15 la sută?

Grupaj realizat de MIHAI GALĂȚANU

Fotografie de GIG MOTOIANU

În ghidul turistic al județului Vaslui, localitatea Florești nu este amintită; cu grijă părințească, partidul îi îndemna pe vizitatori să admire Centrul Civic, Casa Pionierilor sau Casa de Cultură, după care puteau respira și puțin aer istoric în excursii organizate pe trasee bine precizate.

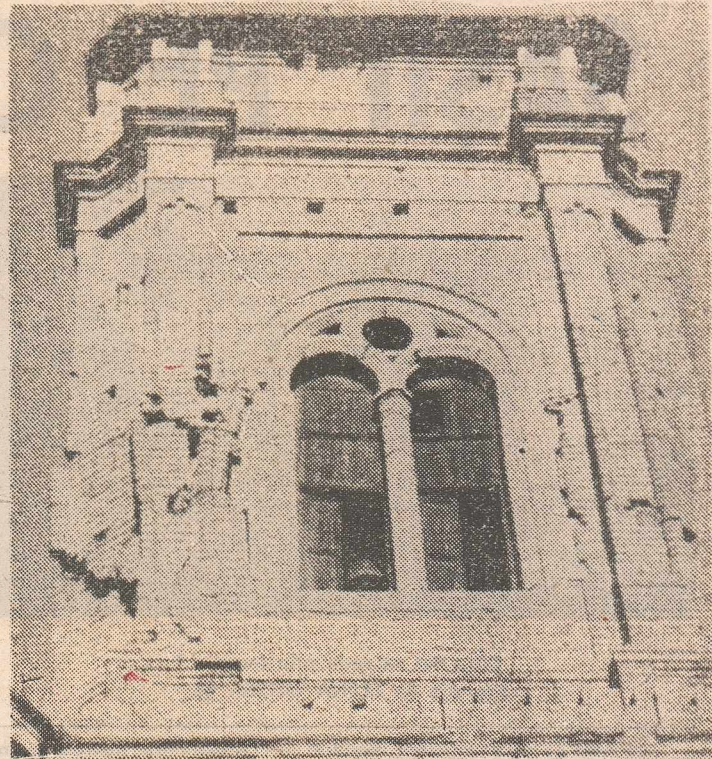
Cel care se încumeta să prăsească itinerarele consacrate, ajungea deodată pe drumuri sparte și dealuri lutoase, intrând într-o altă realitate, care-l cutremura. O astfel de cale am urmat și eu, adică din Vaslui, prin Laza și Opiștea, spre Florești. Locul are istoria sa căci, după cum notează smeritul între mireni Misail Călugărul,

oamenii din sat. Una era ținută peste un butoi cu varză. Aici preot nu există, pentru slujbe și înmormintări se ostenește părintele din Opiștea, așa că doar clopotarul are grijă de mănăstire.

Gard în gard cu biserica se află palatul egumenic, devenit de mai mulți ani „Secția exteroară a Spitalului județean Vaslui — profil de psihiatrie”.

Cei aproximativ 70 de bolnavi sunt dați în îngrijirea unei surori medicale, și ea cu decizie de pensionare. Doctorul care a fost — plictisit de singurătate — a plecat de vreo trei ani și de atunci postul a rămas liber. Bolnavii aruncă în geamurile bisericii cu pietre, produc și

în casa preotului Odorel Moldovanu care ne arată o fotografie a mănăstirii, făcută prin 1937. Simt că preotul paroh nu s-ar putea despărți de acest unic document, așa că-l descriu: mănăstirea era înconjurată pe toate laturile cu un zid înalt de 4 metri, asigurat la rindul său cu 4 turnuri de apărare. Clopotnița monumentală era cea mai înaltă clădire din ansamblul arhitectonic, după care urmau biserica și chiliile călugărilor. „Biserica datează de la 1697 și are hramul „Adormirea Maicii Domnului”. Ctitori — clucerul Enache și soția sa Teofana. Până la 1864, aici a fost o mănăstire de călugări greci apoi, în urma secularizării averilor mănăstirești, a rămas doar biserica de mir. La 1872 s-a înființat aici un cămin de bătrini și neputincioși care funcționează și astăzi” rezumă preotul Odorel Moldovanu cele câteva date pe care le-a putut strînge. Intemperii și mai ales cutremurele au subrezit într-un a-

vreo jumătate de zi până au pus-o la pământ. Dl. Maxim e responsabil de acest lucru”.

Ruini lângă ruini

Pe lângă zidurile păginate — altădată fala mănăstirii — bătrînii și-au întins saltelele la uscat și le supraveghează dormitînd la soare. Sînt în cămin 92 de bătrîni de care se ocupă un personal salariat format din 40 de oameni. Mizeria este indescriptibilă; un pîrlîș de urină își face loc vitejește spre intrarea în biserică. Același episcop al bisericii avea să declare: „Vin oamenii la biserică și ce văd? Un WC? La denii copiii se uitau la doi bătrîni cu fundul gol. E frumos? În biserică miroase cînd intră bătrînii. Trece părintele cu sfințele dăruiri și trebuie să cînească din nas. Nu-s ei vinovați, dar trebuie să fie mai bine îngrijiți. Apoi, unii nu sînt sănătoși; ar trebui internați la un spital psihiatric. Nu e vorba numai de unii bătrîni, pentru că aici sînt și tineri care sînt stricați la minte. Înjură cit și ziua de mare în curtea bisericii și se încaieră înăuntru de la pomeni. „Bătrînii sînt îmbrăcați destul de rău, deși au primit numeroase ajutoare. Îi spun asta dl. director, dar dumnealor zice că ar fi trebuit să-i fi văzut cum arătau înainte. Un lucru e sigur: venirea noastră e privită cu ostilitate, ușile se închid cu pocnete seci, ferestrele sînt ferecate. Mai apropii de un bătrîn — Mănilă Neculai — îl întreb despre ajutoare, dar omul nu apucă să răspundă: o înfirmieră (?) ghicește întrebarea și strigă de la vreo zece metri: „Au primit, domnule, cum să nu primească? Nu-i așa că-ți primit? Într-adevăr, aici au sosit alimente, îmbrăcăminte, încălțăminte și un TIR cu jucării.

Care jucării, nimeni nu mai știe ce s-a întîmplat cu ele. Pe drumul spre Opiștea, află că, la venirea în parohie a preotului Moldovanu, acesta a fost pus să semneze un inventar care printre altele, cuprindea și o clopotniță inexistentă de 8 ani.

În așteptarea meșterului Manole

Satul Opiștea (jud. Bacău) a fost atestat istoric la 1452 prin acte de vânzare-cumpărare între razeși. Unul dintre episcopii Romanului. Ioanichie, ctitor este după 1700 o biserică, numită după hram „Sfinții Apostoli” care a funcționat pînă la cutremurul din noiembrie 1940. S-a întîmplat cu acest monument ceea ce, în general, s-a întîmplat cu toate: a rămas în ruină. Pe-o coastă de deal, intrînd printr-o grădină, am avut putința să ajung în fața unei dărăpănături care mai păstrează canaturile dantelate în piatră și stema episcopiei sculptată deasupra ușii. În rest, paragină. Inimorul fiu al satului ing. pensionar Fîntînă, a pornit de mai mult timp o acțiune de restaurare a acestui monument. Spre cinstea lui, a obținut aprobări de la Direcția monumente, ansambluri și situri istorice, iar acum, împreună cu oamenii din sat, adună într-un cont, anume destinat, fondurile necesare. Preotul din sat, imi spun oamenii, nu pare prea interesat de restaurarea bisericii; dumnealui a fost inginer toată viața și abia acum la bătrînețe, a devenit preot. Doamne, ce să mai crezi?

AL. MIHAILĂ
Fotografii de
C. TAMAȘ

RUINURILE MOLDOVEI

Ștefan cel Mare îi urmărise pe pagini veniți „să stropască Țara Moldovei” pe acolo pe unde „purcede apa Smilii” — loc identificat cu satul în care mă află. Pe la 1590, vornicul Cristea Ghenovici ctitorise o sfîntă mănăstire, iar mai tîrziu, prin 1636, un Gavrilă Cos-tache — vornicul Țării de Jos — ridică o biserică pe același loc, punîndu-i zi de hram la Sfîntul Ilie.

Mitropolitul Veniamin închină mănăstirea călugărilor greci de la muntele Athos. Aceste câteva date mi le pune la dispoziție dl. director al școlii din localitate, prof. Teofil Marcu.

Prima impresie, pe care o înregistrez alarmat, este de groază; mănăstirea Florești se poate prăbuși oricînd! „Doamne, de nu s-ar dărîma acum!” Clopotnița stă să cadă, biserica este ciuruită și plesnită de sus pînă jos ca după un bombardament. Totul este o rană roșietică de cărămidă, care mărește senzația de pustiu și ruină. Cînd intru, din sfîntul altar se ridică un stol de porumbei care se așază pe catapeteasmă; au pătruns prin spărturile din zid și au cuiburi pe după icoane. În pridvor, sînt așezate lângă pereți mai multe pietre cu inscripții în slavonă care cum află au fost recuperate de la

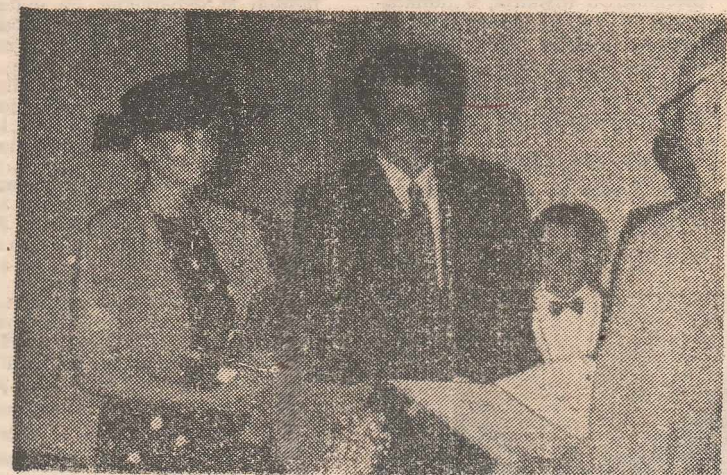
alte stricăciuni de care nu-i poate învinovați nimeni; la apariția mea, se îngîmădesc cerînd bani și țigări. Ajutoarele primite s-au evaporat după o rețetă întîlnită și în alte locuri; pe cine să întreb? Înfirmierii, fără nici o pregătire de specialitate, îi folosesc pe bolnavi la treburile din grădini. La orice răspîntie a satului, te poți întîlni cu bolnavi care umblă ne-supravegheați, sperînd copii de la școală. Într-un an, un asemenea bolnav s-a aplecat să ridice firele căzute de la un stîlp; a murit pe loc. Printre ei sînt și intelectuali: un doctor veterinar, un fost ofițer de geniu, un profesor și așa mai departe. Vizitatorii sînt rari, asistența medicală este la pămînt. Mă întorc pe același drum întrebîndu-mă cum o fi urcat pînă aici, cu cabrioleta sa, domnul revizor școlar Mihai Eminescu, care, după ce văzuse mănăstirea, notase în raportul său din vara anului 1875: „Un lucru care costă zeci de mii de galbeni se va ruina cu desăvîrsire”. Pentru restaurarea mănăstirii Florești, Episcopia Romanului și Hușilor a făcut mai multe cereri; pînă în prezent au rămas fără răspuns. Pentru unii, primul cutremur e privit ca o rezolvare; mănăstirea se va reîntoarce în pămîntul din care a fost înălțată.

„Un zid părăsit/și neisprăvit”

„Dărîmarea clopotniței de la mănăstirea Răchitoasa a fost un abuz”, imi spune părintele protopop Tomozei de la Proteoria Bacău.

Trecem prin Izvorul Berheciului, Călini, Putini, Buda și apoi Răchitoasa, parcurgînd de la Bacău cam 60 de kilometri. Înainte de-a ajunge la sfîntul lăcaș, poposim cîteva momente

semena građ edificiiile, încît dl. profesor seismolog Al. Cismigiu de la Institutul Politehnic București n-a mai autorizat desfășurarea serviciului religioș. Cu toate acestea, slujbele se țin tot în biserică. În anul 1970, dl. Maxim Ioan, administrator pe atunci al căminului de bătrîni, profitînd de un răgaz în care un preot pleca și altul trebuia să vină, dispune dărîmarea clopotniței, motivînd starea în care se afla după cutremurul din anul de dinainte. Astăzi, dumnealui este director la căminul amintit și se simte oarecum jignit cînd folosim cuvîntul „dărîmarea”. Ce mi-a venit cu acest cuvînt urit? Se fîstește pe scaun, vizibil iritat. Zice: Această clopotniță nu a dărîmat — o nimeni, decît cutremurul din ’77. Noi am executat doar o dislocare de moloz (termenul va fi folosit pe întreaga durată a relatării, n.n.) la sugestia forurilor tutelare — Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale”. Îl întreb dacă există o adresă care să autorizeze dărîmarea și dl. director mă asigură prompt „absolut, absolut”. Dar, după ce-i cer de trei ori această adresă, imi răspunde tot de trei ori „nici o problemă, îndată” și, bineînțeles, nu mi-o arată. Poate pentru că, de fapt, nici nu există? Ce s-a întîmplat cu materialul de construcție rezultat din demolare? Taină. Cum a fost dărîmată această clopotniță? Iată cum: „Mă numesc Ivanciu Petru și sînt episcopul Bisericii „Adormirea Maicii Domnului”. S-a întîmplat așa: Clopotnița a fost dărîmată cam abuziv. Nu știu cine a chemat pe un cetățean care a venit aici în sat din Basarabia. Acesta a dat mai întîi clopotele jos. După aceea au venit două tractoare, mari, rusești, și un bulldozer și-au tras de clopotniță

Doamna Rodica Taroko se numea Rodica Spătaru și locuia în Sebeș-Alba. După căsătorie, acum 20 de ani, cu dl. Alessandro Taroko, s-a stabilit în Italia, la Verona (via Gangaion, 10, Tarubazosana 37 050, Roneo au Adige). Dar n-a uitat nici un moment țara natală. Imediat după Revoluție, doamna Taroko a inițiat strîngerea și aducerea de ajutoare pentru români: medicamente, aparatură medicală, alimente, îmbrăcăminte ș.a. Primul transport l-au făcut

pe 18 ianuarie 1990, împreună cu alți asociați binevoitori, despre care vom face vorbire ceva mai la vale. Al doilea transport masiv avea să aibă loc pe 8 martie 1990. Al treilea pe 23 septembrie 1990. Iar al patrulea, la care am fost invitați ca ziariști și martori oculari, pe 24 aprilie 1991. Dacă-și închipuie cineva că aceste transporturi masive de alimente și medicamente, precum și aparatură medicală în speță pentru cei mici, sînt floare la ureche,

se înșală, desigur.

Dl. Alessandro Taroko a oferit Spitalului din Sebeș-Alba, secției de pediatrie, un aparat de prospecții cardiologice pentru nou-născuți. Acest aparat „vede” tot ce este de văzut în organismul copilului, imediat după naștere, începînd cu inima și continuînd cu alte organe vitale. Așadar, diversele afecțiuni ale copiilor pot fi „reparate” încă din fașă. De aceste transporturi, de ajutoare frățiești, nu este străin nici dl. Marco Fortunato de la RADIO ILLNOVO ID OICINITIBOW S.R.L. (Via Mantova 23, 25015 DESENZANO (BS). Pe unde scurte s-au transmis „semnale” pentru toți românii din peninsula italiană. Tot aici trebuie să spunem, negreșit, că evaluînd, în mare, cele 4 transporturi de ajutoare, ele pot fi echivalente valoric la peste 200 milioane de lire.

Faptul că românii italieni din nordul și sudul Italiei n-au binevoit să doneze ajutoarele în grija nimănui, nu e de mirare. Din presa scrisă și de la televiziune ei au văzut ce s-a întîmplat cu ajutoarele și cu fon-

durile din contul „LIBERTATEA”. Aceste ajutoare și aceste fonduri, cu rare excepții, au fost prădălite, de te miri ce emană. Faptul că mulți dintre aceștia și-au deschis BOUTIQUE-uri în București, vorbește de la sine. Așa că, frații noștri italieni s-au gîndit să aducă ei înșiși ajutoarele la fața locului și bine au făcut. Românii noștri italianizați în acte, dar rămași cu suflet românesc, au mers ceva mai departe și au întregit unde este aparatul medicală adusă cu primul, cu al doilea și cu al treilea transport? Unde sînt cele 4 (patru) incubatoare donate pentru nou-născuți? Au plecat la Spitalul orașenesc din Sebeș, iar de acolo li s-a răspuns să vină a doua zi, fiindcă e ora mesei. Au revenit a doua zi, dar incubatoarele, ia-le de unde nu-s! Iată, italienii sînt mai pragmatice de cum ne-am fi așteptat. Cu o minuție exemplară știau ce conțineau toate cele 4 transporturi de ajutoare umanitare. A salvat odoarea burgului transilvan doamna Adi Salonte de la Școala specială nr. 8 Sebeș, precum și conducerea Azi-

lului de bătrîni din Sebeș. La un „control” inopinat s-a dovedit că și acești copii sărmani, și acești bătrîni ai nimănui, pot să mîncească dulciuri de „import”, că nu li se face rău. Să vezi acei copii oropsiți de soartă în blugi de ultimă modă, și se sfîșie inima. Doamna Rodica Taroko este cîntăreț drept mama lor, un fel de mama doleor, ca să nu spunem mama răniților.

În presa italiană, în ARENA din Verona, doamna Rodica Taroko este cîntăreț drept femeia cu inimă mare: LA DONNA CON UN CUORE GRANDE. După cîteva dialoguri avute cu Domnia-Sa, mi-am dat limpede seama că românii adevărați sînt și în afara granițelor țării.

Pentru românii din țară nu e vorba de a reintra în GENS LATINA sau în Europa. Nu sîntem și în Ginta latină și sîntem și în Europa, atît cu vatra cit și cu spiritualitatea. E vorba, însă, după o atare diabolică debusuladă comunistă, de a deveni noi înșine.

DORIN SALĂJAN

La dona con un cuore grande

Bioterapia la îndemîna oricui

Constantin Cezar Popa din Chișinău afirmă că este un om obișnuit. Un om care a îmbrățișat meseria de inginer energetician, stă pe strada Energeticienilor și tratează cu bionergie. „Așa a vrut Dumnezeu!”

Urmărindu-i demonstrațiile și tratamentele — ce s-au desfășurat timp de o săptămînă la Casa Centrală a Armatei din București, am zice că este, dimpotrivă, unul dintre „aleși”, posedînd un cîmp bioenergetic de 10—15 ori mai mare decît noi, ceilalți, pe care se străduiește să ni-l transfere. Vizitele în România l-au determinat să constate că poporul român și din partea stîngă și din partea dreaptă a Prutului este, din păcate, la fel de bolnav. „Pe unde am fost am simțit asta. Poate fi poluarea, pot fi pesticidele, pot fi radiațiile de care toți am avut parte. Dar, sigur, este și starea medicinelor clasice, destul de săracă, măcar că sînt mulți medici buni. Noi, senzitivii, ajutăm cum putem”.

Care este, de fapt, ajutorul? Maladia apare, se știe deja, printr-un dezechilibru energetic, un gol de bionergie într-o anumită zonă a organismului. Senzitivii, acei oameni puternici, cum îi numește inginerul Popa, nu numai că au capacitatea de a recepționa energie, dar, primind niște semnale, pot stabili diagnosticul. Prin transferul de energie vie persoanei bolnave se încearcă restabilirea echilibrului, umplerea golului de bionergie. Metodele sînt numeroase și se învață astăzi la Școala din Kiev, deschisă în urmă cu cinci ani, odată cu „eliberarea morală”, cum îi place inginerului Popa să spună. „Pentru mine, la început a fost un hobby. De cînd eram elev, am simțit că pot acționa asupra altor persoane. Apoi am studiat mult parapsihologia. Mai tîrziu, avînd o serie de rezultate și, realizînd că, de fapt, pot face bine oamenilor, am învățat cu

profesorul Victor Mihailici Kandiba, președintele Asociației Internaționale a Senzitivilor. Astăzi sînt instructor senzitiv de categorie internațională. E nevoie de mult studiu. În afară de bionergie, trebuie să ai cunoștințe de medicină clasică, de anatomie. Altfel, nu ești de nici un folos. Metodele pe care le folosesc eu sînt sugestia, masajul fără contact, terapia manuală și — mai rar, în cazuri deosebite — hipnoza. De fapt, noi nu tratăm o boală anume, neapărat. Tratăm organismul, restabilim cîmpul bioenergetic, lucrînd asupra tuturor organelor. Sînt persoane care, într-o singură ședință, primesc deodată toată cantitatea de bionergie de care au nevoie. Am avut, de exemplu, un pacient la Bistrița, am trecut de 70 de ani, care, după o singură întîlnire a eliminat pietrele de la rinichi. A venit cu ele a doua zi și mi le-a arătat. La alții, sînt necesare pînă la 10 ședințe. Fiecare om este de nerepetat, la fiecare se petrece transferul de energie — recepționarea ei — în alt fel”.

Maladiile sînt numeroase și diferite. Constantin Cezar Popa preferă să acționeze asupra bolilor inimii, deși lucrează pentru toate organele. În afara ședințelor de tratament, domnul Popa, oferă pacienților săi o sticlă cu apă și o cutie de alifie. Apa este din cea de la robinet, iar alifia poate fi oarecare. Acționînd asupra lor, Constantin Popa le schimbă compoziția chimică. Se știe, de altfel, la gustul apei, după ce sticla a intrat în contact cu mina senzitivului. Două înghițuri de apă, puțină alifie asupra locului afectat și orice durere dispăre. „Nu, nu sfîșește apa. Par minuni, dar nu sînt — afirmă domnul Popa. Cu toate că multe lucruri nu ni le putem explica. Este o știință care nu are — deocamdată — axiome. Ipoteze, da. Sînt unii, cu preo-

cupări de psihotronică, ce încearcă să modeleze cîmpul bioenergetic al omului. Asta înseamnă să încerci să modelezi creierul. Eu cred că este imposibil de modelat, pentru că acest organ este legat bioenergetic cu acel cîmp informativ care se află în Cosmos. Literatura de specialitate e multă și interesantă. Aici intră și yoga, hipnoza, sugestia, autoreglarea”.

Constantin Cezar Popa afirmă că sînt mulți oameni „puternici”, înzestrați cu un cîmp bioenergetic deosebit, de care nu sînt conștienți. Un asemenea om este elevul și asistentul său de astăzi, Liviu Popescu, descoperit anul trecut la Suceava. Liviu Popescu, de profesie proiectant energetician (să fie o întîmplare?) la I.R.E. Suceava, afirmă că pînă la vîrsta de 42 de ani habar n-a avut că posedă surplus de bionergie. Este adevărat, avea deseori stări ciudate, de încordare, mai ales, la mare, unde există condiții de încărcare deosebite. Apoi, fapt de necrezut, a văzut color imaginile unui televizor alb-negru.

Cursurile organizate anul trecut la Suceava de Centrul de bioterapie „Sfînta Maria” din Chișinău, unde s-a dus din curiozitate, l-au descoperit nu doar pe el, ci pe încă șapte concetățeni, oameni ce posedă surplus bioenergetic.

„Senzitivii puternici îi pot depista pe cei care posedă astfel de calități”, afirmă Constantin Popa. Oamenii de aceștia mai sînt, precis, mulți în România. Pot fi în fiecare oraș, poate nu toți la fel de puternici, dar suficient pentru a-i ajuta pe alții, aflați în stări de dezastru a sănătății. De aceea, am hotărît să deschid o școală de senzitivii, pe lângă Centrul de tratament care se va organiza la Bistrița — unde există un mediu ambiant extrem de propice. Sperăm să facem treaba asta cît mai curînd, adică în a doua jumătate a verii. Vor veni, alături de mine, și alți senzitivii din Basarabia, care pot depista cîmpul bioenergetic al altei persoane. Vrem să educăm cît mai mulți oameni de aici, pentru că

este de dorit să aveți cadrele dumneavoastră”.

Așadar, există speranțe ca Valeriu Popa, Urziceanu sau Cocioran, să nu mai fie cazuri de excepție, asaltate și sufocate de numărul celor care cer ajutorul, iar bioterapia să devină un tratament la îndemîna oricui. Că nu este o iluzie o dovedește exemplul lui Liviu Popescu din Suceava care, descoperindu-și datele native și învățînd — mai ales anatomie — în mai puțin de un an a obținut rezultate — oameni vindecați de o serie de maladii.

Pentru cei cărora rîndurile de mai sus par povești științifico-fantastice, ca și pentru ceilalți, ce vor să încerce bioterapia, o ultimă informație: Constantin Cezar Popa și Liviu Popescu vor afla între 1 și 5 iunie, la Constanța, după care vor merge la Bistrița, în vederea pregătirii primului curs pentru românesc de tratament bioenergetic, de unde, sperăm să revenim și noi cu amănunte.

LIANA TATOS

Mai există cercetători romantici

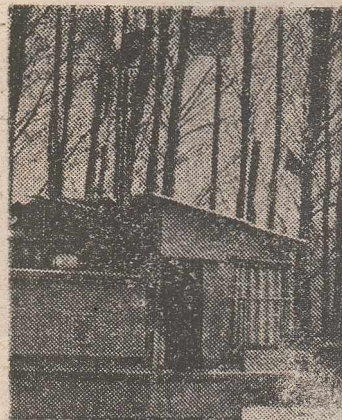
Dacă i-am asculta, țara ar beneficia de un plus de 3 000 megawați

Un mai vechi colaborator al revistei noastre, domnul inginer Gheorghe Voicu, a adus la redacție un set de documente programatice, redactate prin grija unor specialiști în energie eoliană. Este dovada unei inițiative de suflet, izvodită din pasiuni laborioase, un exemplu, între altele puține la număr, că în România se mai găsesc bărați ce prospectează viitorul cu romantismul și dăruirea proprii omului de știință autentic.

Energetica vîntului, prezentă în toate documentele de partid ale trecutului, s-a transformat, ca mai toate proiectele gîndite la o cafea, într-o sterilă mișcare de hirtii. Dar iată că, după revoluție, în climatul jalnic al dezagregării muncii de cercetare științifică, specialiștii domeniului amintit s-au regrupat din proprie inițiativă, punînd bazele unei asociații profesionale, autonome, neguvernamentale și apolitice, denumită ROWEA. Scopul central: susținerea și încurajarea promovării energeticii vîntului, atenționarea organismelor de stat

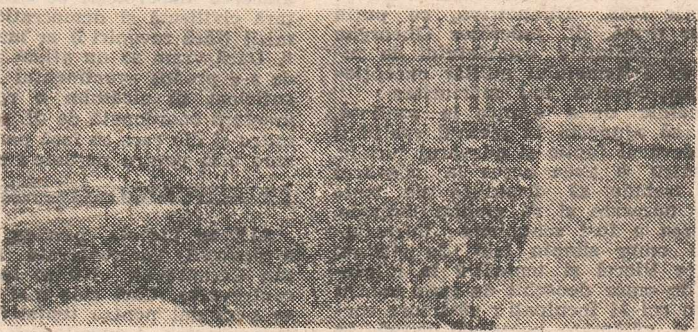
și particulare în legătură cu posibilitatea valorificării acestei energii gratuite, nepoluante, cu un potențial apreciabil în România. Societarii au editat un buletin informativ și o „Carte albastră”, pe care le-au trimis spre studiu unor concetățeni cu nume sonore, 68 la număr, în capul listei figurînd domnii Ion Iliescu, Petre Roman, Adrian Severin, Anton Vătășescu, urmată de miniștri, directori de instituții, universitari, șefi de filiale, prefecți, primari, precum și de alte persoane ce, prin înțelegere și sprijin, s-ar putea alătura programului de valorificare a energiei eoliene.

Cartea albastră ROWEA, redactată în cea mai deplină rigoare științifică, aduce informații și prezintă argumente ce merita să fie cunoscute de întreaga țară. Aflăm astfel că, prin investiții reduse (în comparație cu cele pentru centrale termice și hidroelectrice), s-ar putea realiza, în viitorul 20 de ani, 10 000 agregate de putere mijlocie, aceste centrale aereoelectrice urmînd să totalizeze o putere instalată de 3 000 MW, ce ar asigura o producție anuală de circa 5 miliarde kWh. De trei ori

mai mult decît ne asigură parterea românească a hidrocentralei de la Portile de Fier! Și mai aflăm un lucru surprinzător: în România, potențialul eolian este de aceeași mărime cu cel hidroenergetic.

Cartea albastră este opera unor entuziaști, a unor romantici uniți prin confrerie de idei, deci a acelor români pe cale de dispariție ce nu vizează cișuguri personale, ci doar optimizarea civilizației tehnice naționale. Ei au în vedere marile realizări din țările dezvoltate, unde turbinele eoliene dețin deja o pondere însemnată în energetica globală. Va fi chemarea lor un simplu strigăt în pustiu?

Zeci de mii de oameni s-au vindecat de frică, stînd în aer liber, la mișcări. Se va generaliza tratamentul? (fotografie de Gig Motoianu).

Geniul din Carpați și planetara pentru OLTCIT

Despre istoria făcută la o cafea ne-au rămas exemple fără număr. La o asemenea întîmplare, burlescă și tragică deopotrivă, a fost martor și domnul Petre Milu, figură legendară a invenției naționale, creatorul familiei de motoare ce-i poartă numele, invenție brevetată în 14 țări ale lumii.

Acest inventator de excepție a stat o vreme chiar și în atenția președinției prezidențiale. În vizitele de lucru, întreprinse la I.N.M.T., geniul Carpaților a examinat cu mult interes motorul „Milu”, ordonînd urgenta lui introducere în fabricația de serie. Că acest lucru n-a avut loc niciodată, e altă poveste. Românii s-au priceput să-și îngroape propriile valori cu un cinism ce i-a făcut celebri în lumea întreagă.

Ei bine, era prin 1978, cînd Petre Milu s-a pomenit invitat la cel mai înalt nivel, chemat aici să se prezinte în cabinetul de lucru al dictatorului, unde, împreună cu alți specialiști de marcă, a avut prilejul de a asista la scena pe care dorim să v-o relatăm.

Dar mai întîi trebuie să deschidem o paranteză. Marea întreprindere OLTCIT, înființată

ca firmă mixtă româno-franceză, începea de mai mulți ani să dea semne de oboseală. Neîntelegeri fatale i-au obligat pe cei de la „Citroen” să-și retragă treptat ambasadorii. „Cel mai iubit fiu” dăduse de altfel ordinul ca reperiile, hotărîte inițial să se aducă din Franța, să fie fabricate în țară. Între acestea figura și axa planetară, piesă pretențioasă pentru fabricarea căreia s-au specializat doar cîteva firme în lume, la care se adresează, în mod constant, chiar și cele mai celebre firme de autoturisme. Dar nu, Ceaușescu o dorea gîndită și executată prin mijloace naționale. Piticul atotștiutor — povestește domnul Milu — a apărut încruntat, ținînd în mînă o planetară. O mișcă din articulația ca pe un prînzător de pantaloni. „V-am cerut — s-a adresat el celor prezenți — să-mi faceți în România planetara pentru OLTCIT. Aud că nu sînteți în stare. Ce sînteți voi, mă, specialiști?” Și îndoiind din balamalele piesa, a continuat: „Un fleac ca ăsta nu sînteți capabili să realizați? Uitați-vă la ea! O face și un copil!”.

Cine să-i explice mîscăriciului că piesele de mare comple-

xitate tehnică nu pot fi asimilate peste noapte, că prelucrarea oțelurilor speciale e o treabă mult mai complicată decît prepararea cîrnașilor cu usturoi? Cineva i-a cerut totuși o păsuire de cîteva luni. Asta a pus capac la toate. Craful mîntilor a trîntit planetara de birou și a părăsit încăperea. Gest ce constituia o veritabilă amenințare. Discuțiile deveniseră de prisos. Componenta trebuia proiectată și executată în cea mai mare grabă. Dar a venit revoluția și ideea a fost abandonată.

Cititorii noștri vor înțelege, desigur, chiar numai din acest exemplu, cam la ce nivel se ridicau prețioasele indicații. Într-un asemenea creier de muscă s-au luat, de-a lungul anilor, decizii capitale pentru economia națională. În această tăcută au dospit planuri faraonice, a fost pregătit dezastrul agriculturii, învățămîntului, culturii, relațiilor externe, s-a gîndit sapa de lemn pentru un întreg popor.

Și cînd te gîndești că mai sînt oameni care-i duc dorul, regre-tînd leafa sigură de lingă blîdul cu fasole!

Grupaj realizat de LIVIU TIMBUS

— Eu am făcut Cerul și Pămîntul și...
— Eu am făcut TOTUL!!!

Secur

Numai plevușca?

Nu a trecut decît foarte puțin timp de cînd, la Curtea Supremă de Justiție — secția militară — a fost rechemat în boxa acuzatilor, inculpatul maior Herța Gheorghe din Cluj. Această nouă înfățișare în justiție a fost determinată de recursul extraordinar promovat de Procurorul General. Și pentru ce este „inculpat” Herța Gheorghe? Pentru că a bătut doi „revolutionari”. Ceea ce este adevărat, acuzatul a recunoscut în mod deschis. Cum s-au petrecut, de fapt, lucrurile? Aici intervine cinismul și ironia hazardului. Inculpatul și șeful inculpatului (amănunt care nu trebuie considerat ne semnificativ) răspundeau — după cum s-a declarat și în instanță — de „problema dizidenței Doina Cornea”. („Problema” care, între noi fie vorba, a rămas, pentru unii, în actualitate, bine întipărită pe cortex — și nu ne-ar mira ca un mai tânăr și mai zelos ofițer S.R.I. să fie însărcinat cu aceeași „problemă”). Faptele s-au petrecut în seara memorabilă de 21 decembrie. În acea seară, doamna Doina Cornea a ieșit în orașul cuprins de tumultul și animația marcei revoluționare. La întoarcerea la domiciliu, doamna Doina Cornea a fost condusă de patru persoane (tineri). Inculpatul i-a „ridicat” pe cei patru și i-a dus la „sediu”. Ei au fost aduși acolo — deși puteau fi bătuți pe stradă — pentru că erau bănuți de revoltă. Mai departe, acuzatul i-a legat (numai pe doi dintre aceștia, după cite am înțeles) și i-a bătut sistematic — după metodele bine-consacrate — pe spinare, la tălpi, pentru ca tinerii să recunoască participarea la revoltă. Ceea ce, bineînțeles, cele două părți vătămate nu au recunoscut (din motive mai mult decît lesne de înțeles). Atunci, după cum pretinde maiorul Herța, el i-ar fi declarat șefului său că nu sînt vinovați. „Am insistat să le dea drumul”, declară.

În continuare, Herța Gheorghe. Șeful inculpatului nu a fost însă mulțumit cu declarația celor doi tineri. El a fost și cel care a insistat să se continue „cercetarea”. Și, lucru demn de menționat, această persoană care a dispus astfel nu era decît șeful Securității din oraș. Înțelegem — din parcursul recursului — deși nu s-a explicat clar — că trebuie să identificăm persoana menționată mai sus (șeful inculpatului) cu colonelul Tîntea. Verdictul dat în cazul lui Herța la judecarea procesului său fusese: „cercetare abuzivă”. Asta deși nu era însărcinat ca ofițer de cercetare în cadrul „județenei de securitate”, nu avea dreptul să efectueze nici cercetare penală, nici interogatoriu — și nu se afla în curs de misiune de cercetare. Nu era asta treaba lui Herța Gheorghe. Dar treaba cui? Păi, după cum aflăm noi, treaba locotenent-colonelului Jurcuț. Inculpatul susține că numai lt.-colonelul Jurcuț era investit cu „cercetarea” pe județ (Cluj), în cadrul Securității. Că-ți vine să ametești cu afișele sticle deasupra ta: colonel, lt.-colonel... Ce s-o fi întîmplat, Doamne, cu ăștia? Și acest lt.-colonel Jurcuț, însărcinat cu „cercetarea” securistă pe județ, n-a mai cercetat pe nimeni înainte? Pe timpul „odiosului” și al dictaturii? N-a mai „pipăit” pe nimeni pe la spinare, tălpi, coaste? Ce s-a întîmplat cu din-sul? Va fi ieșit la pensie? Sînt oameni care ar putea da depoziii în această privință. Neîndoindu-ne, Herța Gheorghe este vinovat: dar să plătească numai pentru măsura în care este vinovat. Nu și pentru Tîntea, Jurcuț, ori pentru alții! Asta înseamnă, în fond, justiție, nu? Sigur, maiorul Herța se face vinovat de faptul că i-a bătut pe cei doi tineri și pentru că i-a „cercetat abuziv”, fără să fie îndrituit pentru aceasta. După cite s-au mai spus pe urmă, a fost schimbată încadrarea juridică de la cercetare abuzivă la purtare abuzivă: care incriminează purtarea inculpatului fără un scop anume. Or, după cum a relevat, mai apoi, Procurorul General, inculpatul a avut un scop: acela de a-i face pe cei doi să recu-

noască participarea la revoltă. El, Herța era „lucrător operativ, la sectorul I” și, ca atare, avea dreptul să facă operațiuni de urmărire, nu de cercetare. În instanță, la acest ultim proces, inculpatul nu a avut apărător din barou. A încercat, pe cit i-a stat în putință, să se disculpe singur. Ce declară el: „Era o cercetare informativă. Ordinul dat de colonelul Tîntea a fost echivoc: Să se facă cercetarea. Recursul extraordinar încearcă să acrediteze ideea că aș fi fost ofițer investit cu cercetare penală. Susțin că numai lt.-colonelul Jurcuț era investit cu cercetarea penală pe județul Cluj, nu eu. La domiciliul Doina Cornea (iaca poznă, n.a.) era un post fix de miliție (!) Acolo era legitimată orice persoană care o căuta pe dizidentă, adusă la sediu, și chestionată în scris sau verbal”. „Și dacă se confirmă că cel interpellat avea legătură cu D. C. și nu voia să renunțe la această legătură, ce făceați? Ce urma?” — a întrebat, în instanță, colonelul Bădoiu. La această întrebare, inculpatul a roșit și a început să se bilbiie. Un răspuns edificator. O notă bună pentru rechizitoriul bine condus al președintelui Curții Supreme, colonelul Bădoiu. Ne-am dori însă, ca în fața justiției să apară și alți vinovați „ăia mai mari”, nu țapi ispășitori și plevușcă scăpată printre ochiurile plasei.

MIHAIL GĂLĂȚANU

Cine-a tras la Caransebeș?

Libertatea de a fi perplex

Nici un pronostic nu dădea mai puțin de șase luni pînă la terminarea procesului celor 11 milițieni arestați la Caransebeș, în urma evenimentelor din 21 decembrie 1989. Dimpotrivă, cu puțin timp în urmă, dl. judecător Gheorghe Ciulea, președintele completului de judecată al Tribunalului militar excepțional Caraș-Severin îmi mărturisea:

— Înainte de a ajunge la sentințe, trebuie să ajungem la semnul egalității între adevărul faptic și adevărul juridic. Or, pentru a avea acces la adevărul faptic, trebuie să dispunem de toate probele necesare și să gîndim limpede. Încadrarea a fost schimbată: infracțiunea de omor simplu față de victima Cimpoies Viorel și tentativă la infracțiunea de omor deosebit de grav pentru zece din cei 11 inculpați; vătămare corporală și vătămare corporală gravă, în concurs, în cazul lui Horga Liviu, care a tras cu cartușe lacrimogene. Trebuie să ieșim din obsesia genocidului și să judecăm corect, diferențiat. Trebuie să precizem că, în urma administrării probelor, dacă cei 11 inculpați vor fi găsiți vinovați, vor fi condamnați, iar dacă vor fi găsiți nevinovați se va pronunța achitarea sub cea mai strictă interpretare juridică a dosarului, respectînd prezumpția de nevinovăție. Noi amînări n-ar servi nimănui.

Deci, se punea încă problema unui just punct de pornire. Urma completarea probelor cu expertize balistice, traseologice și cu expertizele psihiatrice ale inculpaților. Paralel, avea loc, la București, achitarea sau mustrarea cu degetul a membrilor CPEx. Nu sentințele, încadrările sau procedura de la București interesează aici, ci ideea care a stat la baza lor: inexistența concretă a genocidului și, ca atare, a vreunei vinovății care i s-ar circumscrie. Nimeni, în afară de Ceaușescu, nu e vinovat direct pentru miile de oameni împușcați, iar Ceaușescu — să-i acordăm această circumstanță atenuantă — n-a tras. Perfect logic, rezultă că dacă unicul vinovat direct n-a tras, în țară nu s-a tras. Avem libertatea de a rămîne, vorba unui distins senator, perplexi. Asta nu schimbă cu nimic situația de... drept. Nici la București, nici la Caransebeș.

La Caransebeș — repetăm — a murit un singur om. Lăsînd la o parte acest „detaliu”, întregul mecanism legat de instanță a intrat, brusc, în viteză a patra, expertizele psihiatrice (care durează, indeobște, două-trei luni) s-au săvîrșit în două săptămîni, procesul a abordat, printr-un viraj spectaculos, direct dezbaterile de fond și a rulat la fel de amețitor pînă la sentințe.

Nu ne așteptam nici măcar la prezența tuturor inculpaților, pe care îi știam trimiși la expertize — îmi spune dl. Gheorghe Cozneau, procuror de ședință — cu atît mai puțin la intrarea în fond. În cîteva ore totul s-a terminat, instanța a pronunțat sentințele, iar dosarul... a fost retrimis Procuraturii

militare Timișoara, pentru că a lăsată „pe-afară” exact victima. Lăsată, procesul s-a încheiat, dar se știe cine l-a împușcat pe Cîm Viorel. Urmează, desigur, să stăruim noi probe.

Sapte inculpați au fost achitați: șefii Gheorghe, Ploștinaru Vasile, Sorin, Ferent Ion, Pădeanu Paul, gine Ion și Negri Dumitru. Trei (D. Mihai, Ignatiuc Vasile și Miron) condamnați la trei ani închisoare, trei tentativă de omor deosebit de cu circumstanțe atenuante (după 1: de detenție, ei pot fi puși în libertate condiționată; adică peste trei). Horga Liviu a fost condamnat la închisoare pentru vătămare corporală protestat în instanță: e singurul nu a folosit muniție de război.

Efectul Berevoiești

1. Dacă documentele ascunse și parțial arse la Berevoiești erau pură maculatură, nu s-ar mai fi perpelit atîta S.R.I. să blocheze accesul la ele. 2. Dacă S.R.I. ar fi fost profesionist, ar fi distrus aceste documente, fără ca să afle vreodată cineva. 3. Dacă între activitatea fostei (?) Securități și cea a S.R.I. n-ar exista o continuitate dialectică (termenul e consacrat!), n-ar fi fost amestecate documentele celor două instituții. 4. Dacă S.R.I. a tenit arhivele securității, n-ar fi trebuit să-i moștenească și năravurile. 5. Dacă afacerea Berevoiești se întîmpla în țară civilizată și democratică, mult mai ușor (fără reveniri!) ar mai fi avut. 6. Dacă vrem să nu aflăm niciodată de s-a produs evenimentul Berevoiești, trebuie să alcătuim o comisie de mentară coordonată de dl. prof. N.S. Mitru și din care să facă parte speculanti care află pentru națiune: cine-a ti-

Aici se încheie, pare-se, prima a poveștii controversate a miliției din Caransebeș. Nu se încheie controversa. Căci cele mai grele se s-au dat pentru tentativă. Or, în mea noastră, a muritorilor, tentativă ucide.

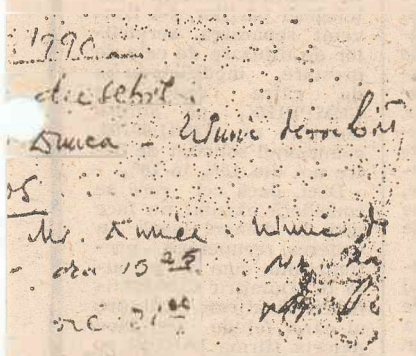
Dosarul „Caransebeș” nu poate fi clasat

Poate că totul ar trebui să se termine aici. În ce mă privește, am senzația că se termină. Fiindcă nimic nu termină atîta vreme cît marile întrebări rămîn. Iar marile întrebări sînt rezultul unor mari tensiuni. Caransebeș să nu uităm — este singura locație a țării unde, cu o înaintea cînd dictaturii, au fost lovite și desființate prin devastare sau incendiere toate stăruirile puterii: comitetul orașului de partid, primăria, miliția, judecătoria, procuratura. Au fost incendiate, oțit și precizat, locuințele secretarului mării, șefului miliției, directorului batorului. Nicăieri, nici înainte, nici pe 22 decembrie, lucrurile nu s-au făsurat în acest fel. Întîmplare sau totuși? Fără îndoială, metodă. Se adaugă, la acestea, un amănunt. În cu totul ciudat, fostul primar al orașului (devenit prim secretar al județului puțin înaintea revoluției), n-a acceptat de multă vreme ieșirea în stradă. 21 decembrie și n-a fost primit nici primăvara lui 1990, cînd a solicitat loc de muncă acolo. Paradoxal, la șita fostul prim-secretar Iosif era aclamat și avea (împreună cu derul Dumitru Vlădulescu) autoritatea de a sprijini revendicările politice revoluției, arestîndu-i pe șefii Inspectoratului județean de interne și Securității județului. De ce? Fiindcă numele Caransebeș — și nu la Reșița — a existat rădăcinile unui conflict violent între populație și „puterile” orașului. Cei care au stat ore întregi în bătălie nu voiau să dărîme doar orașul București, voiau să spulbere și (sau ales) clica de la Caransebeș. Nun uriașă furie a celor de jos împotriva celor de sus putea să mature toate stăruirile puterii politice, executiv judecătorești, și să organizeze greve care — simultan — să fandeze în-

Atenția este cu noi!

... la persoană". Căci au fost incen-
... numai conducătorii. Să ne mai pu-
... în final, o întrebare simplă. S-a
... monedă, în acest proces aminat
... speranță și terminat fulgerător,
... eliberarea deținuților din acestul mi-
... locale și pe faptul că aceștia erau
... drept comun. Adevărat, cinci dintre
... erau arestați pentru fîlhărie și viol.
... lăți 16, însă, furaseră carne de la
... tor sau încercaseră să fugă în străi-
... ate. De ce furau oamenii carne, de
... fugeau în străinătate? Da, abia de
... ar putea începe adevăratul proces,
... n-ar fi nici pe departe numai al
... țienilor. (O asemenea posibilitate
... , însă, exclusă. Acum se fură mult
... multă carne și se rămîne mult
... frecvent în străinătate). Cu proces
... fără, Caransebeșul rămîne un oraș

S. R. I. in ofsaid

pe 16—22?; cine-a tras în noi după
?; cine a regizat 12 ianuarie?; dar 29
uarie?; dar 18 februarie; dar 20 mar-
dar 13—15 iunie? Există, însă, presa
mai află și românul cite ceva. „Romă-
lib” a fluierat ofsaidul (de la mar-
e, de unde e locul presei). băieții însă
riu gol după gol, iar arbitrul central
idează totul cu nonsalanță pentru li-
tea noastră. Liniște! — cu semnul
lamării!

CONSTANTIN DUMITRU

nebanuite subterane și neliniștitoare
rebări. Se vor răzbuna cei șapte plus
... (în curind cei unsprezece) pe cei
... au atacat în 21 decembrie? Vor
... capul iarăși dușmanii lor de-o
... ? Vor mai iuca vreun rol foștii
... ducători ai orașului și — pe de altă
... — rudele celui ucis în 21? E
... u și inoportun să ne fixăm asupra
... unei variante, în lipsa realității care
... o susțină.

Deci, 7+1 inculpați în procesul de la
șița sînt liberi. Asta poate fi o îni-
iere, dar și o premisă.

RADU CIOBOTEA

Teroriștii se cunosc după dinți

e știe de ce — și împotriva cui — s-a
cnis focul în 17 decembrie 1989, la Ti-
șoara, în 20 decembrie la Lugoj, în 21
embrie la Caransebeș și la București.
...tru fiecare dintre aceste împrejurări
... stă un motiv real sau măcar o justi-
... ie (ele au fost prezentate, în ultimele
... i, în paginile revistei „Flacăra”). În
... eral, principalele forțe care dispuneau
... arme și de o motivație verosimilă
... tru folosirea lor, au avut timp să-și
... ască un alibi. Ici, colo, cite un sub-
... er mai neatent al MAN sau MI și-a
... is degetele între feile umplute cu de-
... itii ale procuraturii militare. Dincolo
... firavele excepții, însă, funcționează
... mecanisme aproape perfect și total-
... te necunoscute. În războiul pe care și
... declarat sieși — și în care lupta cu
... izibilul a atins paroxismul — Reșița
... un alibi perfect. Infrastructura mili-
... și polițienească acționa, din 21 de-
... mbrie de partea revoluției, securitatea
... use armele. Apoi au intrat în acțiu-
... trupele de infanterie, blindatele, eli-
... tere, rachete, avioane de vînătoare,
... zi patriotice, revoluționari. După patru
... și patru nopți demne de un război
... idial, luptele au încetat. Asupra acelei
... orii planează, însă, tot mai greu, um-
... îndoielii.

Bătălia pentru Reșița, între coșmar și realitate

În noaptea de 22 decembrie, orașul pă-
rea a fi atacat în toate punctele sale ne-
vralgice. Grupul unităților militare (în
primul rind cea de rachete) a fost sup-
pus titlului unor trăgători dotați cu ar-
mament ușor. Astăzi, ideea că o unitate
militară care dispune, în cel mai rău
caz, de mitraliere, aruncătoare de grena-
de, aruncătoare de flăcări, pistoale mi-
tralieră și puști cu lunetă, sprijinită de
blindate și aviație, poate fi ținută în sa-
zile întregi de un număr redus de puș-
cași mult mai slab înarmați, ar părea haz-
lie. Atunci însă nu era. La unitățile mili-
tare reșitene și la centrul militar — ju-
dețean s-a murit mult și inexplicabil. Din
prima noapte au căzut un mort (mili-
tarul în termen Norbert Pongratz) și șase
răniți. În a doua noapte, au fost uciși
Ion Smaranda (căpitan post mortem),
militarii în termen Constantin Brînză și
Ion Motorgeanu și inuncitorul Mihai O-
vidiu Rău. În a treia noapte — căpitanul
post mortem Ioan Popetelean (împușcat
și din față și din spate), sublocotenentii
post mortem Radu Simion Tamas, Ioan
Daniel Lupea, Remus Lazăr Rovineanu
Moartea lor este pe cit de eroică, pe atît
de illogică. Ea n-a schimbat cu nimic
cursul evenimentelor. Unitățile militare
au continuat să fie atacate cu aceeași în-
căpăținare și între aceleași ore, după un
program fix, deși — din noaptea de 23
decembrie — ele erau apărate de forțe
terestre serioase, iar cerul zilelor de 24,
25 și 26 decembrie a fost sfîrșecat de zeci
de raiduri aeriene.

— Bătălia pentru Reșița a fost, cred,
unul din cele mai spectaculoase episoade
din întreaga revoluție română — îmi
spunea, curînd după aceste evenimente,
maiorul Vasile Marcău, pilot de elicopter
la unitatea militară din Caransebeș.
Momentul de paroxism, pe care nu-l voi
uita niciodată, a fost în după-amiaza de
24 decembrie. Zburam atunci în direcția
Lugoj, în căutarea unei ținte imaginare.
Brusc, am receptat prin stație un apel
desperat din partea unității militare de
rachete din Reșița, care nu mai avea
muniție decît pentru o jumătate de oră
și era atacată furibund. Imediat am pri-
mit ordinul de a reveni la aerodrom. Am
încărcat muniție și am decolat urgent
luînd cap compas Reșița. Anelurile re-
veneau, în fiecare minut. Soldații se mai
puteau bate maximum un sfert de oră
și se pregăteau să apere unitatea la ba-
ionetă. Situația era, cu adevărat, drama-
tică. Dacă ei, acolo, ar fi cedat, rachetele
sol-sol și sol-aer ar fi putut fi îndrep-
tate spre marile obiective industriale și
militare ale țării, provocînd distrugerii
comparabile cu cele din al doilea război
mondial. Ne aflam la cîțiva kilometri de
Reșița, cînd semnalul radio s-a intrerunt.
Nu știu dacă vă puteți imagina ce am
simțit în clipa aceea. Deasupra unității
militare am fost întîmpinați cu foc pu-
ternic de la sol. Tocmai voiam să ate-
rizăm — deși era sinucidere curată —
cînd radioul s-a trezit și o voce gîuită
a strigat că n-are rost să coborîm, pen-
tru că, sub ploaia de gloanțe, nimeni n-ar
fi putut descărca muniția. Atunci am or-
donat tuturor piloților să intre în „caru-
sel”. E o mișcare aeriană folosită în
situații grave, cînd nu mai ai de ales și
trebuie să nimicești tot ce e la sol. Un
fel de acrobație, în care elicopterele se
succed în picaj aproape vertical, mătî-
rînd pămîntul cu tunurile și mitralierele,
urcînd și revenînd într-o rotație con-
tinuă, pînă la distrugerea totală a inami-
cului. Unui astfel de atac nu i se poate
rezista decît cu artileria. Sub protecția
„caruselului”, muniția a fost coborîtă în
unitate. În cîteva minute, armele teroriș-
te au amuțit.

Majorul Marcău nu s-a întrebat atunci
— ar fi fost un sacrilegiu — de unde a
apărut acea uriașă inabilitate militară,
cine a comis acel șir de elementare
greșeli strategice care ar fi putut duce
la căderea — în timp record — a uni-
tății de rachete. E bine să ne întrebăm,
totuși, chiar dacă, deocamdată, nimeni nu
ne va răspunde.

Profesia: terorist. Particularități: lipsă carii dentare

Hotărît lucru, teroriștii de la Reșița
aveau imaginație. În seara de 23 de-
cembrie, un individ înalt, cu bänderolă
de revoluționar, a intrat în Spitalul ju-
dețean și a transmis dispeceratului că la
unitatea militară e nevoie de toate sal-
vările. Dispeceratul a dat alarma și o
coloană de patru salvări a pornit spre
obiectiv. Scenariul e, acum, cunoscut,
fiindcă s-a repetat, aidoma, în alte părți.
Militarilor li se transmite că vor fi ata-
cați de o coloană de mașini, salvările se
apropie, din direcția lor se trag cîteva
focuri de armă, armata deschide focul,

ciurînd automobilele. Noroc că armata
trage prost și un singur șofer e rănit.
Cealaltă, protejată și de serpentine, reușesc
să prindă un marșarier care îi salvează.

Trei zile mai tirziu, la sediul F.S.N.
Reșița (asupra căruia nu s-a tras nici
un foc) se primește informația că dintr-o
clădire învecinată Catedralei se trage. E
trimisă o grupă de militari. Într-adevăr,
din sediul filajului (proprietatea secu-
rității locale), se trage, deși din 22 dec.
securiștii s-au predat armatei. Muncitori
înarmați trag și ei, din clădirea unei
secții a Combinatului Siderurgic. O Dacie
albă trece în viteză și din ea se des-
chide focul împotriva muncitorilor. Între
timp, soldatul Mihai Dănuț intră în se-
diul filajului, se lipește de zid și după
o clipă ingenunchează. E mort. Împușcat,
după toate datele, din interior. Orice in-
vestigație e imposibilă, fiindcă în același
moment se trage din turnul Catedralei.
Curînd sosesc întăriri militare. În turn
nu e nimeni. În clădire nu e nimeni.
Totul pare a fi fost un vis urît. Singur
cadavrul e adevărat.

— Cercetările au început încă din de-
cembrie '89 — îmi spune dl. căpitan de
justiție Florin Pirvu, procuror în cadrul
Procuraturii militare Timișoara. Ne-au
fost aduși tot felul de „teroriști”. Iden-
tificați după dinți (teroriștii trebuie să
aibă dinți perfecti) și după încălțăminte
(cei încălțați cu cizme erau suspecti).
După verificări, însă, se constată că sînt
oameni adunați de pe stradă, fără nici
o probă, ba chiar fără nici o acuzație.
Reconstituiri efectuate în Reșița n-au
dat nici un rezultat. Din declarațiile și
depozițiile strînse, rezultă că toată lumea
avea motive să tragă. S-au găsit urme
de sînge în preajma unităților militare,
dar nici un cadavru. În plus, unele ca-
zuri demonstrează că s-a tras din gre-
șeală. Au fost uciși doi oameni (Ivan
Marius și Tălpeanu Mircea) care și-au
părăsit postul de santinelă din spatele
poștei, venînd pe partea stîngă a clădi-
rii, au fost răniți doi milițieni care se
duceau după mîncare (seful popotei și
contabilul), a fost rănit un mecanic la
Dacia Service care mergea la lucru, dar
n-a oprit la somația gărzilor patriotice.
În rest, nu există probe pentru nimic și
împotriva nimănui, concret. Terorismul
a existat, dar, deocamdată, nimeni nu
poate fi acuzat de terorism după pro-
bele... dentare.

În povestea spectaculoasă, tristă și in-
credibilă a Reșiței, toată lumea are cite
un alibi. Cu excepția celor 17 morți și
42 de răniți care nu trebuiau să fie acolo.
Prezența lor stînjenitoare poate transfor-
ma o strălucită victorie într-o cinică în-
frîngere. Pentru asta, însă, va trebui să
așteptăm sfîrșitul partidei.

RADU CIOBOTEA

Alo, Cotroceni!

Urmare a articolului „S.O.S.: Securita-
tea se regroupează”, publicat de subsem-
natul în nr. 17 aprilie a.c., al revistei
noastre, redacția a primit o notă din par-
tea conducerii Unității Speciale de Pază
și Protocol (U.S.P.P.), notă găzduită —
conform dreptului la replică —, în nr. 18
al revistei, sub titlul „Primul din Co-
troceni”. Față de aceasta și, în continua-
rea articolului discutat, îmi permit să fac

cîteva adăugiri.

U.S.P.P. nu este o unitate sau o sub-
unitate oarecare, ci, mai degrabă, un a-
devărat „minister”, din moment ce are în
fruntea sa un secretar de stat — în per-
soana d-lui col. Dumitru Iliescu —, mai
mulți sub-secretari de stat, directori și
directori-adjuncți. În acest sens, „unita-
tea” are alura unei instituții cu mult mai
amplă decît Direcția a V-a, din cadrul
fostei Securități.

Paralela care se face între U.S.P.P. și
alte organisme similare din state cu vechi
tradiții democratice nu a avut în vedere
personalul care încadrează conducerea și
cadrele operative. Majoritatea acestora
sînt foști activiști U.T.C. și P.C.R., ofi-
țeri ai serviciilor de contrainformații mili-
tare, foste cadre din trupele de Secu-
ritate (astăzi, rebotezate „Jandarmerie”
și „Poliție”), ofițeri și subofițeri din tru-
pele USLA (care, ne amintim, nu-i așa?,
cît de alături de popor au fost în zilele
Revoluției...). Chiar nu s-au găsit, în ca-
dru M.Ap.N., alte cadre cu conduită și
mentalități mai sănătoase care, prin cali-
tăți profesionale specifice să fi putut face
față misiunilor de protecție a înalților
demnitari români? Ne miră faptul că nu
a fost găsită o altă persoană care să asi-
gure paza președintelui Ion Iliescu în afa-
ra d-lui col. Dumitru Iliescu — fost ac-
tivist U.T.C. la Sibiu, Pitești și Breaza,
prim colaborator al fostului g-ral lt. Ilie
Ceașescu, același care ștergea zilnic
clanța ușii Consiliului Politic Superior al
Armatei (unde a lucrat înainte de Revo-
luție, sfîtuindu-și superiorul asupra in-
doctrinării tineretului militar cu ideologie
comunistă) și pe care Revoluția l-a găsit
în funcția de secretar P.C.R. cu proble-
me organizatorice.

Biografii politice asemănătoare au și
ceilalți colaboratori apropiați ai d-lui co-
lonel: Voinea, Marin, Dobre, Dincă, ș.a.
— care niciodată nu s-au coborît la a
comanda un pluton sau o companie, nu
au mers la cîmpul de instrucție cu sol-
dații, nu au suportat rigorile instrucției
și ale muncilor „voluntar-patriotice” în
economia națională. Le venea mult mai
ușor să enunțe slogane ceaușiste și pece-
riste decît să se ocupe de specificul in-
strucției și pregătirii militare sau să par-
ticipa, alături de camarazii lor, la munci,
în ploaie și ger.

Deși țara traversează o acută criză fi-
nanciar-economică, aceste cadre dispun

de privilegii deosebite: 30 la sută spor
de salarizare față de celelalte cadre din
M.Ap.N., deplasări în străinătate, bene-
ficiind de substanțiale diurne în valută
forte, automobile la scară și benzină la
discreție, o aprovizionare pe cîste de la
„bufetul” instituției prezidențiale, de unde
pot cumpăra tot ce le dorește inima...

Interesant cum și-au găsit vocația a-
cești foști activiști comuniști, exact aco-
lo unde este cald și bine. Probabil, cele
2—3 grade primite (într-un singur an!)
reprezintă recompensa pentru activită-
țile „de masă” pe care le-au prestat în-
ainte și în timpul Revoluției, ceea ce le-ar
da dreptul și lor să spună: „La vremuri
noi, tot noi!”

Le mulțumim, oricum, pentru replica
pe care ne-au trimis-o și care, după cum
se vede, ne-a oferit prilejul acestor adău-
giri. În cazul în care le va face plăcere
să continuăm corespondența, ne vom
strădui să aducem noi elemente intere-
sante și — de ce nu? — poate chiar lista
fostelor cadre ale Securității care mai
colaborează sau activează în U.S.P.P.

PAUL VINICIUS

CURIER JURIDIC

Mai mulți cititori au nelămuriri în legătură cu unele aspecte ale concurenței neloiale. Pentru aceștia, facem astăzi, câteva precizări, având în vedere Legea nr. 11/23 ian. 1991 privind combaterea concurenței neloiale.

Ce este concurența neloială? Potrivit legii, orice act sau fapt contrar uzanțelor cinstitute în activitatea comercială sau industrială.

Ce fapte, cuprinse în cadrul concurenței neloiale, sînt interzise de lege? Dintre acestea menționăm: ● oferirea serviciilor, de către salariații exclusiv al unui comerciant, unui concurent ori acceptarea unei asemenea oferte; ● dezvăluirea, de către salariații unui comerciant, a unor date secrete privind activitatea acestuia, către un concurent; ● încheierea de contracte prin care un comerciant asigură predarea unei mărfi sau executarea unei prestații în mod avantajos cu condiția aducerii, de către client, a altor cumpărători, cu care comerciantul ar urma să încheie contracte asemănătoare; ● încheierea de contracte prin care cumpărătorul ar urma să primească un premiu, care depinde exclusiv de o tragere la sorți sau de hazard; ● comunicarea sau răspunderea în public, de către un comerciant, de afirmații asupra întreprinderii sale sau activității acestuia, menite să inducă în eroare și să-l creeze o situație de favoare în dauna unui concurent; ● comunicarea sau răspunderea, de către un comerciant, de afirmații mincinoase asupra unui concurent sau a mărfurilor sale, afirmații de natură să dăuneze bunului mers al întreprinderii; ● oferirea, promiterea sau acordarea — mijlocit sau nemijlocit — de daruri ori alte avantaje, salariaților unui comerciant sau reprezentanților acestuia, pentru ca, prin putere neloială, să poată afla procedeele sale industriale, pentru a cunoaște sau folosi clientela sa, ori pentru a obține orice alt folos pentru sine ori pentru altă persoană în dauna unui comerciant; ●

deturnarea clientelei unui comerciant prin folosirea legăturilor stabilite cu această clientelă în cadrul funcției deținute anterior la acel comerciant; ● concedierea unor salariați ai unui comerciant, în scopul înființării unei societăți concurente care să capteze clienții acelui comerciant sau angajarea salariaților unui comerciant în scopul dezorganizării activității sale.

Ce încadrare juridică pot căpăta asemenea fapte? ● Ele pot constitui contravenții sau chiar infracțiuni.

Ce pedepse se aplică pentru contravenții? ● Faptele arătate, încadrate ca și contravenții, se sancționează cu amenzi, stabilite între 5000 și 6000 lei.

Cum se constată contravențiile? ● La sesizarea părții vătămate, de către salariați anume împuterniciți de camerele de comerț și industrie teritoriale sau de Inspectoratul Comercial de Stat, Agenții constatatori aplică odată cu constatarea contravenției și amendă.

Ce alte consecințe are un act de concurență neloială? ● Comerciantul care săvârșește un act de concurență neloială va fi obligat să înceteze sau să înlăture actul și după caz, să plătească despăgubiri pentru daunele patrimoniale sau morale pricinuite.

Cum se obține obligarea la despăgubiri? ● Dacă vreuna din faptele arătate cauzează daune, cel prejudiciat este în drept să se adreseze instanței judecătorești competente, cu acțiune în răspundere civilă corespunzătoare, pentru obținerea hotărârii de obligare la plată.

În ce termen poate fi realizat acest drept? ● Dreptul la acțiune se prescrie în termen de 1 an de la data la care păgubitul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască dauna și pe cel care a cauzat-o, dar nu mai târziu de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

Legea privind concurența neloială se aplică și străinilor? ● Da, tuturor persoanelor fizice sau juridice străine care săvârșesc acte de concurență neloială pe teritoriul României.

De cînd se aplică această lege? Legea a intrat în vigoare de la 30 ian. 1991.

CORNELIU OLTEANU

Aniversăm apariția sau dispariția!

Fotografie de PAUL AGARICI

zeu dorim să scoatem o publicație creștină pentru handicapați și rog din suflet redacția revistei „Flacăra” să ne acorde un spațiu, publicându-ne această scrisoare-apel pe care o adresăm tuturor cititorilor revistei, din țară și din străinătate,

care, cred în Dumnezeu, și pe care îi rugăm să ne ajute cu fonduri bănești și cu o mașină de scris manuală.

Adresa noastră este: Iosif June, com. Rapolt, nr. 100, jud. Hunedoara, cod 2627. (Elena Grecescu).

Domnule redactor-șef,

Vă facem cunoscut că în nr. 19/3-14 mai a.c. al revistei „Flacăra” a apărut un articol semnat de dl. Dumitru Constantinescu cu titlul „Managerii și afaceri” în care, în mod cu totul neînțeles, se fac unele afirmații în legătură cu activitatea firmei noastre, afirmații de natură a ne aduce prejudicii morale și materiale însemnate.

Pentru edificarea dumneavoastră și a autorului vă informăm că între IANUS și CEMPPIEX a existat contractul nr. 1/1990 care permite beneficiarii să solicite penalități și daune dacă probează că, prestatoarea nu și-a îndeplinit înto mai obligațiile asumate.

Existența unei sentințe civile definitive, prin care firma noastră ar fi fost obligată la plată, ar justifica afirmațiile autorului.

Această sentință nu există și, în consecință, nu ne aflăm în prezența unei „afaceri IANUS”, ci în prezența unui contract cu un obiect bine definit, cu clauza penală, cu drepturi și obligații sinalagmatice.

CEMPPIEX poate solicita încă, în termen de 6 luni de la rezilierea contractului, penalitățile contractuale iar, în termen de 18 luni, așa-zisele sume achitate necuvenit. Acest fapt însă, vă asigurăm, nu se va întâmpla deoarece, legal, nu are nici o șansă, firma noastră îndeplinindu-și în mod exemplar obligațiile.

Chiar cu privire la suma de 37 200 lei, situația reală nu este cea relatată.

În realitate, conform înțelegerii părților, s-a convenit separarea serviciilor de difuzare de cele de prestare, modificându-se de către conducerea CEMPPIEX, pe adresa noastră nr. 126/11.09.90, comisionul solicitat de către noi din 15% în 10%.

Deci, dacă cel care se consideră păgubit nu face nici un demers legal în vederea recuperării prejudiciului, cum își permite dl. Dumitru Constantinescu să afirme: „despre al cărei fel de a-și face datoria (firma IANUS) se am ridică un semn de întrebare” sau „afacerea IANUS”?

Mai mult, în mod irresponsabil publică, fără acordul nostru, prețurile și tarifele prestațiilor percepute în acest contract, fapt care, potrivit legii, constituie infracțiune.

Domnule redactor-șef, articolul publicat periclităază derularea și încheierea unor contracte interne și externe, situație care ar aduce pagube de ordinul zecilor de milioane de lei firmei noastre. Pentru acest motiv, ne permitem să vă atragem atenția în mod foarte serios că, dacă în termen de cinci zile de la comunicarea prezentei informări nu dispuneți a se da din oficiu o dezmințire în ziarul dumneavoastră cu privire la afirmațiile făcute, revista „Flacăra” va suporta toate consecințele ce ar putea rezulta din acest refuz.

Firma noastră vă stă la dispoziție cu toate actele referitoare la încheierea și derularea contractului nr. 1/1990 pe care le veți găsi la biroul nostru din str. Ing. Saligny, nr. 2, telefon 15 45 71.

Rugăm ca înainte de a lua o hotărâre să consultați un avocat cu privire la răspunderea civilă delictuală reglementată de Codul Civil, art. 998 și următoarele.

Cu speranța că ați înțeles gravitatea situației în care se află firma noastră ca urmare a publicării unor fapte neadevărate, rugăm să dispuneți efectuarea verificărilor solicitate și retragerea afirmațiilor injurioase.

Vă mulțumim.

Director, Marian Oprea. P.S. Între subsemnatul și dr. ing. Nicolae Oprea, cel care a constituit ținta atacurilor din articolul amintit (grătuite, după cum vă veți convinge: articolul pornește de la „Ștefan Gheorghiu” și se oprește la „guvern”, trecând prin afaceri cu firme particulare...) există doar coincidență de nume.

De asemenea, rugăm să aveți în vedere că solicitarea noastră nu reerezintă un drept la replică, ci un drept la reparațiune morală.

ELENA GRECESCU

EUROPA LIBERĂ

24 MAI 1991
AN I NR 1
16 pag • 10 lei
Săptămânal

Dură ce au fost lansate în eter, articolele postului de radio Europa Liberă au arătat, iată, pentru prima dată în Est, în România, Vineri, 24 mai 1991, în Palatul Elisabeta din Herăstrău, a fost lansată revista săptămânală „Aici Radio Europa Liberă”. Redactorii și editorii acestei publicații sînt colegii de la Radio Europa Li-

beră și Societatea „Expres”. În primul număr semnează, printre alții: Robert E. Gillette, director al Europei Libere, Cornel Nistorescu, Neculai Constantin Munteanu, Mircea Iorgulescu, Șerban Orăscu, Gelu Ionescu, Monica Lovinescu, Constantin Alexandroaie, Vasile Mănuceanu, Nestor Rătes.

Pledoarie pentru comunism

Am citit cu multă atenție scrisoarea dvs. domnule Mirloș Gheorghiu, com. Dioști, sat Rademiru, jud. Dolj, și de la un început ne exprimăm satisfacția că citiți revista noastră, că vă preocupă problemele dezbătute în cadrul ei și mai ales că încercați să vă manifestați opiniile.

În ceea ce privește poziția dvs. de apărător al comunismului, aproape că nu merită a fi discutată, omenirea de pe întregul cuprins al globului și-a dat verdictul: nu există viitor pentru comunism. Totuși, aveți dreptul la propriile opinii politice.

Ne simțim, totuși, dator să răspundem unora dintre ideile dvs.

Vorbiți de trădare. Da, istoria țării noastre consemnează din nefericire și astfel de întimplări. Dar ceea ce nu acceptați este că cea mai mare trădare suferită de neamul nostru a fost cea pusă la cale de comuniști care au înstrăinat o bună parte din trupul țării, iar restul l-au arvinit unei puteri străine. Și asta numai pentru ca un grup să pună mina pe putere și, în numele unei filozofii atee, să distrugă floarea neamului românesc și să ruineze economia țării.

Afirmați că au fost și lucruri bune în comunism. De acord, numai că ele au fost rodul muncii oamenilor, nu al sistemului.

Sustineți că nici Ceaușescu nici colaboratorii apropiați și nici cei ce le aplicau ideile, nu au fost oameni răi. Atunci de

unde au provenit nenorocirile trecutului? Sau pentru dvs. a fost bine?

Presupunem, din cele ce scrieți, că sinteți unul din cei care au pierdut prin căderea vechiului regim, dar nu credem că ignorarea istoriei sau amestecarea dragostei de patrie cu comunismul pot îndrepta lucrurile.

În ceea ce privește opiniile dvs., comparativ cu cele susținute de revista noastră, este interesant de remarcat faptul că pledăm pentru aceleași idei, contra corupției, contra parvenitismului, contra imposturii, contra nedreptăților sociale. Din păcate, însă, soluțiile preconizate sînt diferite. Dvs. sugerați că prin comunism totul poate fi rezolvat, iar noi gândim că toate se datorează moștenirii comuniste. Oricum

Aceștia sînt oamenii de la Minolta!

Articolul din numărul trecut, intitulat Minolta România SRL, se referea la legea investițiilor străine. Facem cu înțelegere precizarea și ne cerem scuze cititorilor noștri și societății Minolta România.

De la coadă
adunate

Descurcă-te Petrică!

— Cum mai merge, dom'ne?
— Nu merge!
— De ce ești destabilizator?!
— Nu sint eu, e domnu' Roman.
N-ai auzit ce-a spus la TV? Nu merge, ce mal! Nu e disciplină.
— Păi, da! Că zis de greve, a ofat din rărunchi...
— Numai de greve e vorba? N-ai văzut cum își părăsesc locu' de muncă? Da', acum a să-i ardă! Ai văzut ce-au zis: îi face șomeri!
— A! Te referi la „Faur“?
— Păi? Se poate să faci manifestație în orele de program?
— Da' ce, dom'ne? E prima dată? Păi, de un an de zile fac muncitorii treaba asta și nu i-a dat nimeni afară. Ia adu-ți aminte: „IMGB; face ordinel!“ sau alea de începeau toate cu „Ilescu, nu uita!“
— Ei, alea erau altfel de manifestații. Cum să-i dea afară?
— Aha, care va să zică, nu e după cind pleci de la lucru, e după cum strigi! Dacă o iei cu „huo“, te-ai ars!
— Vezi c-e ai priceput?
— Mde, oricum, nu se prea face, cind vine omu' în vizită, să-l iei la înghesuială. Da', să nu-l apere nimeni, dom'ne?!
— Păi, cine să-l apere?
— Domnu' Coposu, de pildă. Să-și fi plătit datoria. Că și domnu' Roman l-a

apărat acu' un an și mai bine, atunci cind au vrut să-l omoare muncitorii. A zis, e drept, că s-a demascat dușmanu', de-i întăritase și mai rău, da', de scăpat, l-a scăpat! Nu era rindul domnului Coposu să-l scoată din miinile muncitorilor pe domnu' Roman?

— Se vede că nu era pe-aproape.
— Da domnu' Stănculescu era! Și, slavă Domnului, l-a făcut domnu' Ilescu general de armată. Păi, armata ce treabă are?

— Stai, dom'ne, că nu mai e în armată. Cu un decret l-a ridicat și tot cu ala l-a și zburat. Gata cu armata! Și p'ormă, ca s-o spunem pe aia dreaptă, crezi că domnului Stănculescu i-o fi fost moale, acolo, la „Faur“?

— Află că i-a fost foarte moale.
— De unde știi?

— Am auzit la radio.

— Zău? Pe ce program?

— Ei, nu la noi. Cum era să zică la București, că muncitorii aveau ce aveau doar cu primul ministru și că domnu' Stănculescu s-a plimbat nestințit și-a vorbit cu toată lumea?

— Ca să vezi! Și atunci, de ce nu l-a apărat pe domnu' Roman?

— Știi și eu? Să nu-l supere că se amestecă. O fi băgat și dînsul de seamă că așa îi place premierului nostru, să le facă și să le desfacă el, singur, pe toate. Ce și-o fi zis: „Ei, acu', descurcă-te, Petrică!“

LIANA TATOS

Fără comparații!

Domnul președinte Ilescu adoră comparațiile, cea mai des uzitată fiind aceea care privește libertatea și democrația noastră în funcție de restul lumii. Cu toate acestea, am rămas surprinși de încercarea de a pune pe același plan Televiziunea română cu cea elvețiană, careia nu-i pune nimeni la îndoielă obiectivitatea. De ce să fi ales președintele Ilescu exemplul cu Elveția? Doar pentru că și acolo e o televiziune de stat, ori pentru că la respectivul program se uită un rege ce nu ne e străin? În sfârșit, de ce să n-o recunoaștem, foarte multe lucruri nu știm despre televiziunea din Elveția. De ceva sintem, însă, absolut siguri: acolo nu s-a transmis nici o așa-zisă revoluție în direct, în studiourile sale nu s-au făcut liste de guvernare, ei n-au prezentat nici un „tablou de familie“ apărat de minori. În plus, în Elveția — ca în orice altă țară democratică din lume — o conducere atît de contestată și vădit mincinoasă n-ar fi rezistat nici măcar o săptămînă.

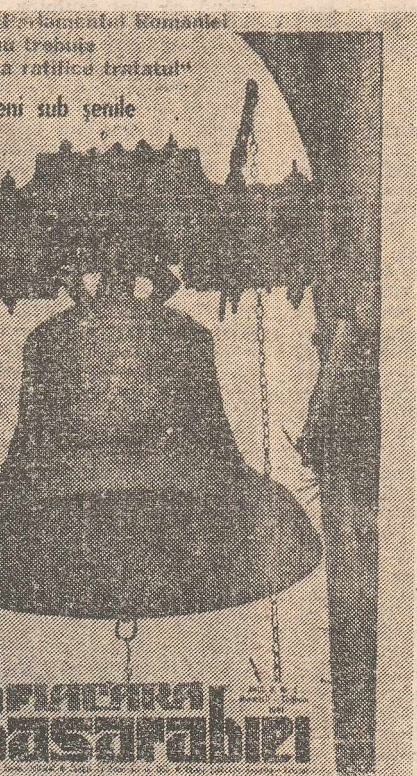
Nu întotdeauna servește comparațiile! Dimpotrivă...

Precizare

Unul dintre interlocutorii redactorului nostru Cristian Pavel (autorul articolului „Ce vodevil — cum ne-au murit copiii...“, din nr. trecut al revistei „Flacăra“), i-a furnizat drept informație personală o bună parte dintr-un articol deja publicat în „Revista de istorie militară“ nr. 2/1990. Facem cunoscută rectificarea, cerind scuze adevăratului autor — maior Mircea Dogaru —, și precizăm că absența semnăturii lui Cristian Pavel, în publicațiile noastre, (pentru o perioadă), nu va fi întîmplătoare. (Redacția publicațiilor „Flacăra“).

Trimbița guvernului

Conferința de presă a d-lui Bogdan Baltazar din 21 mai a.c. a început cu o întîrire de 20' minute. Agenda de lucru a purtătorului de cuvînt a fost foarte bogată în cifre, procente și situații care, în opinia dînsului, au oglindit fidel actuala situație economică și socială a României. Dl. Baltazar a ocolit diplomatic cifrele referitoare

A apărut nr. 5 al publicației noastre Flacăra Basarabiei, singura revistă din țară destinată basarabenilor din România și românilor din Basarabia. Noul număr realizat de o echipă care a participat la ultimele evenimente din Republica Moldova vă propune un interviu de excepție cu directorul Departamentului de stat pentru probleme militare al Republicii Moldova — Dependentă și independența Moldovei, o anchetă realizată la mîningul de 1 Mai din Chișinău despre semnarea noului tratat cu U.R.S.S., cit și două pagini care dezvăluie adevărul despre populația actuală a republicii cu cele mai multe naționalități din lume.

Vă reamintim de asemenea invitația de a vă abona la Flacăra Basarabiei, inserisă în Catalogul publicațiilor din România la nr. 303.

Telegramă

Din Lugoj, dl. doctor Radu Ispravnicu ne expediază următoarea telegramă: „Felicitări lui Florea Rareș pentru caricatură inspirată din pagina a 3-a. Acesta da caricaturist!“

Pentru cei care nu au reușit să parcurgă sau să obțină revista ce conține caricatură apreciată de dl. Radu Ispravnicu,

menționăm că ea reprezintă un semn de circulație plasat la intrarea Palatului Cîroveni, semn prin care sintem atenționați că în zonă cuveaua este interzisă. (E.G.).

Scenarii S.F.

Plin de amabilitatea bine cunoscută și de zîmbetul asigurat, domnul Virgil Măgureanu și-a exprimat în Parlament

la producția industrială înregistrată în luna aprilie, precizînd doar că producția s-a situat la nivelul lunii martie („o ușoară relansare“ — a spus dl. B. B.), exportul a scăzut, importul e sub luna precedentă, iar soldul balanței naționale este negativ... Reforma economică Petre Roman continuă...

Dl. Bogdan Baltazar și-a exprimat regretul că încă n-a ajuns la Berevoiești. A fost, desigur, o glumă.

PETRE BARBU

dorința fierbinte de a se scoate la lumină adevărul în privința securității. Ba, chiar, a declarat domnia sa, ar fi grozav dacă s-ar filma și un serial T.V. Admițînd că am fi alți de timpuri să mai credem în scenarii, tot avem o nelămurire. Cum va reuși Televiziunea un film despre securitate, cind marea sa realizare, serialul revoluției, s-a oprit pe motiv că nimeni nu mai vrea să mai aducă mărturie. Sau, poate, domnul Măgureanu gîndește niște scenarii S.F.?

Pagină realizată de
LIANA TATOS

Congres

La sfîrșitul lunii septembrie a acestui an se va desfășura în București primul congres cu

Hoechst

adresați-vă unuia dintre specialiștii noștri, din următoarele domenii: chimie organică și anorganică, chimicale fine, coloranți, pigmenți, produse tensioactive, auxiliari pentru textile, fibre și fire, folii pentru tehnică și ambalaje, lacuri și rășini sintetice, mase plastice și compuri, medicamente, seruri, vaccinuri și diagnostice, cosmetică, tehnică pentru informație și de reproducere, ceramică tehnică, gaze industriale, tehnică de sudură și de tăiere, proiectare și construcții în domeniul instalațiilor chimice și altor instalații, îngrășăminte și mijloace de protecția plantelor, adaosuri furajare și medicină veterinară.

Hoechst Aktiengesellschaft
Reprezentanța Tehnică

Hotel București

Str. Luterană 2-4

Sc. D 1, Et. 1, Ap. 4

București

Telefon 19 17 85/11 39 36

Telex 11.646 hoebur

Fax 13 53 64

COMUNICAT

La 1 iunie 1946 cădea sub gloanțele criminale, ale trădătorilor de neam și țară, acela ce va rămîne de-a pururi pentru toți românii de pretutindeni simbolul eroismului românesc, exemplul dăruirii pe altarul patriei — Mareșalul ION ANTONESCU.

Pentru a cinsti, după datina străbună, acest eveniment dureros din istoria poporului nostru:

Foștii combatanți din ultimul război mondial ce au luptat la ordinul său, sub flamurile tricolore cu acvila și crucea pe ele, pentru dezrobirea sfințitului pămînt străbun, organizează cu sprijinul Sfintei noastre Biserici, un TE-DEUM LA BISERICA SFINTUL SPIRIDON NOU din București.

Te-deumul va avea loc în ziua de 1 iunie 1991, orele 12,00 și sint invitați să ia parte: veteranii de război cu fiii și nepoții lor, preoții militari aflați în viață, militarii în termen și cadrele tinere cu sîrme armate, reprezentanții partidelor politice cu dragoste față de patrie, reprezentanții Camerei Deputaților și Senatului, reprezentanții guvernului și ai președinției, precum și reprezentanții presei.

Totodată, rugăm pe foștii combatanți din toate localitățile țării să, împreună cu Sfînta noastră Biserică, să organizeze ceremonii asemănătoare acolo unde își petrec anii bătrîneții, rugîndu-i să participe — alături de ei — pe minunații tineri ai acestei țări atît de încercate.

Solemnitatea este organizată de Liga Pro Mareșal Antonescu a foștilor combatanți înființată la 22 iunie 1990.

Informații suplimentare se pot cere colonelului în retragere inginer Popescu M., Marin — telefon 14 92 64, zilnic după orele 16.

tema „Religie-cultură-societate“. Știrea ne-a fost transmisă de preotul Alexandru Stănculescu-Birde, domiciliat în localitatea Birde, județul Mehedinți, cod. 1521.

Participarea la congres este largă, avînd în vedere că sint invitați, alături de teologi, specialiști din toate domeniile de activitate, care au tangență cu fenomenul religios în general și creștinismul în special (istorie, filozofie, arte, psihologie, pedagogie, viitorologie, etc.). Cei care doresc să participe își vor prezenta prezența pînă la data de 1 august a.c., la adresa mai sus-amintită, menționîndu-și în ofertă adresa exactă, titlurile științifice și locul de muncă. Oferta va fi însoțită de un rezumat al comunicării, dactilografiat în două exemplare și de o traducere într-o limbă de circulație, în vederea publicării.

Congresul se va desfășura pe parcursul a cel puțin două zile. Deocamdată, organizatorii nu au posibilitatea să suporte cheltuielile privind transportul, masa și cazarea participanților. (E. G.).

Ce faceți
cu sănătatea
noastră?

Congresul național al Federației Sindicatelor Independente ale Medicilor din România se va desfășura pe fundalul unei situații extrem de grave în domeniul sănătății. De altfel, principalele probleme pe ordinea de zi a congresului sint deja formulate în Scrisoarea deschisă adresată de federație Parlamentului României, domnului prim-ministru, d-lui ministru al sănătății și d-lui minis-

tru de finanțe încă din 13 mai 1991.

Cum nici un ziar nu s-a grăbit să publice acest document, vă prezentăm cîteva dintre solicitări:

● Pînă în prezent, comisia de buget a Ministerului Sănătății nu a fost informată oficial în legătură cu procentajul din venitul național brut alocat sănătății. ● Actualul buget alocat pentru întreținerea și funcționarea unităților sanitare este de 11 miliarde, în timp ce estimăția minimă a direcției de buget a ministerului este de 27 miliarde, fără ca aici să se includă vreo modernizare. ● Emigrările medicilor continuă; de curind, a emigrat chiar un ministru adjunct al sănătății; ● De 11 luni nu s-a

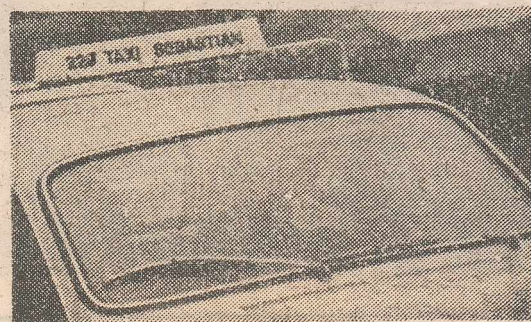
făcut nici un pas în direcția modernizării asistenței medicale. Crearea unor case de asigurări de boală, după model european, ar fi rezolvat concomitent problemele asistenței medicale a populației, ca și pe cele privind salarizarea personalului medical. Proiectul legii sanitare și a ordinului de privatizare au fost schitate într-un mod necorespunzător. ● Se impune urgent înființarea „Ordinului Medicilor“, care ar aduce Ministerul Sănătății la rolul real, de inițiator al politicilor de sănătate a țării și nu de administrator de mărunișuri. ● Reorganizarea cadrelor medicale, a căror demiterea celor care au dovedit că sint incapabili să înțeleagă necesitatea reformelor.

NOU!

Sebastian

Societate cu răspundere limitată

Asigură servicii de taximetrie și
PENTRU PRIMA DATĂ ÎN ROMÂNIA: închirieri de mașini în sistem RENT A CAR.
Societatea SEBASTIAN vă pune la dispoziție autoturisme OLTOIT, cu plată în lei.
Telefon: București: 59.29.04
Constanța: 916/23.825
Brăila: 946/34.987
Ploiești: 971/26.684
Suceava: 987/25.563
Pitești: 976/46.477
Frumușeni: 917/12.444
Piatra Neamț: 926/24.924
Iasi: 981/42.110 int. 109
Brașov: 921/43.334
Buzău: 974/31.277

Correspondență literară

PRECIZARE: Oricât adevăr ar conține unele scrisori, sintagme ca: „tunetul vieții”, „orele tirzi”, „voi îmbogății”, „poezi” etc. etc. fac scurt circuit cu toate ideile și pretențiile exprimate în scrisori. Există o literatură orală și una scrisă. Cea orală se face din pur instinct, cea scrisă implică învățarea regulilor de a scrie și a tuturor celorlalte cerințe reclamate de evoluția ulterioară a scrisului (de literatură). Judecând după ortografia multora dintre cei ce ne scriu (uneori cu violență), cred că ar fi bine să se mulțumească a face doar literatură orală. În caz contrar, rog corespondenții noștri să-și actualizeze normele ortografice și estetice în vigoare.

Viorela (Breaza): Citiți rindurile de mai sus.

Andrei Viorica (Ploiești): Oricare din poemele dvs. ar putea fi un bun text de cîntec (Să fie bine, de ex.). Fără muzică, acestor cuvinte le lipsește, totuși, ceva mai înalt care să le susțină. În altă ordine de idei, textele dvs. ar putea fi semnate de oricine, de oriunde. Nu sînt imbatate de viața dvs. reală de operator chimist cu un copil de un an și jumate (să vă trăiască!). De astfel de texte vii, șiroind de viață, singerind de viață avem nevoie.

Cacerovschi Marinela (București): Și în cazul dvs. e valabil răspunsul de mai sus. În locul unor romane atemporeale, preferăm poezia concretă a unui spațiu și a unei biografii anume. Cu toată epicitatea de rigoare.

Stela Ilea (Brașov): „Spațiile nopții / bat cu pumnul / în f...”. Am mai reținut două „nepoezii”. Cele 4 texte de cîntec sînt ceea ce spuneți. Doar atât. Proza, săpătina viitoare. Nu mai trimiteți decît ultimele pagini scrise.

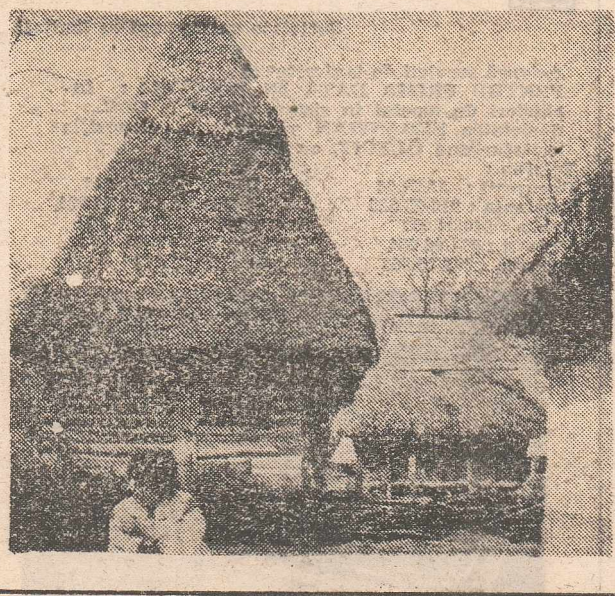
Stoia: N-a mai trimis nimeni poeme asemenea celor trimise de dvs. Deși sînt cuvinte întregi pe care nu le-am înțeles (din cauza tremurului dvs. scris de mină), deși sînt scrise în afara contextului liric actual, cred că șansa dvs. — punindu-vă la treabă ciudata originalitate temperamentală și stilistică — ar fi să începeți o construcție poetică de mari dimensiuni, un poem epopeic burlesc, sau parodic, asemenea celor medievale, sau mai recentului Levant al lui Cărlărescu pentru a sfida indiferența contemporanilor cu un misterios megalit sintactic, de neocolit în viitor pentru insolitul și solitudinea sa. Vă fac această propunere întrucît textele dvs. deși lungi, au vocația de a fi simțite de cititor doar ca mici fragmente din ceva de mult mai mari dimensiuni. Indiferent de ce se va-nîmpla cu poezia noastră de mine, finalul poemului Iarnă vivalăiană e poezie curată, peste timp și modă, care vă dă dreptul să începeți construcția unui aisberg de rime: „Mi-ai dori să-am la-nemînă totdeauna o lopată / Să te dau odată-n lături, diavol mic, din viața mea / Să te simt cum pieri, zvirliță chiar bucată cu bucată / O, tu iad, și totuși, raiul, cel dinții ce ar exista”.

Dora Constantinescu: Vă consider un copil capricios ce-și la jucăriile și pleacă. Dar cine poate lua înapoi și partea de suflet pe care a ținut-o trează un cuvînt atât de viu și omenesc ca și cel trimis de dvs.?

ION ZUBAȘCU

„Fiii GORJULUI” LA MUZEUL SATULUI

Aflat la a 55-a aniversare, prestigiosul muzeu, înființat din inițiativa savantului Dimitrie Gusti, este cunoscut ca o gară deosebit de primitoare și ca organizator a numeroase manifestări culturale-folclorice, cu caracter intern și internațional. Una dintre acestea, devenită tradițională, este și întâlnirea cu „Fiii Gorjului”, care în acest an va avea loc duminică, 2 iunie, orele 10.30. Vor participa ansamblurile folclorice „Altită” și „Doina Gorjului” din Iași, cunoscuți personalități din lumea artei și culturii, originare de pe meleagurile lui Constantin Brâncuși, Maria Lăzăreanu, Tudor Arghezi ș.a. Le dorim tuturor participanților „Bun venit!”

„M-am dedicat operei colegilor”

Regăsirea cu cîțiva vechi prieteni, pictori și sculptori, plecați „definitiv” din țară mă emoționează în chip deosebit și-mi dovedește mereu că în toate stă un destin. Cit despre o seamă de termeni — precum „definitiv”, „niciodată”, „înoldeauna” — fixați în conștiința noastră cu mare adaos emoțional prin presiunea „absolutului” roșu, imi e plăcut să recunosc că mă emoționează mai puțin. Cu sculptorul INGO GLASS am ținut o calmă camaraderie timp de aproape două decenii, pînă în 7 iulie 1979, cînd a plecat „definitiv” din România, ca să se stabilească la München. Revenit zilele trecute la București, pentru a-și susține la Universitate teza de doctorat cu subiectul: „Brâncuși și influența lui în arta universală”. Ingo Glass m-a surprins intrucitva prin stabilitatea sentimentelor sale față de patria română, manifestată concret prin acțiuni de ordin cultural și contacte foarte destinate cu colegii. Ca și cum plecarea lui s-ar fi întimplat cu o zi în urmă, nu cu mai bine de un deceniu. Această normalitate în felul său de a fi imi spune că destinul e pînă la urmă și o chestiune de caracter. Am angajat un interviu cu Ingo Glass fiindcă am simțit că am multe de aflat, că are multe de spus și că discuția poate să-i intereseze pe artiștii noștri și chiar un public mai larg.

Dialogul a pornit de la expoziția personală pe care a deschis-o în data de 9 aprilie a.e. la Edwin Scharff-Haus din Neu Ulm.

Ingo Glass: Te rog să reții data. Se împlinesc exact 50 de ani de cînd m-am născut, la Timișoara. Artiștii au obiceiul să marcheze niște virse și eu am vrut să-mi sărbătoresc jumătatea de secol printr-o expoziție oarecum retrospectivă.

Tudor Octavian: În catalog, în toate tronicile ce ți se dedică e pus accent pe faptul că ești „original din România”. Tu, cel mai neamț dintre toți nemții noștri și cel mai sigur implementat — iartă-mi barbarismul — în Germania. Ce te face să te întorci atât de des... acasă?

I.G.: Multe lucruri. Poate și faptul că am reușit în Germania să mă integrez, social și artistic, mai sigur ca alții. Poate pentru că atunci cînd am plecat n-am avut voie să iau cu mine nimic. Am pierdut toate lucrurile, cu excepția celor din muzee și colecții, tot ce adunam în casă, eu și al mei. Mi s-a dat o listă cu ce aveam voie să scot din țară: un costum de haine, o cămașă, o pereche de pantofi, și așa mai departe. Singurul bun de valoare îngăduit a fost verigheta. Practic, mi s-au interzis toate legăturile cu trecutul meu. E cazul să știți — puțini cunosc asta — că din 1956, anul în care tata a ieșit din închisoare, am de pus anual cite o cerere de plecare în R.F.G., cerere care sistematic ne-a fost respinsă. Din 1956 pînă în 1979 am purtat o luptă tăcută, încăpățînată, într-o singură direcție. Familia avea intrarea în R.F. a Germaniei încă din 1945. Eu sînt german, dar german din Timișoara cu multe generații trăite în Banat. Aceste generații mă fac să simt românesc, deși repet, cînd am plecat am avut sentimentul că sînt alungat, că mi se confiscă nu lucrurile din casă, ci sufletul.

T.O.: Ce înseamnă concret că te-ai integrat social și artistic mai sigur decît alții?

I.G.: La München activează 3.500 artiști plastici. Dintre aceștia, 350 sînt foarte buni. Din toți însă numai 35 reușesc să trăiască exclusiv din arta lor, numai ca artiști. În acest oraș am ajuns eu. Am plecat în 7 iulie 1979, am sosit în 9 iulie, iar în 10 am fost cetățean german. Am locuit în Igar, cu toată familia, într-un bloc cu 500 de persoane la un telefon, dar timp de un an, datorită cetățeniei am primit 2.000 mărci lunar, atât eu cît și Maria, soția mea. Ni s-au luat în considerație profesiunile din România, vechimea în muncă. Și astfel ni s-a dat 80 la sută din salariul mediu cuvenit unor posturi asemănătoare la München. Am călătorit, m-am informat știind că la încheierea anului, dacă nu-mi găsesc o slujbă trec pe ajutor social, pe 350 mărci lunar. Am avut un pic de șansă. Am cîștigat un anunț într-un cotidian de seară: se căutau oameni care să descarcă, pentru 10 mărci pe oră, un camion cu panouri pentru o expoziție de artă. M-am dus și am început să descarc camionul și să car panourile în galerie. La un moment dat, domnul care se ocupa cu organizarea expoziției s-a întrebât cu voce tare: „Oare cum să te așezăm ca să fie bine?”. Mi-am permis, deși nu mie îmi cerea părerea, să-i sugerez citeva posibilități. S-a uitat lung la mine, a zis că nu e rău și m-a întrebât cine sînt și ce fac. „Sînt sculptor”. „Din München?”. „Nu, din România”. „Te pricepi la astfel de treburi?”. La Galați, am fost muzeograf la Muzeul de artă contemporană. Un timp am fost și asistent la Institutul de arhitectură. Am lu-

crat la o casă de cultură — Friedrich Schiller — unde am organizat o mulțime de expoziții. „N-ai vrea să încheiem un contract de 4.000 de mărci ca să te ocupi dumneata de tot?”. Am încheiat contractul și în trei zile expoziția a fost gata. La vernisaj, primarului adjunct pentru probleme culturale i-a plăcut atât de mult arhitectura ansamblului încît a ținut s-o remarce. Domnul care mi-a oferit contractul m-a prezentat, precizînd că sînt sculptor. Mi-au cerut să expun și eu o lucrare. Apoi am mai primit citeva contracte care însă nu-mi rezolvau grijile familiei, mai ales că locuiam tot în Igar. Într-o zi am fost chemat să particip la un fel de concurs cu încă cinci artiști pentru un post de muzeograf la un mic muzeu etnografic mîunchenez. Un spațiu de la parter ar fi urmat să devină club. Deși nu era în interesul meu să am obiecții, am spus că ar fi fost mai bine să devină sală de expoziție pentru artiști — numeroși — din zonă. Observația mea l-a intrigat pe unul din funcționari, dar l-a sesizat pe altul. Astfel că am fost angajat și, ulterior, după ce în 1983 am fost solicitat pentru un post de organizator de expoziții la primărie, am continuat să fac lunar „personale” în

micul muzeu pentru plasticienii din cartier. Omul pe care l-am întîlnit în prima zi, cînd descărcam panouri — dr. Michael Meier — m-a sprijinit tot timpul și e actualul meu șef.

T.O.: O șansă, într-adevăr, I.G. O întimplare norocoasă, mai degrabă. Șansa a constatat în aceea că vorbeam germana și că eram cetățean german. Nu vreau să-i indispuș pe cei care vor să se stabilească în Germania, cînd țin să repet că la München activează 3.500 de artiști plastici și că numai 35 trăiesc din arta lor și au un atelier demn de acest nume.

Informindu-mă că să organizez expozițiile pentru muzeul al cărui custode ajunsesem, am aflat că în oraș existau nouă asociații profesionale și că cea mai cuprinzătoare, în care m-am și înscris, avea peste 1.500 de membri.

T.O.: Un fel de Uniuni de creație?

I.G.: Un fel. La început eram derutat: care era cea adevărată? Să se compare, adică, în ce privea facilitățile pentru artiști cu U.A.P.-ul. Toate erau adevărate, iar facilități nu oferea nici una. Nu aveau nici un angajat. Sînt niște uniuni în care intri ca să depui activități obștești, pentru un folos direct minim. Nu dau pensii, nici materiale. Nu achiziționează lucrări. Au o sa' unde se organizează expoziții anuale, muncile conducerii sînt onorifice. Pentru că m-am zbatut să mă informez asupra situației artiștilor din zona unde locuiam, am fost luat în seamă. În 1982 am devenit membru în juriul de selecție, în 1983 am fost cooptat în conducere, în 1987 am devenit președintele asociațiilor profesionale din Bavaria. Am renunțat anul trecut la funcție din cauza serviciului de la primărie și a propriilor preocupări artistice. Pur și simplu nu-mi mai ajungea timpul ca după ora 19.00 să duc munci obștești pînă după miezul nopții.

T.O.: De ce nu ți-ai organizat „personală” în Galeria din München al cărei organizator și arhitect de expoziție ești? N-ar fi fost mai firesc?

I.G.: Ar fi fost mai ușor, dar nu mai firesc. În orice caz, nu foarte moral. Cum pot să iau pentru mine ceva ce trebuie, prin contract profesional, să ofer altora? Ca să-mi fac expoziția din Ulm mi-am căutat sponsori, am scris zece scrisori, am primit trei răspunsuri favorabile — unul de la un producător de ciocolată — și astfel am făcut rost de fonduri. Numai pentru catalog — 1.000 exemplare — am plătit 31.000 mărci. Știi, nu-ți dă nimeni nimic. Tu ești cel care trebuie să convingi că sponsorizarea e și în beneficiul celui care te finanțează. Convingi prin operă, prin felul de a te adresa, prin prestigiu social. Mi-a folosit enorm faptul că m-am dedicat, fără să fiu plătit, promovării operei colegilor. Binele acesta se întoarce sub alte forme. În primul rînd că devii credibil în ce întreprinzi.

Eu răspund foarte atent tuturor obligațiilor sociale cerute de funcția de la primărie. Și sînt numeroase. E vorba de timp, și de contacte umane. Cel care vrea să se stabilească în Occident ca artist plastic trebuie să știe să obțină orice lucru muncind de două ori mai mult decît un localnic. Iar dacă nu știe perfect limba, de mai multe ori. Ar trebui să spun că nu e deloc simplu, dar e mai corect să spun că e extrem de complicat. În masa celor peste 3.000 de artiști plastici mîunchenezi care își asigură mijloacele traiului zilnic din fel de fel de activități, altele decît grafica, pictura și sculptura, cunosc mulți excepțional dotați. Dar nu știu bine limba. Sau nu conving pe cine trebuie. Sau sînt neatenți în relațiile interpersonale. Sau nu stăruie. Integrarea mea e totală, în sensul că deși nu sînt toată ziua doar ceea ce sînt — adică sculptor — muncile pe care le depun sînt toate în legătură cu arta. Din perspectiva cunoașterii pe care mi-o asigură serviciul, i-am sfătuit pe mulți români — care poate m-au simpatizat mai puțin din cauza asta, poate m'oi mult — să se întorcă acasă, să rămînă români și să facă expoziții în Germania. Unele, firește și cu sprijinul meu. Cum a fost, spre exemplu, expoziția din septembrie — octombrie anul trecut a celor zece sculptori în lemn, pe care am organizat-o la München și care a avut un real succes. Am vrut să vorbim despre toate acestea fiindcă orice adevăr e mai folositor decît cea mai agreabilă amăgire. Insist, nu ți se dă nimic. Obții, dacă ești pregătit să obții și dacă ai și pînă la urmă o șansă. În orașele din provincie, șansa e mai mare, dar accesul la notorietatea pe care o asigură expunerea în mari galerii e considerabil redus.

TUDOR OCTAVIAN

O VIZIONARE „DE LUCRU“

... și la urma urmei, de ce nu?!

Alta timp cit „clasa muncitoare“ a plăurilor române se întâlnește — la intervale, e drept, mult mai largi decât cele propuse de fosta conducere PCR!; ba chiar sub o cu totul altă optică lingvistică asupra termenului afurisit de VIZITĂ — cu înalți demnitari ai politicii actuale republicane, în care „indicații“ se metamorfozează în zimbet pe de o parte și în huițuiri pe de alta, o invitație adresată telefonic unui (și) cronicar de film de la o revistă independentă, în scopul de a viziona o parte din ultima producție a Studioului de filme documentare „AL SAHIA“ (!?), nu poate fi decât de un foarte bun augur.

Această vizionare (organizată de către sindicatul liber al studioului în cauză și anunțată astfel înaintea de începerea proiectiei consumate la sediul studioului de către regizoarea Felicia Cernăianu, în care prinzul zilei de 16 mai a.c.), a cuprins proiectia a opt scurt-metraje semnate de către tot atâția opt regizori. Intrucit nu știu în ce măsură aceste filme vor intra în circuitul pieței, cit și datorită faptului că unele dintre ele nu erau finalizate tehnic, adică aflate în copie standard (ceea ce, la urma urmei, contează prea puțin!), le voi analiza în bloc. Permițându-mi, în final, să încerc a trage câteva concluzii asupra stării de fapt a documentarului cinematografic român — firește, numai pe baza celor opt producții oferite spre vizionare. Iată-le:

1. — „SUS LA POARTA RAULUI“ (Ioana Holban): filmat în Maramureș cu ocazia Crăciunului; colindele respective, cărora, în sfârșit, li s-au dat drumul pe piață... (interpretate însă în banda sonoră, absolut stupefiant, de către... corul Madrigal?!); costume noi-nouțe, imaculate, precum zăpada maramureșeană; o leșinătură vizuală de vitrină, cu localnici desigur nevinovați dar regizați la un pahar de țărnie, jare, chiar și pe timpul lui Du-lează, cu mici forfecări de cadre strict bisericesti, ar fi primit, ușor, viza de „Bun pentru străinătate“...!

2. — „LACASUL ZEILOR MUTI“ (Anita Girbea): film cu pretenții de a fi un act de acuzare asupra torturii aplicate dizidenților de către organele de securitate, în timpul ceaușismului; subiect delicat și aspru, tratat însă destul de neconvingător și mai ales cu multe „mănuși“; un film în care demenții, ei înșiși devin cu mult mai convingători în propria și dezumanizanta lor nefericire, decât intenția de a acuza — politic — a autoarei.

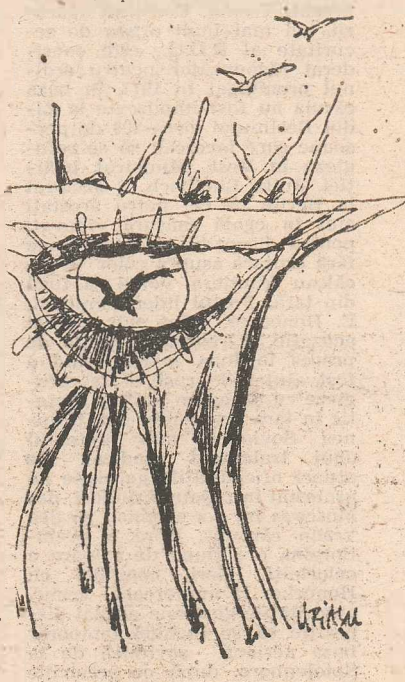
3. — „1990 — UN AN CEVA MAI LUNG“ (Ada Pistiner): film de montaj, al unei regizoare cu certe calități, de acum verificate; din păcate, o mostră a ceea ce privește starea unui creator ori depășit, ori speriat pur și simplu de ceea ce se întâmplă azi în țara noastră: a mai acuza astăzi, neocomuniștii că au pierdut, și că opoziția „clasică“ reprezintă singura speranță a unei posibile transformări în spre bine — variantă acceptabilă, poate, către sfârșitul anului trecut, nicidecum astăzi când o neo-violență e pe cale de a se legitima! — nu face decât să sară covrigii de pe cozile prezumtivilor ciini și care mai dau din prezumptivile organe...!

4. — „PĂMINTUL ȘI TARANII LUI“ (Felicia Cernăianu): despre Legea Funciară — subiect arzător! — despre întreaga nebulă ce se

consumă astăzi în satele noastre aproape de improprietărea țărănilor; despre nedumeriri, drame sau necazuri abia comparabile cu ceea ce a însemnat de fapt, Marea Crimă a Colectivizării! Nimic despre Canal, nimic despre Bărăgan... Nimic despre zecile de mii de martiri anonimi ai neamului care n-au vrut nimic altceva decât să dea pîine țării — și pe urmașii cărora, puțin, vai!, îi înjură prin piețe actualii bișnițari negricioși la trup și suflet, sau care abia și-au smuls epoletii de pe umerii blestemelor lor uniforme...!

5. — „REPORTAJ DESPRE REPORTER“ (Erich Nussbaum): pentru cei care își mai amintesc de reporterul Brunea-Fox. Iată — un film despre reporterul Brunea-Fox; făcut, parțial, cu materiale de arhivă (mai mult decât exagerată afirmația că ar fi fost „cel mai mare“ — să nu-l uităm, totuși, pe Bogza, măcar în ceea ce privește reportajul român!).

6. — „APOCALIPS '90“ (Viorel Branea): cel mai dur dintre filmele selectate în vizionare, despre cosmarul zilnic al locuitorilor din zona Copsa Mică, datorat poluării. Film cumplit care, dincolo de unele exagerări vizuale gratuite (vezi nașterile copiilor, de pildă!), abia apasă pe imaginea unei a doua tragedii naționale: plecarea ultimilor sași, oameni gospodari și meseriași desăvârșiți — și care nu de bucurie pleacă!

7. — „SĂ FACEM TOTUL“ (Stefan Gadin): veritabil pamflet cinematografic! Intrat pe ecrane, sint convins, acest film va produce senzație, în cel mai bun înțeles al cuvîntului; ideea sa: dacă mulți susțin, astăzi, că sintem un popor de nepricepși — ei bine, nu-i chiar așa! O monstruoasă „perche“ prezidențială, precum a fost cea a cizmarului cuplat cu o boarfă ordinară, nu putea ajunge unde a ajuns fără concursul abject al MARILOR PERSONALITĂȚI ALE LUMII LOR CONTEMPORANE! Este un deliciu acest film-scrișnet, și poți leșina din ris zăbind capete mai mult sau mai puțin încoronate ale lumii, președinți de stat — sau actuali oameni de vază ai originalei României democratice — aducind

osanaie, rînd pe rînd, monstrului bilbiit

8. — „LUMINA DIN LUMINĂ“: (nu-i mai rețin realizatorul, în orice caz: dacă primul film a fost ceva cu Crăciunul, asta e despre Paște, adică ouă încondeiate, slujbe filmate în extenso, și un Preafericit Personaj care ne binecuvîntează într-o iertare și credință mai ales în ceea ce va fi „după“, adică după ce ne vom da duhul, că astăzi prea bine și prea îndestulați trăim...!).

Cam asta e!... Sigur că voi fi înjurat de către majoritatea celor pomeniți mai sus, ca autori, precum sigur că voi fi și aplaudat de către cei care nu au fost înscrși, cu filme, în vizionarea sus-relată. Cel din urmă au avantajul discreției prin absență — și nici nu au riscat să se confrunte cu critica. Acest aspect mi se pare însă secundar — dureros de secundar! Și iată de ce!

Oameni Buni, avem documentariști extraordinari, recunoscuți pe plan mondial! Ce se întâmplă cu ei?!

Da, pot înțelege că în filmul artistic (de mai scurt sau mai lung metraj!), există niște cumplite greutăți, financiare, organizatorice, au apărut rivalități artistice ce nu prevestesc nimic bun — ce se întâmplă cu FILMUL DOCUMENTAR?! Despre care — oricum am lua-o — nu-l putem compara, ca investiții cel puțin, cu cel dinainte?! Și nu mă refer la profesionalism aici — el nu mai are nevoie a fi demonstrat! — ci la aria tematică, la „subiectele“ asupra cărora pogoară atenția documentaristilor noștri! Cum e posibil ca din 8 (opt!) filme de gen, două să se lăbărțeze nepermis de neinteresant în zona religioasă (asta de ce, pentru că s-a „dat drumul“ Bibliei pe piață)?!

Ne-am trezit, liberi, să spunem că sint lucruri ce nu merg bine: perfect! Le știm din ziare, zilnic, le „ghicim“ la Tv., cunoaștem deci faptul că scriștii ceva, că scriștii rău de tot: CE FACE studioul „SAHIA“?!... Filme de comandă, pe teme date?! Facem filme despre Brunea-Fox? Perfect! Dar de ce nu facem despre Steța și despre Săpînta lui (sint informat că există un astfel de proiect — unde e materializarea)?! Unde sint filmele despre modul în care noi — spre a păși în Europa — înțelegem să facem privatizarea; sau cele despre pîine, sau despre faptul că nu vom mai avea vite; despre furturile din ajutoarele internaționale; despre denutații care își fac vile și dirijează procese în care au fost implicați direct?! Unde sint filmele despre elevi, studenți, care nu au manuale după care să învețe?! Unde sint filmele despre acele — chiar și puține — reușite industriale, sociale, pe care România le-a realizat totuși în ultimul an și jumătate scurs de la Revoluția?! Sau despre starea medicală, despre prostituție, despre criza hirtiei — despre posibilele remedii ale acestor tare care ne macină?! Despre locuințe, despre nesigurantă, despre soli, sau despre ambiție?! Ce se întâmplă cu noi, acum, în aceste zile?!

...Dacă termenul „benefic“ poate include și un iz de amărăciune, atunci mărturisesc că ultima vizionare „de lucru“ ce a avut loc la „SAHIA“, a fost mai ales... benefică..

HORIA PATRAȘCU

Debut Flacăra

SECVENȚĂ

Cuvintele nu mai au silabe de schimb,
Cerneala și hirtia se găsesc doar la negru.
Doamne, ce s-a scumpit viața în literatura română.

SFÎRȘIT DE MILENIU

Sfîrșit de mileniu, ca un cerc imperfect,
De nervi pînă și cerul e tot o-njurătură,
A fost o greșală undeva la protect,
Și umblă un căluș de vorbe din gură în gură.

Pînă și zeii s-au plictisit și s-au dus să se culce,
Artiștii-s bordeluri ale imaginației,
Nu e dulce nici somnul și nici dragostea nu mai e dulce,
E criză de zahăr. (Galaxia, se spune, e în pragul inflației).

Precum la șopîrlă crește coada (odată tăiată) la pîine,
Smecheri internaționali vind marijuana în piețe,
Ce puțin ari au mai rămas pînă miine
Cînd Pămîntul fi-va o cruce cu miliarde de fețe.

DAN T. GURTESCH

DOMNUL COLABORATOR

Ah, domnule colaborator,
Ce stai pe limita umbrei
Și frezi frunza
C-un smoc de tăcere
Hai mai bine să liberalizăm
Prețul vieții
Sub plapuma neagră a nopții
Pe cuvînt că vom avea
Avantaje substanțiale
Și frînă la biciclete
Mănuși ce cară acordeoanele
Cu muzică cu tot
Spre gara cu singele nopții trezită
Nu fii tragic
Nu te lăsa influențat
De manifestările som-o'ente
Ale macilor
Și vezi de furourile macilor
Dacă se poartă
Peste pielea
Sau sub pielea
Realității.

ANA ARDELEANU

ANUL NOU PENTRU O MUNCITOARE LA APACA

Te-așteaptă copiii. Și plîng
Sint patru și celui mai mare
Abia de i-am scos buletinul. Tîm mîntre
C-ai venit mai tirziu. S-aduci bani
Să-ți poată face șase poze
Și-n seara aia erai supărat și
Erai trist și m-ai înjurat
Cînd fi-am spus să te-nscri în partid
Să poți să-ți iei categoria-treia
N-ai mai mîncat. Te-ai culcat
Și-am spălat la copii. Și-am gătit
Și-am călcat
Și cînd am venit lîngă tine
Trecuse miezul nopții. Și doar
Te-am luat în brațe.
Am plecat de la cinci. Tu dormeai
Și ziua a fost mai ciudată
Am stat și-am muncit la poruncă
Și zvonuri de-alarmă veneau pe la prînz
Și mă doream mai repede acasă
Am ajuns tirziu și-am numărat
Doar tu lipseai. Și-acum lipsești.

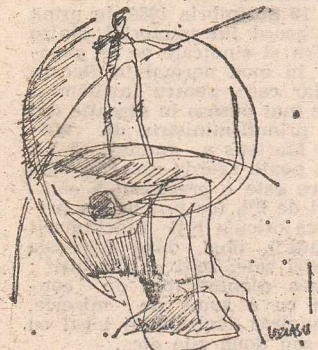
MARIAN DINCA

POEMUL CARE A ÎMPUȘCAT METAFORELE

nu
mai scriu poeme
decît cu mina stîngă
și numai
despre democrație
veacul
e plin de proză
erai ca un început
sublim și banal
de septembrie
da
abia orașul
ca o mare
cu valuri de umbră
plouă
frumos și bogat
cu întrebări retorice
cineva strigă întruna
„întrați în europa!
întrați în europa!“
nu
ușile sint ferecate
pe masă
arde lumina
și nu mai știu
dacă voi termina
vreodată
poemul care
a împușcat metaforele

MARCEL LUCACIU

Desene de GHEORGHIȚA GHINE URĂȘU

UNORA LE PLACE JAZZUL

Spectacolul „Pe teme de jazz“ semnat de Miriam Răducanu, a dăruit spectatorilor din seara premiei o bucurie neobișnuită. Rar mi-a fost dat să mă simt, fără voia mea, emoționată pînă la lacrimi și bîntuie de o nevoie inexplicabilă de a multumi.

Pe urmă spectacolul acesta simplu, proaspăt, făcut, parcă, în glumă, fără ostentație, m-a obligat să meditez la condiția unui artist de cursă lungă, vulcanic și tenace, atins de aripa geniului și incapabil să se apere, obligat să lucreze o viață întreagă într-un context de inevitabilă cruzime a mediocrității.

Miriam Răducanu, personalitate

incomodă, „frustrantă“ și „nemuritoare“ ca Piața Universității, este unicul artist din domeniul pe care-l onorează (eu îi spun teatru dansat și nu dans contemporan) care poate atinge starea de grație, dacă nu mi-ar fi teamă de cuvinte mari sublimul, clipa de libertate prin artă.

Nu e vorba doar de faptul că e un pionier temerar, unicul. În altă țară ar fi fost cel puțin o Pina Bausch, ar fi avut o trupă formată de ea însăși, un teatru a-nume al stilului ei inconfundabil.

Ceea ce m-a impresionat atît de puternic în spectacolul acesta vine, acum știu sigur, din faptul că spiritul străbate ca laserul

făpturile tinerilor care evoluează. Fiecare este el însuși dar primește, neștiut, ceva din duhul acestei plămînuiri din abur și oțel de Toledo.

Spectacolul acesta e generos și viu. Pare improvizat de copiii care se joacă dar este în permanență inteligent, lucid și străbătut de umor fin, incisiv, neiertător.

Autoarea rămîne tot timpul ea însăși, dăruindu-se, în același timp, cu toată ființa tinereții prezente, tinereții eterne.

CĂTALINA BUZOIANU

Sisif contra K.G.B.

Arătăm în comentariul precedent că există și soluția unui U.R.S.S. cu 9 republici, cele care au organizat referendumul cerut de Moscova și au hotărât să adere la așa-zisul nou tratat unional. Cele petrecute în ultima săptămână arată însă limpede că Gorbaciov nu vrea cu nici un chip alt U.R.S.S. decât cel pe care l-a moștenit de la Stalin și de la ceilalți predecesori, un imperiu cu toate cele 15 componente ale lui.

Firește, presiunile asupra „celor 6” care n-au vrut să semneze tratatul erau previzibile. Mai puțin previzibilă era concentrarea în momentul de față a atenției și a eforturilor principalele Kremliniste și kaghebiaste asupra Moldovei. Dar așa s-a întâmplat. De ce? Evident, fiindcă dintre cei 6 nesupuși (ca, de altfel, dintre toate cele 15 republici unionale), Moldova este singura care reprezintă o parte dintr-o altă țară, din afara U.R.S.S. „Centrul” a vrut să tranșeze în favoarea lui în primul rând afacerea Moldova. În acest scop, Kremlinul a jucat tare, n-a precupețit nici un efort, n-a neglijat nici un amănunt și a obținut în cele din urmă ceea ce de multă vreme urmărea: înlăturarea din fruntea guvernului Moldovei a lui Mircea Druc.

Cele petrecute la Chișinău săptămîna trecută echivalează cu o lovitură de stat menită să asigure aderarea Moldovei la tratatul unional și menținerea ei, prin aceasta, în componența U.R.S.S. Iată cîteva elemente ale scenariului gorbaciovisto-kaghebiat pentru „operațiunea Moldova” (ordinea lor nu este strict cronologică): 1) Crearea și menținerea în Moldova a unei instabilități politice cronice, a unei atmosfere încordate; 2) Mobilizarea întregului aparat al forțelor de ocupație — începînd cu populația rusă de origine venetică, pînă nu de mult stăpîna absolută în țară și deținînd și în prezent poziții-cheie, și terminînd cu kaghebiștii, semănîți ca ploșnițele prin toate cotloanele și prin toate ungherele — în favoarea Moscovei și a rămirii Moldovei în uniune; 3) Intimidarea și presiunile continue de la Centru, amenințarea cu intervenția armată; 4) Puneția la cale a puciurilor separatiste din Transnistria și Comrat; 5) Încurajarea rivalităților dintre diferite lideri politici, în primul rînd dintre Mircea Snegur și Mircea Druc; 6) Neutralizarea Bucureștiului prin omul de încredere și de taină al Kremlinului, Ion Iliescu, căruia i s-a acordat tot sprijinul să vină la putere, să se mențină la putere, în schimbul punerii României la remorca U.R.S.S. și abandonării Basarabiei; 7) Pregătirea de artilerie prin declarația de la 23 aprilie a „celor 9 și cu Gorbaciov 10”, care amenința cu represalii economice pe „cel 6” și-i soma să adere și ei, individual, la tratat, precum și prin hotărîrea — consacrată special situației din Moldova — a Sovietului Naționalităților, organism-marionetă al Kremlinului, care cerea „păstrarea integrității Moldovei în componența Uniunii reînnoite”, punînd pe același plan conducerea legitimă a republicii cu liderii separatiști.

Ațiune îndreptată împotriva forțelor democratice din țară, în primul rînd a Frontului Popular din Moldova, artizanul tuturor cuceririlor de pînă acum ale basarabenilor și ținta principală a atacurilor rusești, de la Centru sau din interior, înlăturarea lui Mircea Druc de la cîrma guvernului din Chișinău constituie o insultă la adresa românilor de la răsărit de Prut și o lovitură foarte grea dată luptei lor pentru independență. Desigur, răspunderea fiecăruia — și a lui Mihail Gorbaciov, și a lui Ion Iliescu, și a lui Mircea Snegur, și a altora — pentru această acțiune o va stabili și o va judeca istoria. Însă ar fi cu totul greșit ca puciul de la Chișinău de săptămîna trecută să se lase cu pesimism și depunerea armelor. Mai întîi, fiindcă pentru acest mare patriot și mare om de stat care este Mircea Druc cariera politică este departe de a se fi încheiat. El poate juca — și-l va juca, fără îndoială — un rol mare în propășirea națiunii române, fie la Chișinău, fie la București. În al doilea rînd, fiindcă poporul nostru n-a disperat niciodată. Ori de cite ori s-au ivit piedici, dificultăți, ori de cite ori a primit lovituri, din partea soartei sau a oamenilor, românii, aidoma lui Sisif, au știut s-o ia din nou, gospodărește, de la capăt. Vor ști și-o face, fără îndoială, și de astă dată.

ION D. GOIA

A fost sau n-a fost invitat președintele Iliescu în Ungaria?

Într-un articol publicat de ziarul budapestan „Magyar Hirlap” citim, printre altele: «Scrisoarea primului-ministru Antall Jozsef adresată lui Ion Iliescu cuprinde și o invitație în Ungaria — a declarat Teodor Melescanu, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe (al României n.n.), în interviul acordat Radioteleviziunii române. În legătură cu această știre, Janos Herman, purtătorul de cuvînt al Ministerului Afacerilor Externe (al Ungariei n.n.), a prezentat ziarului „Magyar Hirlap” cuprinsul scrisorii șefului guvernului, Jozsef Antall. Această scrisoare — care a fost predată președintelui Iliescu de către se retrat de stat cu problemele externe, Ferenc Somogyi — cuprinde două probleme esențiale. În primul rînd, insistă asupra soluționării problemei cheie în relațiile bilaterale și, în al doilea rînd, exprimă speranța că soluționarea problemelor care împovărează relațiile dintre cele două țări va face posibilă reluarea relațiilor politice la nivel înalt. Ziarul „Magyar Hirlap” s-a interesat de ce primul ministru ungar a fost cel care a adresat scrisoarea — eventual invitația — către președintele român. Janos Herman a arătat că răspunsul trebuie dat în sistemul constituțional diferit al celor două țări. Biroul președintelui republicii (al Ungariei n.n.) nu a reacționat la scrisoarea adresată de primul-ministru președintelui român. S-a făcut doar observația că, în general, se obișnuiește ca un șef de stat să adreseze o scrisoare către un alt șef de stat. Biroul primului-ministru — în lîsa lui Jozsef Antall — a evitat răspunsul. Din alte surse, „Magyar Hirlap” a aflat că nici nu este vorba de o invitație concretă, nemaivorbind de o dată anume. Pur și simplu este vorba de faptul că Jozsef Antall a urgentat luarea unor măsuri în problemele bilaterale și a pus în vedere faptul că, în cazul înregistrării unui progres meritoriu, va putea avea și un schimb de vederi la nivel înalt. Cu alte cuvinte, ca și în trecutului apropiat, Ungaria leagă înțînirile la nivel înalt de rezultatele concrete».

Din cele de mai sus rezultă cîteva lucruri: 1) Că președintele român Ion Iliescu, primind scrisoarea nu de la omologul său, ci de la un demnitar de rang mai mic, nu s-a simțit din astă pricină desconsiderat, umilit și obidit, ci s-a comportat ca și cum aceasta ar fi fost o practică normală (deși, încălcarea de

către unguri a uzanțelor diplomatice și protocolare era vizibilă de la o postă cu ochiul liber). 2) Președintele Iliescu nu numai că nu s-a simțit ofensat, dar a și luat drept invitație ceea ce nu era în realitate decât sugestia unei posibile invitații. 3) Că Budapesta „leagă” (eufemism pentru „condiționează”) o eventuală vizită a șefului statului român în Ungaria de „înregistrarea unui progres meritoriu” în relațiile bilaterale, de „rezultatele concrete”. Cu alte cuvinte, numai în cazul cînd românii vor fi băieți buni și vor face e vor ungurii domnii Ion Iliescu va avea deosebita cinste și bucurie de a da mîna cu Arpad Göncz și Jozsef Antall. Altfel nu.

Germania

abordează

cu „ușurință” unele probleme

Mai întîi, o știre transmisă de „Europa Liberă”. «Patru foști lideri ai Germaniei răsăritene au fost arestați pentru comolici-tatea și vinovăția lor cu privire la împușcarea a numeroase victime la Zidul Berlinului. Procuratura germană a informat că au fost arestați în Berlin, foștul pîm-ministru Willy Stoph, foștul ministru al apărării Heinz Kessler, secretarul în Consiliul Național al Apărării Fritz Stollek și un alt fost membru al aceluiași consiliu, Hans Albrecht. Tocmai Consiliul apărării, cel mai înalt organ de securitate al R.D.G., este considerat răspunzător pentru ordinul promulgat în 1971, în baza căruia au fost împușcate la Zidul Berlinului circa 200 de persoane care încercau să se refugieze în Vest. Ministrul justiției, Jutta Lindbach, a declarat la Berlin că cei patru arestați sînt în egală măsură vinovați pentru dispoziția de a se trage fără cruțare asupra celor e încălcău frontiera, voind să fugă din țară. Foștul lider comunist, E. Honecker, aflat sub aceeași acuzație, a reușit să scape de proces în luna martie, cînd a fost ajutat de ruși să se refugieze cu un avion militar sovietic în țara prietenilor săi, Uniunea Sovietică, sub pretextul unui tratament medical. De atunci oficialitățile germane au protestat în repetate rînduri, dar Moscova nu s-a sinchisit să dea vreun răspuns. Spre a preîntîmpina o a țune de salvare a celorlalți lideri, complici cu Honecker la numeroase crime, autoritățile germane au dat dispoziție să se închidă temporar baza aeriană sovietică de la Spilenberg, după ce serviciile de informații germane au fost sesizate că se pregătea salvarea lui Kessler, după același procedeu ca în cazul Honecker.

Acestuia i se acordase un fel de azil la un spital militar sovietic din Berlin, iar înd autoritățile germane au dat de înțeles că vor să-l aresteze, sovieticii și-au evacuat rapid prietenul. Ares-lările au fost ordonate în baza documentelor descoperite anul trecut în arhivele securității est-germane. S-a găsit chiar și ordinul de a se trage în oameni, semnat de Honecker în 1974, ordin care a fost reprodus în ziarele din Germania». Și acum, un comentariu TASS: „Dînd ordinul de verificare a tuturor mașinilor militare sovietice, autoritățile germane au abordat cu orea multă ușurință tratatul încheiat între U.R.S.S. și R.F.G. privind condițiile de staționare temporară și retragere planificată a trupelor sovietice”. Se prea poate. Numai că nu de tratat era vorba, ci de vinovăția celor patru arestați, lucru despre care TASS nu se ia deloc în vorbă.

„Maximo lider” și o pereche de pantofi pe an

„Maximo lider”, pe românește „conducătorul suprem” (unde am mai auzit noi sintagma asta?), nu e nimeni altul decît Fidel Castro, și despre el, precum și despre situația din Cuba, aflăm cîte ceva dintr-o relatare a postului de radio „Deutsche Welle”: «În Cuba, untul, laptele și carnea sînt produse rarissime pe piață și, în general, aprovizionarea cu bunuri de larg consum este mizerabilă. De un an de zile nu se mai găsește saun. Pînă și încălțămîntea se dă pe cartelă, fiecare cetățean avînd dreptul la o pereche de pantofi pe an. De calitatea acestora, nici să nu mai vorbim. Dar, ignorînd parcă izolarea în care se află, Castro lansează chemări la rezistență, propovăduiește victoria socialismului și-l consideră pe cubanezi drept poporul ales, destinat să învingă imperialismul american. Fără răgaz, „marele revoluționar”, care ar trebui să iasă la pensie, se o upă și de cea mai măruntă piatră de pe caldarim, întreprinde lungi și obositoare vizite de lucru pe tot întinsul insulei lui. „Cuba sint eu”, a afirmat nu de puține ori Fidel Castro. Pînă una-alta, populația se pregătește, după cum afirmă mass-media cubaneză, pentru supraviețuirea la „opțiunea zero”, adică pentru apropiata perioadă cînd substanțialele ajutoare din Uniunea Sovietică nu vor mai exista». Nu-mi rămîne decît să reamintesc că „maximo lider” a fericit Cuba — cu mîngiosul titlu de „singurul teritoriu liber al Americii”. Care libertate, nici dușmanilor să nu le-o dorești. (I.D.G.).

Belgia — profesorii pe ring Runda a doua

După un „armistițiu” încheiat în noiembrie anul trecut cu Guvernul belgian, profesorii relansează ostilitățile. De ce? Simplu: promisiunile nu s-au concretizat, iar jocul de-a aminationul de la un an școlar la altul nu mai prinde.

Dar să revenim puțin la istoricul crizei:

La 10 noiembrie 1989, în urma unui acord intersectorial dintre Guvern și sindicate ce se negociază în mod normal în fiecare an, dar care, pentru învățămînt nu se mai pusese în discuție din 1973, primul-ministru, dl. Wilfried Martens a anunțat că tot ce se poate acorda cadrelor didactice este o creștere a salariului de 2% (ce urmau s-o primească oricum toți funcționarii statului!), plus, după expresia domnului sale, „cîțiva biscuiți”: mărirea remunerației de concediu cu o sumă de mizerie, prelungirea concediului legal cu una sau două zile etc....

E prea puțin! s-au revoltat profesorii, umiliți la revendicările lor de principiu li s-a dat un răspuns „alimentar”. Pînă în luna aprilie 1989, continuă totuși negocierile între Frontul Comun Sindical al cadrelor didactice și puterea executivă, pe un fond general de nemulțumire.

La 19 aprilie, Sindicatele con-

stata nu numai că angajamentele n-au fost onorate (din cauza deficitului bugetar al Comunității Franceze), dar și că nu există nici o garanție că în cazul acordării celor 2% nu vor fi pierderi de locuri de muncă. Acesta va fi detonatorul! Acțiunile spontane de protest sînt treptat recuperate de sindicate și coordonate la nivel comunitar. Se lansează deci un apel pentru declanșarea unei greve între 21 și 28 mai, menită să obțină pe lingă reajustarea salariilor, refinanțarea învățămîntului pe termen lung.

În discuțiile succesive s-au lansat cîteva idei „salvatoare”: scutirea parțială de impozite, acordarea, ca o compensație financiară, a cecurilor de restaurant, convertibile (din nou!) în produse alimentare, vîrsarea în bugetul învățămîntului a abonamentelor TV etc....

Nimic nu l-a înduplecat pe greviști.

Pentru că, de fapt, criza învățămîntului are cauze mult mai profunde, iar rădăcinile ei trebuie căutate în transformările socio-economice din ultimii 20 de ani. Tehnicizarea a pătruns în toate sectoarele modificînd mentalitățile și deformînd limbajul. Totul se traduce prin expresii grafice sau numerice, totul

se evaluează în funcție de rentabilitate, sub aspect bugetar.

Lumea învățămîntului a devenit un SECTOR, care trebuie să-și justifice EFICIENȚA pe PIATĂ în funcție de COSTUL pe care îl implică și de PRODUSUL său. E clar că un astfel de limbaj nu convine școlii, care lucrează pe terenul atît de sensibil al formării personalității tinerilor și cu un „produs” atît de fragil cum e ființa umană.

În fața refuzului puterii executive de a lua măsuri, corpul didactic a dovedit o solidaritate surprinzătoare: greva le-a dat prilejul reprezentanților acestuia de la toate nivelele (gărdiniță, școală primară, gimnazială, liceu, universitate) să se întîlnească, să se consulte și să

elaboreze o strategie comună care să le asigure reușita.

Iată care au fost cîteva din aceste revendicări:

- mărirea subsidiilor pentru întreținerea școlilor;
- revizuirea numărului de elevi într-o clasă în paralel cu normele cadrelor didactice;
- adaptarea taxelor școlare (în învățămîntul superior) la posibilitățile financiare ale familiilor;

- mărirea salariilor în conformitate cu acordurile intersectoriale semnate anterior.

Din aprilie și pînă în noiembrie 1990, ei au declanșat o adevărată luptă socială, desfășurată liber, fără nici un fel de obstacol din partea autorităților. Grevele la locul de muncă, ocuparea școlilor, pichetele de grevă încrucișate, care să împiedice deschiderea școlilor, deci devierea de la trunchiul comun, manifestațiile (cum au fost cele din 21 mai, care au reunit 15.000 de cadre didactice la Bruxelles și 5.000 la Liege), pelerinajele la sediile principalelor formațiuni politice au culminat cu manifestația mamut din 18 noiembrie. La apelul celor două federații reprezentînd asociațiile de părinți din cele două rețele principale de școli — de stat și libere — 80.000 de persoane au defilat pe străzile capitalei.

Desigur grevele au dezvăluit și aspecte mai puțin avantajoase: faptul că profesorii au dat impresia că-și neglijează elevii, că refuză să-și accepte rolul lor de formatori, că pun în pericol

situația școlară a elevilor din clasele terminale etc.

Marea majoritate a părinților, raliindu-se greviștilor, au trăit o situație paradoxală: în loc să se revolte împotriva celor ce-i forțau la un slalom uneori imposibil între obligațiile lor de serviciu și grija copiilor privați de un ritm școlar normal, s-au solidarizat cu aceștia. Impactul asupra politicii și guvernărilor a fost decisiv.

De-a lungul tuturor acestor luni, atitudinea dominantă a greviștilor, cu cîteva excepții, a fost CALMUL. Uneori efervescent (nu se poate manifesta fără sloganuri picante la adresa puterii), dar îmbibat de CIVISM, de conștiința clară a limitelor (nu există luptă cinstită fără un teren bine jalonat).

Pentru mine, care am participat pe de o parte ca părinte și pe de alta ca „tînăr” cetățean al patriei mele adoptive, a fost o frumoasă lecție de DEMOCRATIE.

Lupta nu s-a terminat. Nemulțumiri de tactică în teren a guvernărilor, dascălii revin la atac. Învățămîntul e din nou la ordinea zilei. Ziarele publică articole de fond. Între 20 și 28 mai, RTDF — Radioul oficial al Comunității Franceze a consacrat 36 de ore de emisie unei analize în detaliu și în profunzime a stării de fapt. Mecul continuă.

TATIANA
BENCHEA-PARASCHIV
Bruxelles

Legea investițiilor străine comentată de clienții ei

Problema nr. 1: Teama de calvarul aplicării

Nici o lege nu este perfectă. Legea investițiilor străine nu face excepție. Directorii unor reprezentanțe străine sau societăți mixte din București, care lucrează de ani buni în țară, ne-au vorbit despre ea. Acești oameni s-au adaptat și se luptă cu greutatea a căror existență nici nu poate fi concepută de oameni de afaceri din afară. Dincolo de aparențe, în general favorabilă a reieșit teama că legea va fi greu de aplicat în practică, așa cum s-a întâmplat și se întâmplă și cu alte legi. Oamenii de afaceri care au experiența pieței românești sînt în linia I a investițiilor străine în țara noastră și merită să fie ascultați. Și pentru că, statistic vorbind, o realitate favorabilă este comunicată la circa 8 oameni, pe cînd una nefavorabilă la circa 20.

Hoechst

Heike Rienhöfer:

„Cît ar rezista
un om de afaceri străin
care nu are
răbdarea noastră?”

explicită și îi poate face nesiguri pe investitori.

3. De ce nu apare hotărîrea guvernului privind funcționarea, salarizarea reprezentanțelor străine promise de un an de zile?

Sîntem de mulți ani în România și înțelegem să facem afaceri chiar dacă legile nu sînt cele mai bune cu putință, iar aplicarea lor micșorează sensibil efectul, din cauza birocrației și a corupției. De aceea, vrem să constituim societăți mixte în domeniul chimic și al agriculturii. Mă întreb cît ar rezista un om de afaceri străin, fără experiența și răbdarea noastră, care ar dori să investească aici?

RANK XEROX

**Marian Popa
și Cornel Lustig:**

„De ce mai era nevoie
și de o circulară?”

Legea este bună, dar nu știm să existe un organ de verificare a aplicării legilor și aici sînt cele mai mari probleme. Legile trebuie aplicate așa cum sînt. Capitalul de investit nu este limitat nici inferior, nici superior. De ce se stabilește atunci un barem? De ce mai era nevoie de o circulară care să indice anumite interpretări? Pe un investitor străin îl pierzi cu atît mai repede cu cît inventezi piedici la fiecare pas, restricții suplimentare care nu apar în textul legii. Avem servicii în lei, dar cînd încercăm să exportăm produse românești nu putem obține autorizația, fiind necesar acordul fabricii. Ar trebui să existe o listă de produse care nu se pot exporta și în rest să nu fie nici o problemă. Bonitatea unei firme străine este greu de stabilit din cauza lipsei informațiilor. Continuă să nu fie reglementate angaja-

rea și plata oamenilor care lucrează pentru reprezentanțele străine. Măsurile guvernului sînt mai mult de ordin politic decît economic. Sîntem de multe ori la bunul plac al unor funcționari. Afacerile merg bine, dar nu atît de bine pe cît ar putea. De n-ar fi teama că te poți împiedica la orice pas și nu din vina ta!

G.W.P. Burrow:

„Scutirea de taxe,
nu favorizează
investițiile
pe termen lung”

La prima citire legea este incurajatoare pentru companiile străine. Dar ea tre-

buie studiată în raport cu alte legi, pentru a vedea în ce măsură concordă cu acestea.

Scutirea de taxe nu favorizează marile investiții, cele pe termen lung care nu presupun un profit în 2-3 ani.

Legea acordă suficiente garanții, iar în ceea ce privește naționalizarea investițiilor în cazuri de interes public, găsesc că este o stipulare firescă, ce apare în mai multe țări. Temerile ce apar aici fac parte din procentul de risc pe care orice companie și-l asumă în momentul investiției de capital.

Există și constrîngeri de ordin psihologic, cum ar fi procentul scăzut, de 8-15%, al transferului anual de valută prevăzută. Eu consider că este un procent acceptabil, dar este firesc ca investitorul să dorească întotdeauna un procent mai mare.

Cred că Agenția Română de Dezvoltare este necesară pentru primele contacte. Există sentimentul că ea încercă să devină brațul guvernului și să se transforme din consilier în intermediar și organ de control. Certificatul de investitor eliberat de această instituție are un aer birocratic și oarecum ridicol.

AVANPREMIERĂ LA TIBCO '91

ne informează:

DI. Mircea Perju, directorul
Întreprinderii de Tîrguri și Expoziții

Și publicațiile „Flacăra” vor fi prezente la TIBCO '91. Vă invităm la standul nostru, în pavilionul P, în perioada 30 MAI — 6 Iunie.

● TIBCO '91 a fost anunțat încă din toamna lui '90, dar agenții economici români nu știu încă să-și organizeze activitatea pe termen lung și s-au decis abia în ultimul moment să participe la expoziția noastră. Această întârziere ne-a cerut un efort organizatoric suplimentar. ● Multe societăți străine și-au construit standuri cu ajutorul unor firme din Europa de Est, care le-au oferit structuri competitive în domeniu. ● Cu ajutorul unor societăți străine specializate, sperăm ca într-un an sau doi să ne creăm o bază materială la nivelul standardelor internaționale. ● TIBCO '91 este un tîrg de bunuri de consum, care acoperă următoarele categorii de produse: aparatură de uz casnic, confecții, încălțăminte, produse alimentare și utilaje pentru industria alimentară, mobilă și utilaje pentru industria lemnului, cosmetică. ● Anul acesta participă și firme prestatoare de servicii, ca și reprezentanți ai unor ziare. ● Din cele 600 de societăți prezente, peste 80 la sută sînt românești. Dar ne bucurăm foarte mult și faptul că printre cele aproximativ 100 de firme străine participante, găsim nume de renume în domeniile respective: Wella; Colgate-Palmolive; Yves Rocher (cosmetică); Fiat; Mitsui-Toyota (autoturisme); Camus; Cognac-Gautier; Cinzano (băuturi); Delmac; Tomex (industria lemnului); Tetrapac; Uniblok; Sogeni (utilaje pentru industria alimentară); Lego (jucării). ● 7 din cele 21 de țări participante vor expune sub pavilion național: Franța, Ungaria, Turcia, Iordania, Egipt, Indonezia, Mexic. ● Anul acesta am apelat la o serie de firme particulare, care să ne ajute în organizarea tîrgului: Biletele de intrare vor fi tipărite în Marea Britanie prin intermediul lui Rank Xerox. Va exista un punct de informații computerizate, asigurat de Telcom, în pavilionul I. Împreună cu Societatea R vom difuza un buletin de presă al tîrgului, intitulat TIBCONTACT. Publicom și Meridian S.R.L. asigură publicitatea vizuală, iar Nova 22 și Agexcom pe cea audio. ● Programul de vizitare va fi: între orele 10-14, pentru specialiști și oameni de afaceri, între 14 și 18 pentru marele public. Pentru prima parte a zilei un bilet va fi 40 lei, pentru a doua 20 lei.

Grupaj realizat de MIHAI SÂNDIOIU și
RUXANDRA ONOFREI

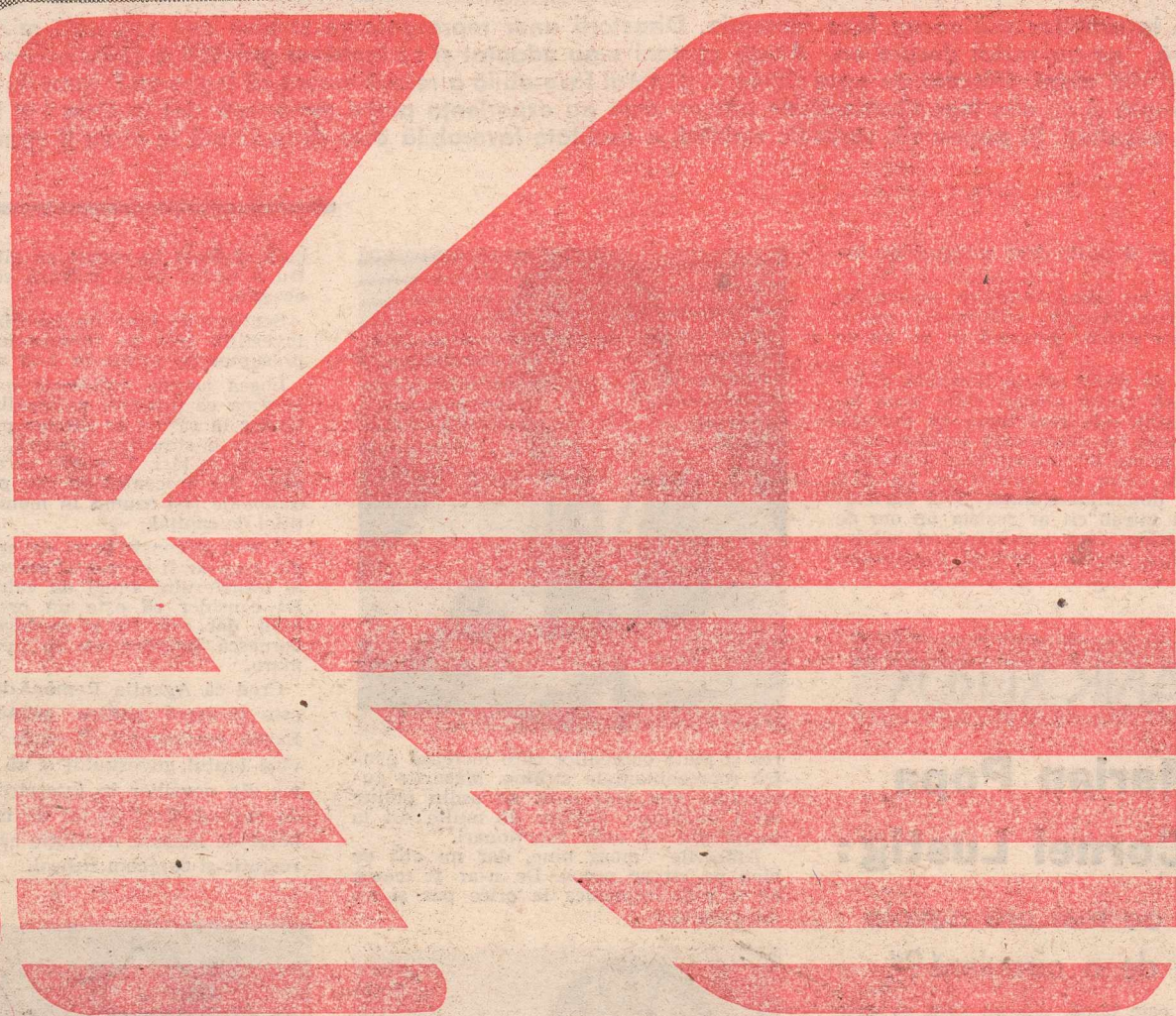
FOTBAL

Se încheie conturile

● În cea de-a 29-a etapă a campionatului diviziei A, pe o vreme potrivnică fotbalului, temerarii spectatori au fost martori la înscrierea a nu mai puțin de 31 goluri. ● Cîștigînd cu 2-0 la Timișoara, „U” Craiova și-a consolidat poziția de lideră, făcînd un pas mare spre titlul de campioană. În schimb, „Poli” se vede amenințată să fie înghițită de pluton. ● În dialogul la distanță, Steaua nu a smuls decît o remiză (1-1) la Petrosani, după ce Jiul a condus pînă în minutul 81, rezultat care dezavantajează pe ambele combatante, aducîndu-le la cîte trei puncte distanță de obiectivul urmărit. ● Cu o nouă conducere tehnică (Florin Halagian — Ion Marin), Dinamo nu a lăsat vreo speranță pentru F.C. Bihor, stabilind scorul etapei (5-0) deși nu a înscris decît în prima parte a jocului. ● Goluri multe și la Sibiu, unde Inter a trecut de Corvinul cu 5-2, din nou un blind micușel în deplasare, iar golgeterul Hanganu a ajuns la cifra 20. ● Obținînd victoria cu 3-1, F.C. Argeș a întrerupt seria invincibilității Sportului Studentesc. ● Petrolul și-a scos nările la Cluj, „șepcile roșii” pierzînd cu 2-1 și avînd puține șanse de a realiza baremul. ● Cu același scor, Rapid s-a întors bîntuit serios, beneficiînd și de serviciile lui Goanță și Drăghici, pentru a depăși pe F.C. Brașov. Pe un teren greu, arbitru orădean O. Streng s-a arătat prea generos cu cartonașele (5 + 3 galbene). Ne întrebăm ce culoare ar fi avut acestea dacă rapidiștii ar fi cîștigat în etapa anterioară în fața lui F.C. Bihor? Oricum, pentru meciul de la Bistrița patru dintre ei au împlinit cumulusul necesar suspendării... ● Viitoarea lor gazdă, Gloria, s-a întors de pe litoral cu o prețioasă egalitate (1-1) cu F.C. Farul. ● Cu destule emoții (Jercăluș a ratat un penalty), F.C. Bacău s-a impus cu 2-1 în dauna Progresului Brăila. ● Conturile încep să se încheie: pe primele locuri „U” Craiova (43 p), Steaua (40 p), Dinamo și F.C. Inter (cîte 35 p), „Poli” Timișoara (31 p), iar pe ultimele F.C. Bacău (24 p), Jiul (21 p), F.C. Bihor (17 p) și „U” Cluj (14 p). ● Astăzi se desfășoară manșa a doua în semifinalele Cupei României, iar la Bari se dispută finala C.C.E. între Olympique Marseille și Steaua Roșie Belgrad.

POMPILIU L. DUMITRESCU

NOU ÎN ROMÂNIA!

PRODUITS

Kodak

COMERCIALIZEAZA FILME COLOR, APARATE DE FOTOGRAFIAT, BATERII
ALCALINE, SERVICII RAPIDE DE PRELUCRARE A FILMELOR (1 ORĂ)

REPREZENTATĂ ÎN EXCLUSIVITATE DE:

Tel. 14 68 13, 14 72 27, Fax 14 61 04

Vremurile sînt cum sînt

DAR VREMEA?

Luna mai este pe sfîrșite. Florarul acestui an a fost deosebit de ploios. Puține zile însorite și călduțe. În rest frig și ploaie. Aproape fiecare sfîrșit de săptămînă a fost marcat de instabilitatea vremii. În ultimele zile, în regiunile din sudul, centrul și estul țării a plouat extrem de mult. Ploile continue mai mult de 60

de ore, au depășit pe alocuri 50 l/mp. În aceste condiții multe riuri mici, s-au „umflat” în matcă. Riurile mari rezistă încă, dar sînt în atenție (mai ales cele din sudul și estul țării). În multe zone agricole au apărut bălțile, ceea ce împiedică lucrările.

A fost frig, mai cu seamă în regiunile din jumătatea de est a țării unde, față de norma acestei perioade, temperaturile au fost mai mici cu 10°-16° C. Multe stații din aceste regiuni și-au depășit vechile recorduri pentru tem-

peraturile maxime. La munte a nins, formîndu-se un strat de zăpadă de 10-15 cm.

Cum va evolua vremea în următoarea săptămînă? Sistemul noros ce afectează acum din plin jumătatea de est a țării se va roti spre nord-est. Astfel, va mai ploua în Moldova, Dobrogea și Maramureș. Deci ploile din Muntenia vor mai înceta pentru scurt timp. Un alt sistem noros va influența începînd de sîmbătă regiunile nordice centrale și estice. Așadar din nou va ploua, mai întîi în nordul Cri-

sanei și Maramureș apoi și în Moldova și Dobrogea. La munte, spre sfîrșitul săptămînii va ninge din nou.

În celelalte regiuni cerul va fi variabil iar ploile pe areale mici, se vor semnala după-amiaza. Caracterul răcoros al vremii se menține. Doar în sudul țării vremea se va mai încălzi puțin.

Maximele vor fi cuprinse între 6° și 15° în jumătatea nord-estică a țării și între 10° și 20° în celelalte zone. Minimele se vor încadra între 2° și 12° C.

OTILIA DIACONU

DIRECTOR
George Arion

Flacăra

Redactori șefi :
Constantin Dumitru
Ion D. Goia

Secretar general de redacție :
Eugen Mihăescu

■ PUBLICISTI COMENTATORII (1700) : Dumitru Constantinescu, Horia Pătrașcu
■ EVENIMENT (2542) : Mihail Gălățanu, Petre Barbu, Pașcu Balaci, Radu Ciobotea, Alexandru Mihăilă.

■ DREPTURILE OMULUI (2600) : Roxana Paicu-Manolescu, Valeria Dorneanu, Elena Grecescu, Oltea Mutulescu, Corneliu Olteanu, Cristian Pavel, Mihai Stănescu

■ CULTURĂ - ÎNVAȚĂMÎNT (2559) : Mihai Săndoiu, Paul Vinicius

FLACĂRA BIS

Redactor șef :
Dorin Gherghinescu
Secretar general de redacție :
Liana Tatos
Liviu Timbus, Aurelia Boriga (17 16 39)

REBUS

Redactor șef :
Tudor Octavian (1457)
Secretar general de redacție :
Alexandru Păsărin (2036)
Adrian Mitu, Bogdan Vlad (1457), Aurel Stefan Alexandrescu, Mihai Zăubea, Simona Simzianu (2036)

FLACĂRA BASARABIEI

Redactor șef :
Ion Zubăscu
Secretar general de redacție :
Dorin Sălăjan
Mihai Potirniche (corespondent special din Basarabia) (2559)

EDITURA FLACĂRA

Domnița Ștefănescu (2559).

■ FOTOREPORTAJ (2528) : Mihai Cristian Călugăr, Elena Ghera, Gig Motoianu, Silviu Stan

■ SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE (2123, 1453, 2072) : Mircea Popp, Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevghin Omer, Smaranda Petrea, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu, arh. Adrian Petrescu.

■ SECRETARIAT - ADMINISTRATIE (2002, 2558) : Dan Mircea Popa, Liliانا Crețu, Mihaela Moroșanu, Eugenia Vasile.

■ PUBLIC RELATIONS (2634) : Ruxandra Onofrei

■ Adresa redacției și administrației : București, Piața Presei Libere nr. 1 cod 71311. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20 (cu interioarele trecute în parantezele de mai sus) ; secretariat director : 2002 ; redactori șefi : 2143 (C. Dumitru), 2124 (I. D. Goia), secretar general de redacție : 17.16.39.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRES-FILATELIA. Sectorul export-import presă P.O. Box, 12-201, telex 10876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

■ Administrația : EDITURA „PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan Ciucescu, ing. Stan Pelteacu).

■ Tiparul : Imprimeria CORESI București.

16 pagini — 10 lei

Cine va fi
prim-ministru
fără portofoliu?